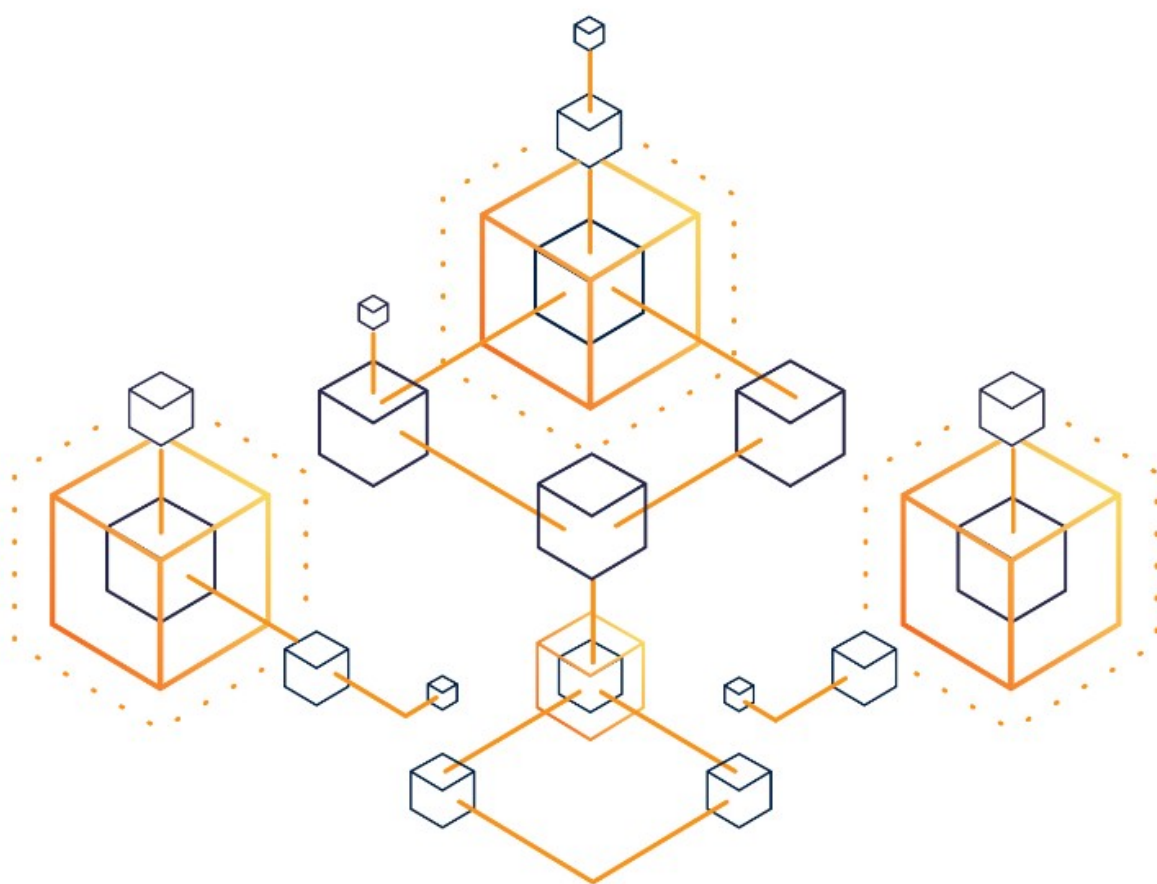

اختراع بیت کوین

ویراست دوم
سایت منابع فارسی بیت کوین

سخنی با خوانندگان

این کتاب نحوه کار شبکه بیت کوین را به زبانی ساده توضیح می‌دهد و تلاش می‌کند بیت کوین را قدم به قدم و با همراهی خواننده اختراع کند. پیش‌نیاز مطالعه این کتاب به گفته نویسنده، ریاضیات دبیرستان است.

ممکن است شما به عنوان فردی که بخشی از دارایی خود را در بیت کوین سرمایه گذاری کرده است معتقد باشید به درک نحوه کار شبکه بیت کوین نیازی پیدا نخواهید کرد. یا از نحوه کار با کیف پول‌های بیت کوین شناخت کلی دارید و نیازی به عمیق‌تر شدن در مفاهیم بیت کوین احساس نمی‌کنید. در این مقدمه کوتاه توضیح می‌دهیم که چرا همه افرادی که به نوعی با بیت کوین سر و کار دارند باید به طور کلی از ساز و کار شبکه بیت کوین اطلاع داشته باشند.

اگر به تازگی با موضوع بیت کوین و کمیابی دیجیتال^۱ آشنا شده باشید ممکن است از خود پرسید «کنترل بیت کوین در دست کیست؟» برای پاسخ به این سؤال توجه شما را به قسمتی از «کتاب کوچک بیت کوین»^۲ که ترجمه آن در سایت منابع فارسی بیت کوین موجود است جلب می‌کنیم.

[...] کنترل بیت کوین دست هیچ قدرت متمرکزی نیست. بیت کوین مدیرعامل یا هیئت مدیره یا شرکتی که بر آن نظارت داشته باشد ندارد. هزاران تأییدکننده در سراسر

1 Digital Scarcity

2 The Little Bitcoin Book

دنیا تراکنش‌های شبکه بیت کوین را مورد بازبینی قرار می‌دهند و تاریخچه همه تراکنش‌ها را در خود ذخیره می‌کنند. اسم این تأیید کننده‌ها فول نود^۱ است. (نرم‌افزار بیت کوین که هر کس می‌تواند با اجرای آن اعتبار تراکنش‌های بیت کوین را بازبینی، و از درستی آن اطمینان حاصل کند)

مایرها^۲ (فرد یا گروهی که از دستگاه‌های مخصوصی برای ساختن بلاک‌های جدید در شبکه بیت کوین استفاده می‌کنند) در سراسر دنیا برای ساختن بلاک‌های بیت کوین با هم رقابت می‌کنند. این بلاک‌ها توسط فول نودهایی که کاربران اجرا می‌کنند بازبینی و تأیید می‌شوند. نرم‌افزاری را که این فول نودها اجرا می‌کنند «برنامه‌نویسان بیت کوین»^۳ نوشته‌اند. تراکنش‌هایی که داخل بلاک‌های بیت کوین قرار می‌گیرند را کاربران بیت کوین با استفاده از نرم‌افزارهای کیف پولشان ساخته‌اند.

”همه این اجزاء برای کارکرد بیت کوین ضروری هستند ولی هیچکدام از آن‌ها بیت کوین را کنترل نمی‌کنند.”

اگر یک برنامه‌نویس تصمیم بگیرد یک نرم‌افزار فول نود خیلی متفاوت بسازد، ممکن است فقط تعداد انگشت‌شماری از کاربران آن را اجرا کنند و در نهایت اثری بر روی قوانین شبکه نخواهد داشت. اگر یک ماینر تصمیم بگیرد پنهانی بلاکی که اعتبار لازم را ندارد بسازد، فول نودهای کاربران آن را قبول نخواهند کرد. اگر ماینرها تصمیم به کودتا بگیرند تا کاربران را مجبور به پذیرش قابلیت‌های جدید بر روی شبکه کنند، شکست خواهند خورد چون هیچکس قادر نیست کاربران را مجبور به استفاده از نرم‌افزاری کند که نمی‌خواهند. رویداد UASF^۴ نمونه تاریخی این سناریو است.

بنابراین هر تغییری در بیت کوین نیاز به توافق همگانی بین کاربران آن دارد. از این نظر مدل حکمرانی در بیت کوین شبیه به توازن قوا در حکومت‌های برپایه

---

1 Full Node
2 Miner
3 Core Developers
4 User Activated Soft Fork

دموکراسی است. ماینرها شبیه به قوه مجریه به کارهای اجرایی رسیدگی می کنند و مجری قانون هستند، برنامه نویسان شبیه به قوه مقننه قوانین جدید را می نویسند و تصویب می کنند، کاربران همانند قوه قضاییه کارشان اطمینان از این است که دو قوه دیگر خارج از چهارچوب قانون اساسی کاری انجام ندهند.

- بخشی از کتاب کوچک بیت کوین

پس اجازه تغییر قوانین بیت کوین تنها در دست اعضای این شبکه است و این وظیفه ای است بسیار مهم بر دوش همه بیت کوینرهای سراسر دنیا فارغ از نژاد، منطقه جغرافیایی، زبان، و مسائل سیاسی. ما معتقدیم آگاهی از نحوه کار شبکه بیت کوین هرچند بسیار کلی، پیش نیاز انجام این وظیفه خطیر است و در مواقع بحرانی به کاربران کمک می کند تا تصمیم درستی بگیرند.

در پایان از nodrunner مترجم این کتاب بابت تلاش برای آگاهی بخشی عمومی، همچنین رسانه خبری-آموزشی کوین ایران بابت بازبینی و صفحه بندی ویراست اول این کتاب، تشکر و قدردانی می کنیم.

bitcoind.me

منابع فارسی بیت کوین

ویراست دوم - زمستان ۱۳۹۹

بیت کوین، پول مردمی از طرف مردم برای مردم

کوین ایران مفتخر است پس از همکاری با اعضای فعال جامعه بیت کوین و رمزارز ایران و ارائه کتاب **روند صعودی بیت کوین** (The Bullish Case of Bitcoin) در سال گذشته، این بار نیز در همکاری با یکی از اعضای فعال جامعه بیت کوین ایران کتابی دیگر را برای مخاطبین ارجمند خود ارائه نماید.

کتاب حاضر تحت عنوان **اختراع بیت کوین** (Inventing Bitcoin) است که نسخه اصلی آن در سال 2019 منتشر گردیده است. نویسنده این کتاب آقای یان پریتزکر (Yan Pritzker) است. او در 20 سال گذشته یک توسعه دهنده نرم افزار و کار آفرین بوده است. همچنین از سال 2018 به عنوان مدیر تکنولوژی سایت Riverb.com وظیفه مدیریت تکنولوژی و زیرساخت ها را بر عهده داشته است.

به عقیده نویسنده این کتاب در پی آن است که درک درستی از فلسفه وجودی بیت کوین و بلاکچین و نحوه کار آن را برای افراد تازه کار و مبتدی توضیح دهد. به همین منظور در این کتاب به مباحث عمیق فنی پروتکل ورود نمی کند زیرا نویسنده بر این باور است که در این زمینه کتاب های مفصلی مانند مسترینگ بیت کوین توسط آندریا آنتونوپولوس نوشته شده است.

این کتاب می کوشد که به زبان ساده ذهن مخاطبان را با علوم کامپیوتر و تئوری بازی اقتصادی بیت کوین به عنوان جذابترین اختراع زمانه درگیر نماید. بنابراین مطالعه این کتاب به افرادی که تاکنون هیچ آشنایی با بیت کوین ندارند و یا کسانی که آشنایی ابتدایی دارند، توصیه می شود.

مترجم این کتاب که هویت وی با شناسه کاربری **nodrunner** در توئیتر شناخته می شود با کلید 6137-661C-6B65-933B نسخه اولیه ترجمه این کتاب را در اختیار کوین ایران قرار داده است تا با کمک تحریریه کوین ایران ویراستاری و آماده انتشار شود. این مترجم ناشناس هدف خود از این کار را ترویج فرهنگ آموزش و استفاده آزاد اطلاعات برای همگان بیان می کند. برای نیل به این هدف، این کتاب در کتابخانه وبسایت **Coiniran.com** و **bitcoind.me** قرار داده شده است.

تیم **کوین ایران** امیدوار است که با ارائه این کتاب گام دیگری در جهت آگاه سازی و آشنایی جامعه مخاطب فارسی زبان برداشته و به آن ها یاری رساند.

مقدمه نویسنده

به کتاب اختراع بیت کوین خوش آمدید. هدف من در این کتاب تحلیل اقتصادی بیت کوین نیست، همچنین قصد ندارم شما را متقاعد کنم که بیت کوین طلای دیجیتال است. برای این منظور کتاب پول طلا^۱ نوشته سیف‌الدین اموس^۲ را معرفی می‌کنم.

قرار نیست از زاویه سرمایه‌گذاری به بیت کوین نگاه کنم و یا دلیل بیاورم که هر فرد باید حداقل مقدار کمی بیت کوین داشته باشد. قصد بررسی چارت‌ها و تاریخچه قیمت بیت کوین را هم ندارم. اگر به دنبال این موضوعات هستید کتاب دارایی دیجیتال^۳ نوشته کریس برنيسکه^۴ و جک تاتار^۵ را پیشنهاد می‌کنم.

همینطور ما به دنبال کاوش در نحوه عملکرد پروتکل بیت کوین در لایه‌های عمیق آن نیستیم، قصد بررسی گُدهای کامپیوتری را هم نداریم. کتاب تسلط بر بیت کوین^۶ نوشته اندریاس انتنوپولوس^۷ برای این منظور مناسب‌تر است.

---

1 The Bitcoin Standard
2 Saifedean Ammous
3 Cryptoassets
4 Chris Burniske
5 Jack Tatar
6 Mastering Bitcoin
7 Andreas Antonopoulos

به زبان ساده هدف من درگیر کردن ذهن شماست، و آشنا کردن شما با علوم کامپیوتر و نظریه بازی اقتصادی‌ای که بیت کوین را به یکی از جذاب‌ترین و قابل توجه‌ترین اختراعات زمانه ما تبدیل کرده است.

بیشتر افراد، اولین باری که اسم بیت کوین را می‌شنوند، از آن سر در نمی‌آورند. آیا بیت کوین پول جادویی اینترنتی است؟ از کجا آمده؟ چه کسی آن را کنترل می‌کند؟ چرا به این اندازه مهم است؟

من از درک تمام چیزهایی که کنار هم جمع شده‌اند تا بیت کوین را بسازند (فیزیک، ریاضیات، رمزنگاری، نظریه بازی، اقتصاد و علوم کامپیوتر) بسیار لذت بردم. تلاش می‌کنم در این کتاب دانش خود را به زبان بسیار ساده و قابل درکی به شما انتقال دهم.

برای انتقال بهتر مفاهیم، قدم به قدم پیش می‌رویم و تنها پیش‌نیاز درک مطالب این کتاب، ریاضیات دبیرستان است. ما قدم به قدم بیت کوین را اختراع می‌کنیم. امیدوارم این کتاب انگیزه لازم برای ورود به دنیای بیت کوین را در شما ایجاد کند. خوب، بیایید شروع کنیم!

فصل اول

بیت کوین چیست؟

بیت کوین یک پول الکترونیکی نظیر به نظیر^۱ است؛ یک پول دیجیتال که می تواند بین افراد و کامپیوترها بدون واسطه (مثل بانک) جابه جا شود و تولید آن تحت کنترل هیچ فرد خاصی نیست.

یک پول کاغذی و یا یک سکه فلزی را در نظر بگیرید. وقتی این پول را به کسی می دهید، لازم نیست طرف مقابل شما را بشناسد. کافی است مطمئن شود پولی که از شما گرفته است جعلی نیست، که اغلب برای پول های فیزیکی با نگاه کردن و لمس پول این اطمینان حاصل می شود.

با توجه به دیجیتالی شدن جوامع، امروزه بیشتر پرداخت های ما دیجیتالی، اینترنتی، و با استفاده از سرویس های یک شرکت یا نهاد واسط انجام می شود. این واسطه می تواند یک موسسه کارت اعتباری مثل ویزا^۲ یا سرویس های پرداخت دیجیتال مانند پی پال^۳ یا اپل پی^۴ و یا پلتفرم های آنلاینی مثل وی چت^۵ باشد. (در کشور ما هم واسطه های پرداخت زیادی وجود دارند که معمولاً خدمات خود را بر بستر اپلیکیشن های موبایل ارائه می دهند. - م)

---

1 Peer to Peer
2 Visa
3 Paypal
4 Apple Pay
5 weChat

این نوع پرداخت دیجیتال، نیازمند اعتماد به یک کنترل کننده مرکزی است که هر پرداخت را بررسی و تأیید کند، چون پولی را که یک فرد می‌توانست با لمس کردن و دیدن، از جعلی نبودن آن اطمینان حاصل کند حالا تغییر ماهیت داده و تبدیل به داده‌های دیجیتالی شده است و باید توسط مرجعی که نقل و انتقالات را کنترل می‌کند تأیید شود. بیت کوین جایگزینی برای پول‌های دیجیتالی تحت کنترل مراجع مرکزی است، سیستمی که سه جزء اساسی دارد. در بخش بعد به شرح انگیزه‌هایی که در نحوه طراحی آن اثرگذار بوده‌اند خواهیم پرداخت.

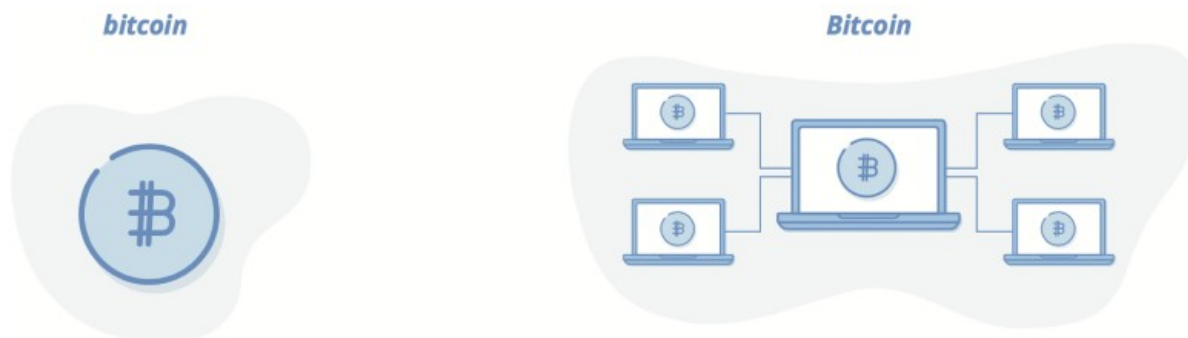
۱. یک دارایی دیجیتال (معمولاً bitcoin که با b کوچک نوشته می‌شود)، که به تعداد محدودی وجود دارد، برنامه عرضه آن از قبل مشخص شده و قابل تغییر هم نیست. این مسئله کاملاً برخلاف پولی است که ما امروزه استفاده می‌کنیم؛ چراکه پول‌ها توسط دولت‌ها و بانک‌های مرکزی عرضه می‌شوند و نرخ عرضه (چاپ) آنها در طول زمان غیرقابل پیش‌بینی است.

۲. یک گروه از کامپیوترهای متصل به یکدیگر (شبکه Bitcoin با B بزرگ)، که هر کسی می‌تواند به این شبکه وصل شود. این شبکه برای ردیابی مالکیت بیت کوین و انتقال آن بین اعضای شبکه به کار گرفته می‌شود و هرگونه واسطه‌ای اعم از بانک‌ها، موسسه‌های اعتباری و سرویس‌های پرداخت را حذف می‌کند.

۳. نرم‌افزار کاربران بیت کوین؛ کُدی که هر کسی می‌تواند آن را روی کامپیوترش اجرا کند تا عضوی از شبکه باشد. این نرم‌افزار متن‌باز^۱ است، به این معنا که همه می‌توانند به کد آن دسترسی داشته باشند و نحوه کار آن را ببینند و به رفع اشکالات و افزودن قابلیت‌های جدید کمک کنند.

---

1 Open Source

بیت کوین از کجا آمده است؟

بیت کوین در سال ۲۰۰۸ توسط شخص یا گروهی اختراع شده است که با نام مستعار ساتوشی ناکاموتو^۱ شناخته می‌شوند. هیچ کس از هویت واقعی این شخص یا گروه اطلاعی ندارد.

در ۱۱ فوریه ۲۰۰۹ ساتوشی نمونه اولیه بیت کوین را در یک گروه آنلاین متعلق به سایفرپانک‌ها^۲ عرضه کرد؛ گروهی که روی فناوری رمزنگاری کار می‌کنند و دغدغه آنها دفاع از حریم خصوصی افراد است.

بخش‌هایی از نوشته‌های ساتوشی در زیر آمده است. در فصل بعد این جملات و انگیزه‌های او برای اختراع بیت کوین را توضیح خواهیم داد.

من یک سیستم پول الکترونیک^۳ به نام بیت کوین ایجاد کرده‌ام که متن باز و نظیربه‌نظیر است. کاملاً غیرمتمرکز است، بدون هیچ کنترل‌کننده مرکزی و یا

---

1 Satoshi Nakamoto
2 Cypherpunk
3 e-cash

واسطه قابل اعتماد؛ چرا که به جای اعتماد همه چیز بر اساس اثبات رمزنگاری^۴ پایه گذاری شده است.

مشکل ریشه‌ای پولی که در حال حاضر استفاده می‌کنیم، اعتمادی‌ست که برای عملکرد آن لازم است. برای حفظ ارزش پول راهی جز اعتماد به بانک مرکزی نداریم. اما تاریخ پول فیات^۱ پر از موارد نقض این اعتماد است. برای نگهداری و انتقال الکترونیکی پول‌های مان باید به بانک اعتماد کنیم، اما بانک‌ها روش بانکداری ذخیره کسری را اجرا می‌کنند و آن را در موج‌های حباب اعتبار، به شکل اعتبار قرض می‌دهند. ما باید درمورد حریم خصوصی خود به آنها اعتماد کنیم. به آنها اعتماد کنیم تا اجازه ندهند سارقان اطلاعات شخصی حساب ما را خالی کنند. هزینه‌های کلان آنها پرداخت‌های خرد را غیرممکن می‌کند.

نسل قبلی سیستم‌های کامپیوتری چند کاربره قبل از پدید آمدن رمزنگاری قوی با چنین مشکلی روبرو بودند و کاربران برای حفظ امنیت فایل‌های خود متکی به کلمه عبور^۲ بودند [...]

سپس رمزنگاری‌های قوی ایجاد شدند و دردسترس همه قرار گرفتند و نیاز به اعتماد از بین رفت. داده‌ها می‌توانستند به نحوی ایمن شوند که به صورت فیزیکی برای هیچ کس، صرف‌نظر از دلیل و بهانه آن‌ها، قابل دستیابی نباشند.

حالا زمان آن فرا رسیده است که این اتفاق برای پول نیز رخ دهد؛ با پول الکترونیکی^۳ براساس اثبات رمزنگاری، بدون نیاز به اعتماد به شخص سوم یا یک واسطه، به صورت امن و بدون دردسر. [...]

---

4 Crypto Proof
1 Fiat Currencies
2 Password
3 e-currency

راه حل بیت کوین برای جلوگیری از دوبار خرج کردن^۱ استفاده از یک شبکه نظیر به نظیر است. به طور خلاصه این شبکه شبیه به یک سرور زمان سنج توزیع شده^۲ کار می کند که اولین تراکنش را برای خرج کردن یک کوین (سکه)^۳ برچسب زمانی می زند. این روش از ویژگی اطلاعات بهره می برد؛ به آسانی منتشر می شود ولی سرکوب آن دشوار است. برای جزئیات بیشتر به سایت <http://www.bitcoin.org/bitcoin.pdf> مراجعه کنید.

- ساتوشی ناکاموتو

زمانی که بیت کوین راه اندازی شد، تعداد انگشت شماری از آن استفاده کردند. آنها شبکه بیت کوین را روی کامپیوترهای شان (که به آن نود^۴ می گویند) اجرا کردند تا شبکه قدرتمندتر شود. بیشتر افراد فکر می کردند بیت کوین شبیه به یک شوخی است و در آینده نقایص جدی در آن پیدا خواهد شد و نمی تواند موفق شود.

در طول زمان افراد بیشتری به شبکه بیت کوین پیوستند، از کامپیوترهای شان برای افزایش امنیت شبکه استفاده کردند و با مبادله بیت کوین با کالا، خدمات، یا ارزهای دیگر، ارزش بیشتری به آن دادند. امروز، بیش از ۱۰ سال از ارائه بیت کوین می گذرد. میلیون ها نفر از بیت کوین استفاده می کنند، ده ها تا صدها هزاران نود نرم افزار رایگان و متن باز آن را اجرا می کنند، و کُد آن توسط صدها داوطلب و شرکت مختلف در سراسر جهان در حال بهبود و توسعه است.

بیت کوین اختراعی نبود که بدون هیچ پیش زمینه ای ساخته شود. در مقاله معرفی آن که ساتوشی ارائه داد، به چندین تلاش مهم برای ایجاد سیستم های مشابه بیت کوین اشاره شده

---

1 Double Spend
2 Distributed timestamp server
3 Coin
4 Node

است، مثل بی-مانی^۱ که توسط وی دای^۲ و هش کش^۳ که توسط آدام بک^۴ معرفی شد. اختراع بیت کوین براساس چنین تلاش‌هایی صورت پذیرفت ولی با این حال بیت کوین به‌عنوان اولین سیستم غیرمتمرکزی که برای خلق و جابه‌جا کردن پول دیجیتال، تحت کنترل هیچ شخص یا نهادی نیست، اساساً بر اساس طرح ساده‌ای کار می‌کند.

بیت کوین چه مشکلی را حل می‌کند؟

براساس این کتاب، می‌خواهیم ببینیم چطور نظرات ساتوشی پیاده‌سازی شده‌اند. اگر متوجه مفاهیم ناآشنای این بخش نشدید نگران نباشید، هدف اصلی، آشنا شدن با اهداف ساتوشی است. در ادامه بحث از طریق تمرین و مثال‌های مختلف، این مفاهیم ناآشنا را هم متوجه خواهید شد.

من یک پول دیجیتالی نظیر به نظیر و متن‌باز ایجاد کرده‌ام

اینجا منظور از نظیر به نظیر همان بدون واسطه است، به این معنا که در یک سیستم هر کسی می‌تواند بدون هیچ واسطه‌ای با شخص دیگر ارتباط برقرار کند. شما ممکن است نمونه‌هایی از سیستم‌های اشتراک گذاری فایل مثل نیستر^۵، کازا^۶، و بیت‌تورنت^۷ را به‌خاطر آورید. بیت‌تورنت برای اولین بار این قابلیت را برای کاربرانش فراهم کرد که بدون نیاز به دانلود یک موزیک از یک وب‌سایت قادر باشند آن را با یکدیگر به اشتراک بگذارند. ساتوشی در طراحی بیت کوین این امکان را ایجاد کرده است که افراد بتوانند پول دیجیتال^۸ را بدون واسطه با هم مبادله کنند.

---

1 b-money
2 Wei Dai
3 Hashcash
4 Adam Back
5 Napster
6 Kazaa
7 BitTorrent
8 e-cash

نرم افزار آن، متن باز است، یعنی هر کسی می تواند به کدهای نرم افزار دسترسی داشته باشد و چگونگی کارکرد آن را ببیند و حتی تغییراتی در آن ایجاد کند. این مورد از این جهت حائز اهمیت است که حتی نیاز به اعتماد به ساتوشی را هم از بین می برد. لازم نیست هرآنچه که ساتوشی در توصیف نرم افزار گفته است را باور کنیم، می توانیم با بررسی کد همه چیز را متوجه شویم و اگر چیزی باب میل ما نبود آن را تغییر دهیم. (در این مورد بیشتر صحبت خواهیم کرد).

کاملاً غیرمتمرکز است و نیازی به یک سرور مرکزی یا اعضای معتمد ندارد

ساتوشی ذکر می کند که سیستم غیرمتمرکز است تا آن را از سیستمی که نیاز به یک مرکز کنترل دارد متمایز کند. در تلاش های قبل برای ساختن پول دیجیتال، مثل دیجی کش^۱ که در سال ۱۹۸۹ توسط دیوید چاوم^۲ ارائه شد، به یک سرور مرکزی شامل یک یا چند کامپیوتر نیاز بود که مسئول تایید پرداخت ها و خلق پول دیجیتال بودند و توسط یک شرکت مشخص اداره می شدند.

این پول های خصوصی که برای خلق و مدیریت پول تحت نظارت یک شرکت مرکزی فعالیت می کردند، محکوم به شکست بودند. افراد نمی توانند به پولی اعتماد کنند که در صورت توقف فعالیت یک شرکت به خصوص، یا هک شدن، خرابی سرورها، یا تعطیلی آن توسط دولت، از بین برود.

ماهیت غیرمتمرکز بیت کوین مفهوم پول نقد را به حوزه دیجیتال باز می گرداند: می توان آن را بدون نیاز به صحبت کردن با کسی، یا اجازه گرفتن از کسی، در تمام طول شبانه روز و تمام ۳۶۵ روز سال، بدون نیاز به مراجعه به هیچ نهاد مرکزی مورد اعتمادی، منتقل کرد.

---

1 DigiCash

2 David Chaum

به جای اعتماد همه چیز بر مبنای اثبات رمزنگاری^۱ است

بیت کوین چگونه نیاز به اعتماد را از بین می‌برد؟ درباره این موضوع در فصل‌های بعد صحبت خواهیم کرد، اما ایده اصلی این است که به جای اعتماد کردن به شخصی که ادعا می‌کند «آیدا» است و ۱۰ هزار تومان در حساب بانکی خود دارد، می‌توان از محاسبات رمزنگاری برای اثبات این ادعا استفاده کرد، به نحوی که انجام آن ساده باشد. این قابلیت اساس سیستم بیت کوین است که هم مالکیت پول و هم امنیت شبکه را تأمین می‌کند.

درمورد حریم خصوصی باید به بانک‌ها اعتماد کنیم تا از موجودی حساب ما در مقابل سارقان اطلاعات شخصی محافظت کنند و اجازه ندهند آن‌ها حساب ما را خالی کنند

بیت کوین برخلاف حساب‌های بانکی، سیستم‌های پرداخت دیجیتال، یا کارت‌های اعتباری به افراد اجازه می‌دهد بدون نیاز به ارائه اطلاعات شخصی با هم دادوستد کنند.

مراکز اطلاعات متمرکزی که اطلاعات مشتریان بانک‌ها، شرکت‌های کارت اعتباری، سیستم‌های پرداخت، و دولت‌ها در آن‌ها ذخیره می‌شود برای هکرها بسیار جذاب هستند. هک شدن شرکت اعتباری اکویفکس^۲ در سال ۲۰۱۷ و قرار گرفتن اطلاعات ۱۴۰ میلیون نفر در دست هکرها گواهی بر این سخن ساتوشی است.

هدف بیت کوین جدا کردن تراکنش‌های مالی از هویت افراد در دنیای واقعی است. وقتی پول نقدی پرداخت می‌کنیم، نیازی نیست طرف مقابل از هویت ما مطلع شود، همچنین جای نگرانی نیست که از اطلاعاتی که به آن‌ها داده‌ایم بتوانند برای سرقت پول بیشتر استفاده کنند. چرا از پول دیجیتال همین انتظار و یا حتی بیشتر از این را نداشته باشیم؟

---

1 Crypto proof

2 Equifax

برای حفظ ارزش پول باید به بانک‌های مرکزی اعتماد کنیم، اما سرگذشت پول‌های فیات
پر از موارد نقض این اعتماد است

فیات^۱ به لاتین یعنی «تعیین شده» و درواقع پولی است که دولت و بانک مرکزی منتشر می‌کنند و توسط دولت به عنوان پول قانونی تعیین می‌شود. در گذشته پول توسط افراد فعال بازار و از بین چیزهایی انتخاب می‌شد که به‌دست آوردن آنها سخت ولی تایید صحت و نیز جابه‌جا کردن آنها آسان بود، مثل نمک، صدف، سنگ، نقره و طلا.

رفته رفته در کل دنیا به‌جای استفاده از طلا به عنوان پول، از یک تکه کاغذ استفاده شد که درواقع گواهی‌کننده وجود طلا بود. درنهایت این تکه کاغذ در سال ۱۹۷۱ توسط نیکسون^۲ از هرگونه پشتوانه فیزیکی جدا شد و امکان تبدیل آن به طلا در همه جهان متوقف شد. با پایان پول‌طلا^۳، دولت‌ها و بانک‌های مرکزی اجازه پیدا کردند تا عرضه پول را به میل خود افزایش دهند. این امر باعث کاهش ارزش اسکناس‌های در گردش شد که تحت عنوان کاهش ارزش پول^۴ شناخته می‌شود. فیات پولی است که همه ما آن را می‌شناسیم و هرروز از آن استفاده می‌کنیم. اگرچه این پول تحت حمایت دولت است اما پشتوانه ارزشمندی ندارد و درواقع مفهوم نسبتاً جدیدی است که حدود یک قرن قدمت دارد.

ما به دولت‌های خود اعتماد می‌کنیم که از چاپخانه‌های پول خود سوءاستفاده نمی‌کنند ولی برای پیدا کردن بدعهدی‌های آنان نیازی نیست خیلی به گذشته برگردیم. در رژیم‌های استبدادی و با برنامه‌ریزی متمرکز سوسیالیستی مثل ونزوئلا که دولت انگشت خود را مستقیماً روی دستگاه چاپ پول می‌گذارد، پول تقریباً بی‌ارزش شده است. نرخ تبدیل بولیوار ونزوئلا از ۲ واحد در مقابل هر دلار در سال ۲۰۰۹ به ۲۵۰,۰۰۰ واحد در سال ۲۰۱۹ رسید. در زمان نگارش این کتاب ونزوئلا به دلیل سوء مدیریت سرمایه توسط دولت در مرحله سقوط و تغییر رژیم است.

---

1 Fiat
2 Nixon
3 Gold Standard
4 Debasement

برخلاف پول فیات که عرضه و ارزش آن قابل پیش‌بینی نیست، ساتوشی برای جلوگیری از کم ارزش شدن، نوعی سیستم پولی طراحی کرد که در آن حجم پول ثابت، از قبل مشخص شده، و غیرقابل تغییر است. نهایتاً ۲۱ میلیون بیت‌کوین تولید خواهد شد و هر بیت‌کوین نیز می‌تواند به ۱۰۰ میلیون واحد تقسیم شود که به هر واحد آن ساتوشی^۱ گفته می‌شود.

قبل از بیت‌کوین دارایی‌های دیجیتال کم نبودند. در دنیای دیجیتال کپی کردن یک کتاب، فایل صوتی یا ویدیو و ارسال آن به دیگران بسیار ساده است، ولی دارایی‌های دیجیتالی که توسط یک واسطه کنترل می‌شوند مستثنی هستند و نمی‌توان آنها را کپی یا ارسال کرد. برای مثال وقتی فیلمی را از آیتونز^۲ اجاره می‌کنید فقط و فقط در دستگاه شما قابل پخش است؛ چراکه آیتونز این مسئله را کنترل می‌کند و می‌تواند با اتمام زمان اجاره‌ی شما پخش آن را متوقف کند. به طور مشابه پول دیجیتال شما هم توسط بانک کنترل می‌شود. این وظیفه بانک است که مقدار پول شما را ثبت کند و در صورت انتقال به شخص دیگر تراکنش را تایید یا رد کند.

بیت‌کوین اولین شبکه دیجیتالی است که کمیابی دیجیتالی را بدون نیاز به هرگونه واسطه‌ای پیاده کرده و تنها دارایی شناخته‌شده برای انسان است که حجم آن غیرقابل تغییر و عرضه آن کاملاً برنامه‌ریزی شده است. حتی فلزات گرانبهایی مانند طلا نیز این قابلیت را ندارند؛ چراکه می‌توانیم ذخایر طلای بیشتر و بیشتری را با نرخ غیرقابل پیش‌بینی استخراج کنیم. در قسمت‌های بعد به چگونگی آن خواهیم پرداخت.

---

1 Satoshi
2 iTunes

داده‌ها می‌توانند به نحوی ایمن شوند که دسترسی فیزیکی به آن‌ها برای هیچکس ممکن نباشد [...] وقت آن فرا رسیده است پولی با چنین قابلیت‌هایی داشته باشیم

سیستمی که در حال حاضر برای امنیت پول وجود دارد، مثل سپرده‌گذاری در بانک، براساس اعتماد به شخصی است که این کار را انجام می‌دهد. در اعتماد به چنین واسطه‌ای نه تنها باید اطمینان داشته باشیم که کار اشتباه یا نادرستی توسط این واسطه انجام نمی‌شود و هکرها سرمایه‌مان را نمی‌دزدند، بلکه باید مطمئن باشیم که دولت نیز پول ما را مصادره یا بلوکه نخواهد کرد. با این وجود در سراسر جهان بارها و بارها مشاهده شده است که دولت‌ها اگر احساس خطر کنند می‌توانند مانع دسترسی افراد به پول خود شوند.

شاید برای فردی که در امریکا یا در یک اقتصاد قانونمند زندگی می‌کند از دست رفتن پول به این صورت احمقانه به نظر برسد. به عنوان مثال حساب من در پی‌پال به دلیل استفاده نکردن از آن بلوکه شد و حدود یک هفته زمان برد تا بتوانم به پول خودم دسترسی پیدا کنم. من خوش‌شانس هستم که در ایالات متحده زندگی می‌کنم؛ چراکه یکی از محدود کننده‌های کشورهایی است که حداقل می‌توانم امیدوار باشم اگر پی‌پال پول من را بلوکه کند، می‌شود به یک مرجع قانونی مراجعه کرد و همین‌طور می‌توان به دولت و بانک اطمینان داشت که پول کسی را سرقت نمی‌کنند.

موارد بدتری در بعضی کشورها که از آزادی کمتری برخوردارند رخ داده است و همچنان رخ می‌دهد، مثل اینکه بانک‌ها در یونان هنگام سقوط ارزش پول ملی بسته شدند، یا اینکه بانک‌ها در قبرس با دزدی از مشتریان خود از وثیقه‌ها سوءاستفاده می‌کردند، یا دولت هند که اسکناس‌های مشخصی را بی‌ارزش اعلام کرد و باعث ایجاد صف‌های طولانی مقابل خودپردازهای بانک‌ها و در نهایت منجر به مرگ بعضی افراد صرفاً بخاطر عدم دسترسی به سرمایه‌شان شد.

شوروی سابق، جایی که من بزرگ شدم، دارای یک اقتصاد به شدت کنترل شده مرکزی بود که باعث کمبود کالاها می شد. زمانی که می خواستیم آنجا را ترک کنیم هرنفر تنها می توانست مقدار محدودی پول را با نرخ ارز رسمی ای که دولت تعیین کرده بود و کاملاً متفاوت از نرخ واقعی در بازار آزاد بود، به دلار تبدیل کند.

بیت کوین سیستمی ایجاد کرده است که در آن برای تأمین امنیت پول نیازی به اعتماد به شخص سوم نیست. در این سیستم با استفاده از کلیدهای خاصی که تنها در اختیار شما قرار دارد از دسترسی دیگران به کوین های شما جلوگیری می شود. مهم نیست افراد مختلف چه دلایلی برای دسترسی به حساب شما دارند، در هر صورت دسترسی به دارایی شما فقط از طریق شما ممکن است.

بیت کوین پول را از دولت جدا می کند و موجب مهار قدرت خودکامه گان و دیکتاتورها می شود و حق در دست داشتن اختیار دارایی، و آزادی در نقل و انتقال آن ورای مرزهای جغرافیایی بدون دخالت هیچ فردی را به مردم بازمی گرداند.

راه حل بیت کوین برای جلوگیری از دوبار خرج کردن^۱ استفاده از یک شبکه نظیر به نظیر است. به طور خلاصه این شبکه شبیه به یک سرور زمان سنج توزیع شده^۲ کار می کند که اولین تراکنش را برای خرج کردن یک کوین (سکه) برچسب زمانی می زند

یک شبکه به مجموعه ای از کامپیوترها گفته می شود که به هم متصل شده اند و می توانند به یکدیگر پیام ارسال کنند. کلمه توزیع شده به این معنا است که بدون وجود یک کنترل کننده مرکزی، تمامی اعضای شبکه با هم در تعامل هستند تا شبکه را ایجاد کنند.

در یک سیستم بدون کنترل مرکزی، اطمینان از اینکه هیچ یک از اعضا تقلب نمی کنند حائز اهمیت است. اصطلاح «دوبار خرج کردن» به این معنا است که یک کوین توسط

---

1 Double Spend

2 Distributed timestamp server

یک فرد دوبار خرج شود. ساتوشی می گوید برای پیشگیری از این اتفاق، اعضای شبکه بیت کوین با هم همکاری می کنند تا تراکنش ها را برچسب زمانی بزنند (یعنی براساس زمان اعلام به شبکه مرتب شوند). با این روش می توانیم بفهمیم کدام تراکنش اول انجام شده است و از جعل پول جلوگیری می شود. در فصل بعد این سیستم را از ابتدا بررسی خواهیم کرد. سیستم این قابلیت را دارد که بدون وابستگی به یک نهاد مرکزی، تراکنش های جعلی را شناسایی کند.

اختراع بیت کوین شماری از مشکلات مهمی که در سیستم های رایج مالی در زمینه حریم خصوصی، کاهش ارزش پول و کنترل مرکزی با آن ها دست به گریبان هستیم را حل کرده است. مشکلاتی از قبیل:

۱. چگونه یک شبکه نظیر به نظیر ایجاد کنیم که هر کس بتواند داوطلبانه به آن متصل و عضوی از آن شود.

۲. چگونه یک گروه از افراد که یکدیگر را نمی شناسند یا اعتمادی به هم ندارند می توانند اطلاعات ارزشمندی را با هم به اشتراک بگذارند؛ چرا که ممکن است بین آنها افراد متقلب نیز وجود داشته باشد.

۳. چطور بدون واسطه، یک کمیابی دیجیتال واقعی بسازیم.

۴. چگونه یک دارایی دیجیتال ایجاد کنیم که قابل جعل کردن نباشد، اصالت آن به صورت آنی تأیید شود، و در برابر هک و سرقت مقاوم باشد.

بیایید فکر کنیم چطور می توانیم چنین سیستمی بسازیم.

فصل دوم

حذف واسطه‌ها

در فصل قبل گفته شد که بیت کوین یک سیستم نظیر به نظیر برای انتقال پول است. بیا یاد قبل از اینکه این مورد را بررسی کنیم، گذری بر نحوه عملکرد بانک‌های سنتی و سیستم‌های پرداخت در بررسی مالکیت و انتقال پول داشته باشیم.

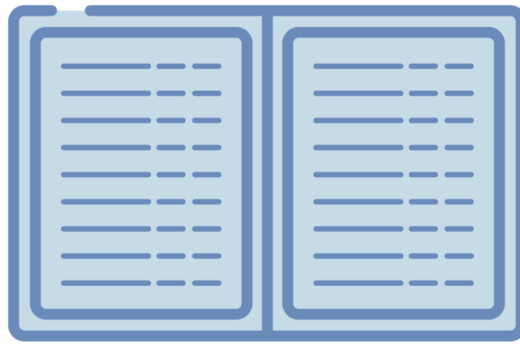
بانک‌ها چیزی جز یک دفتر کل حسابداری^۱ نیستند

یک سیستم پرداخت که توسط بانک یا پی‌پال و یا اپل پی ساخته شده است، چگونه کار می‌کند؟ خیلی ساده؛ این واسطه‌ها یک دفتر کل حسابداری حاوی اطلاعات حساب‌ها و نقل و انتقالات آنها دارند.

در این مثال از لفظ بانک استفاده می‌شود ولی منظور هر نوع سیستم پرداخت است. با یک دفتر کل حسابداری حاوی اطلاعات سپرده «آیدا» و «بابک» در بانک شروع می‌کنیم.

---

¹ Ledger

دفتر کل بانک

۱. آیداً: سپرده نقدی + ۲۰ هزار تومان
۲. بابک: سپرده نقدی + ۱۰۰ هزار تومان

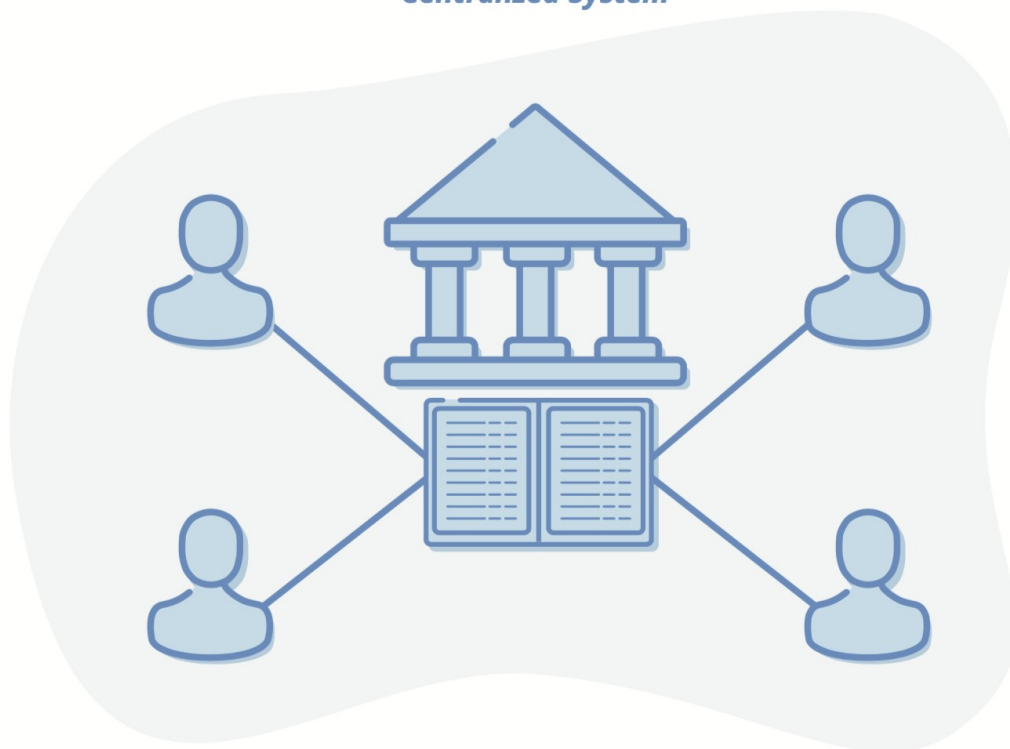
وقتی آیداً می‌خواهد ۲۰ه.ت برای بابک بفرستد با بانک خود تماس می‌گیرد یا با استفاده از نام کاربری و رمز عبور به اینترنت بانک یا موبایل بانک خود وارد می‌شود و سپس درخواست این انتقال وجه را در سیستم بانک وارد می‌کند. بانک هم این درخواست را در دفتر کل حسابداری‌اش ثبت می‌کند.

دفتر کل بانک

۱. آیداً: سپرده نقدی + ۲۰ هزار تومان
۲. بابک: سپرده نقدی + ۱۰۰ هزار تومان
۳. آیداً: کسر موجودی ۲۰- هزار تومان
۴. بابک: افزایش موجودی + ۲۰ هزار تومان

بانک تمامی واریزها و برداشت‌ها را ثبت می‌کند و به همین سادگی پول جابه‌جا می‌شود.

Centralized System

سیستم متمرکز

مشکل دوبار خرج کردن

حال اگر آیدا بنخواهد آن ۲۰ه.ت را دوباره خرج کند چه اتفاقی می افتد؟ به این اتفاق «دوبار خرج کردن» می گویند. آیدا درخواست خود را به بانک ارسال می کند، اما بانک می گوید: «شما قبلا ۲۰ه.ت خود را به حساب بابک واریز کرده اید و پولی ندارید.» وقتی یک مرجع مرکزی مثل بانک وجود دارد، برای بانک بسیار ساده است که بگوید پولی را که قصد برداشت آن را دارید قبلا برداشت شده است؛ چراکه بانک تنها مرجعی است که دفتر کل را ویرایش می کند، همچنین بانک ها در سیستم داخلی خود دارای سیستم های پشتیبان گیری و حسابرسی دستی و کامپیوتری هستند تا اطمینان حاصل شود که اطلاعات درست است و دستکاری نشده است. به چنین سیستم هایی متمرکز گفته می شود؛ چراکه فقط از یک نقطه کنترل می شوند.

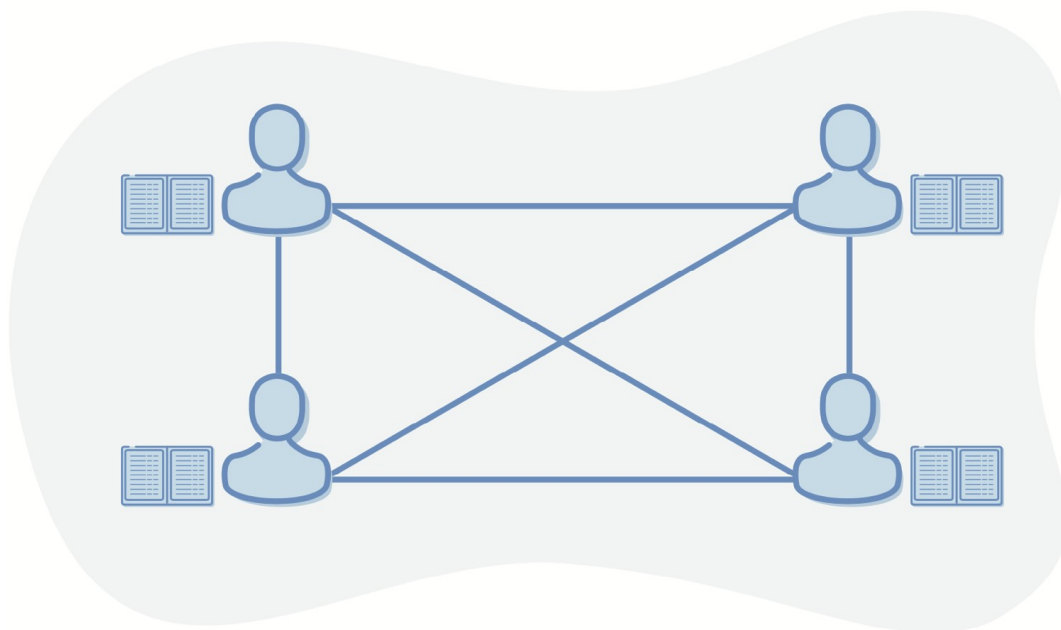
بیایید دفتر کل را غیرمتمرکز کنیم

اولین مشکلی که بیت کوین قصد حل آن را دارد حذف واسطه‌ی معتمد با استفاده از یک شبکه نظیر به نظیر است. تصور کنید که بانک‌ها از بین رفته‌اند و ما باید سیستم مالی خودمان را ایجاد کنیم اما این بار قرار نیست متمرکز باشد. چگونه بدون یک مرجع مرکزی می‌توان از دفتر کل نگهداری کرد؟

اگر دفتر کل یک مسئول نداشته باشد، باید در اختیار همه قرار بگیرد. راه ایجاد یک دفتر کل غیرمتمرکز هم همین است.

ابتدا تعدادی از ما کنار هم جمع می‌شویم و یک شبکه ایجاد می‌کنیم، به این معنا که راهی برای ارتباط با هم داریم. درواقع شماره تماس و حساب تلگرام هم را با یکدیگر ردوبدل می‌کنیم. وقتی آیدا قصد دارد پولی برای بابک ارسال کند، به جای تماس با بانک، در تلگرام به همه دوستان خود می‌گوید: «من ۰.۵۲۰ت به حساب بابک واریز می‌کنم.» همه تصدیق می‌کنند که این پیغام را دیده‌اند و پاسخ می‌دهند: «بله، ما پیغام را گرفتیم» و در دفتر کل‌ای که نزد خود دارند این جابه‌جایی را یادداشت می‌کنند. حالا سیستم به شکل زیر درخواهد آمد:

سیستم غیرمتمرکز

اکنون به جای اینکه فقط یک دفتر کل داشته باشیم و از آن در بانک نگهداری کنیم، یک نسخه از دفتر کل در دست هر یک از اعضای شبکه وجود دارد. هر زمانی که کسی قصد خرج کردن پول خود را داشته باشد، به آسانی به همه دوستان خود در تلگرام اطلاع می‌دهد و یا با آن‌ها تماس می‌گیرد و آن‌ها را مطلع می‌کند. همه افراد عضو شبکه این تراکنش را ثبت می‌کنند. این سیستم توزیع شده است چون دفتر کل در اختیار همه اعضای شبکه است و غیرمتمرکز است چون مسئولیت آن تنها بر عهده یک مرجع مرکزی نیست.

این سیستم چگونه مشکل دوبار خرج کردن را حل می‌کند؟ از آنجایی که همه افراد شبکه یک نسخه از دفتر کل حسابداری را نزد خود دارند، اگر آیدا بخواهد آن ۰.۵۲۰ ت را که برای بابک ارسال کرده است دوباره خرج کند، این تراکنش توسط همه در شبکه رد می‌شود؛ چراکه هرکس دفتر کل خود را بررسی می‌کند و به آیدا می‌گوید براساس چیزی که ثبت شده او قبلاً این پول را خرج کرده است.

اکنون ما یک شبکه نظیر به نظیر داریم که مالکیت و نقل و انتقالات مالی بین اعضایش را ثبت می‌کند. این سیستم بین گروهی از دوستانی که به دلایل اجتماعی رابطه نزدیکی با هم دارند و قصد تقلب ندارند، بسیار خوب عمل می‌کند، اما در مقیاس بزرگتر کارآمد نخواهد بود. هرچه تعداد اعضای این شبکه بیشتر شود، احتمال تقلب هم بیشتر خواهد بود.

چطور می‌توانیم جلوی بروز تقلب را بگیریم؟

فصل سوم

حذف اعتماد و حذف نیاز به کسب مجوز

تا زمانی که شبکه ما خصوصی باشد و هر کس برای پیوستن به دفتر حساب توزیع شده‌ای که پیشتر درباره آن صحبت کردیم نیازمند به اجازه گرفتن باشد و بنابراین ما بتوانیم به صداقت همه اعضا اعتماد کنیم، این سیستم به درستی عمل خواهد کرد. اما از این روش نمی‌توان برای میلیون‌ها نفر در سراسر جهان استفاده کرد.

سیستم‌های توزیع شده‌ای که هر کس می‌تواند در آن‌ها عضو شود، ذاتاً قابل اعتماد نیستند. ممکن است بعضی از اعضا به‌طور موقت به شبکه دسترسی نداشته باشند (آفلاین باشند)، و این یعنی آن‌ها در این مدت که به شبکه متصل نیستند از تراکنش‌هایی که در شبکه انجام می‌شود اطلاع نخواهند داشت. برخی دیگر ممکن است با تأیید یا رد وقوع یک تراکنش قصد تقلب داشته باشند. ممکن است افراد جدیدی به شبکه بپیوندند و نسخه‌های متناقضی از دفتر کل حسابداری را دریافت کنند. بیا بیا به روش تقلب در این سیستم نگاهی بیندازیم.

دوبار خرج کردن

اگر من آیدا باشم، می‌توانم با گروهی از اعضا شبکه تبانی کنم و به آنها بگویم: «زمانی که من پولی را خرج می‌کنم آن را در دفتر خود ثبت نکنید؛ وانمود کنید که هرگز اتفاق

نیفتاده است». به این شکل آیدا می‌تواند پولش را دوبار خرج کند. آیدا با موجودی ۵۲۰.ت به این صورت عمل می‌کند:

۱. او ۵۲۰.ت از حساب خود برای خرید آب‌نبات به حساب بابک انتقال می‌دهد. حالا باید موجودی او صفر باشد.

۲. داوود و آوا و فرانک با آیدا تباری کرده‌اند و تراکنش آیدا به بابک را در دفتر حسابداری خود ثبت نمی‌کنند. در نسخه‌ای که نزد آن‌ها است آیدا هرگز پولی به بابک پرداخت نکرده است.

۳. فرزین یک فرد قابل اعتماد است که یک نسخه از دفتر کل را دارد. او تراکنش آیدا به بابک را ثبت می‌کند و حالا در دفتر کل او موجودی آیدا صفر است.

۴. حمید یک هفته در تعطیلات بوده است و از هیچ‌یک از تراکنش‌ها اطلاعی ندارد. او به شبکه متصل می‌شود و تقاضای یک نسخه از دفتر حسابداری را می‌کند.

۵. حمید چهار نسخه نادرست از داوود و آوا و فرانک و آیدا، و یک نسخه صحیح از فرزین دریافت می‌کند. او چطور متوجه شود که کدام یک صحیح است؟ چون سیستم بهتری وجود ندارد، به آنچه که در اکثریت دفاتر وجود دارد اعتماد می‌کند و نسخه نادرست را به عنوان نسخه صحیح قبول می‌کند.

۶. آیدا با آن ۵۲۰.ت (که قبلاً خرج کرده) یک آب‌نبات از حمید می‌خرد. حمید این پول را از او می‌پذیرد چرا که براساس دانسته‌هایش آیدا هنوز ۵۲۰.ت در حساب خود دارد (براساس نسخه‌ای که از اکثریت گرفته است).

۷. حالا آیدا دو آب‌نبات دارد و ۴۰.ت پول جعلی در سیستم ایجاد کرده است. او از این آب‌نبات‌ها به دوستان خود می‌دهد و لطف آن‌ها را جبران می‌کند، و آن‌ها نیز این کار را صدها بار برای هر شخص جدیدی که به شبکه متصل می‌شود، تکرار می‌کنند.

۸. حالا آیدا صاحب همه آب‌نبات‌ها است و بقیه اعضاء پول‌های تقلبی دارند.

۹. افرادی که پول تقلبی از آیدا دریافت کرده‌اند، وقتی بخواهند آن را خرج کنند، آوا و فرانک و داوود که کنترل بیشتر شبکه را در اختیار دارند، این تراکنش را رد می‌کنند چون می‌دانند که پول اساساً جعلی است.

اینجا مشکل عدم توافق^۱ بین اعضا بوجود می‌آید. افراد در یک شبکه درمورد نسخه صحیح دفتر کل حسابداری با یکدیگر توافق ندارند؛ چون چاره‌ای جز پیروی از رأی اکثریت نیست. درحالی‌که اکثریت افرادی که کنترل شبکه را در دست دارند متقلب هستند و پول‌های تقلبی که از هیچ خلق کرده‌اند را خرج می‌کنند.

اگر بخواهیم سیستمی راه بیندازیم که عضویت در آن نیاز به اعتماد و کسب اجازه نداشته باشد، باید طوری آن را طراحی کنیم که در برابر افراد سودجو و متقلب مقاوم باشد.

حل مشکل اجماع غیر متمرکز^۲

حالا باید یکی از سخت‌ترین مسائل در علم کامپیوتر را حل کنیم: اجماع غیر متمرکز بین افرادی که بعضی از آنها متقلب و غیر قابل اعتماد هستند. این مشکل تحت عنوان فرماندهان بیزانسی^۳ شناخته می‌شود و اصلی‌ترین چیزی است که ساتوشی در اختراع بیت کوین از آن استفاده کرده است. بیایید این موضوع را بررسی کنیم.

ما باید سیستم را طوری پیاده کنیم که اعضای این شبکه روی موارد ثبت شده در دفتر کل حسابداری با هم به توافق برسند، بدون اینکه نیاز باشد بدانیم دارندۀ کدام دفتر کل تمام تراکنش‌ها را به درستی ثبت کرده است.

یک راه حل ساده لوحانه این است که یک فرد مورد اعتماد را برای نگهداری از دفتر کل تعیین کنیم. به جای اینکه همه‌ی اعضا تراکنش‌ها را ثبت کنند، تعداد انگشت‌شماری از دوستان مورد اعتماد مثل فرزین و کامبیز و فرانک و فیروزه را انتخاب کنیم تا تمام تراکنش‌ها را ثبت کنند چون می‌دانیم آن‌ها متقلب نیستند.

---

1 Consensus failure

2 Distributed Consensus Problem

3 Byzantine Generals

بنابراین هر زمانی که بخواهیم تراکنشی انجام دهیم به جای اطلاع رسانی به همه دوستان مان، فقط به فرزین و گروه منتخب او خبر می دهیم و آن ها هم در ازای دستمزد ناچیزی، دفتر کل را به روز و از آن نگهداری می کنند. بعد از اینکه آنها تراکنش را ثبت کردند با همه اعضای که دفتر کل را به عنوان پشتیبان نگهداری می کنند، تماس می گیرند و ورودی های جدید دفتر کل را به اطلاع آن ها می رسانند.

این سیستم به خوبی کار می کند، تا روزی که ماموران دولتی وارد ماجرا می شوند و می خواهند بدانند چه کسانی این سیستم مالی را می گردانند. آن ها فرزین و گروه منتخب را دستگیر می کنند و این پایانی برای دفتر کل حسابداری غیرمتمرکز ما خواهد بود. نسخه های پشتیبان نزد اعضای شبکه قابل اعتماد نیستند و به یکدیگر نیز نمی توانیم اعتماد کنیم. حتی نمی دانیم برای شروع دوباره این سیستم باید از نسخه پشتیبان چه کسی استفاده کنیم.

دولت می تواند به جای تعطیل و خاموش کردن این سیستم، افرادی که از دفتر کل نگهداری می کنند را در خفا تهدید به بازداشت کند و آن ها را مجبور کند تراکنش های آیدا (که مشکوک به فروش مواد مخدر است) را در شبکه نپذیرند و در دفتر کل حسابداری ثبت نکنند. در این صورت سیستم ما درواقع تحت کنترل مرکزی است و دیگر نمی توان آن را بی نیاز از مجوز خواند.

چطور است روش دموکراسی را امتحان کنیم؟ یک جمع ۵۰ نفره از افراد قابل اعتماد را مشخص می کنیم، و هر روز به صورت چرخشی انتخابات برگزار می شود که کدامیک از آن ها تراکنش ها را در دفتر حسابداری ثبت کند. هر عضو شبکه یک رای خواهد داشت. این سیستم تا زمانی که کار به خشونت و اعمال فشار مالی نکشد، خوب کار می کند. در غیر این صورت پایان مشابهی با روش های گذشته خواهد داشت:

۱. تهدید رای دهندگان برای انتخاب فرد مورد نظر دولت
۲. تهدید رای آورندگان برای ثبت تراکنش‌های جعلی در دفتر حسابداری

مشکل این است، وقتی اشخاص خاصی برای نگهداری از دفتر کل حسابداری تعیین می‌شوند، باید صادق و قابل اعتماد باشند و از طرف مقابل ما راهی برای دفاع در برابر کسانی که آنها را مجبور به انجام کارهای نادرست می‌کنند، نداریم.

هویت جعلی و حمله سیبیل^۱

تاکنون دو روش ناموفق برای حصول اطمینان از درستی شبکه را بررسی کردیم: استفاده از افراد شناخته شده برای نگهداری از دفتر کل، و دیگری انتخاب گزینشی و چرخشی نگه‌دارندگان آن. شکست هر دو سیستم به این دلیل بود که اساس اعتماد ما، به هویت افراد در دنیای واقعی گره خورده بود؛ همچنان مجبور بودیم که افراد را به طور خاص برای نگهداری از دفتر کل شناسایی کنیم.

هروقت اعتماد بر پایه هویت افراد باشد ما خود را در معرض حمله سیبیل قرار خواهیم داد. این اسم درواقع یک اصطلاح برای جعل هویت است؛ و نام زنی است که دچار اختلال چندشخصیتی بود.

آیا تابه‌حال یک پیام عجیب از دوستی دریافت کرده‌اید و بعد متوجه شوید که گوشی دست برادرش بوده است؟ وقتی صحبت از میلیون‌ها و یا حتی میلیارد‌ها دلار باشد، هرکسی ممکن است برای دزدیدن و ارسال آن پیام دست به هرنوع تقلب و خشونت بزند. بنابراین، بسیار با اهمیت است که در برابر تهدیدها از افرادی که از دفتر کل نگهداری می‌کنند، محافظت کنیم، اما چگونه؟

---

1 Sybil attack

بیایید یک قرعه کشی ترتیب دهیم

اگر نخواهیم کسی در معرض تهدید به خشونت و رشوه قرار بگیرد، به سیستمی نیاز داریم که تعداد اعضای آن زیاد باشد، در این صورت هیچ کس نمی تواند آنها را تحت فشار قرار دهد. این سیستم باید به گونه ای باشد که هر کسی بتواند در آن عضو شود و رأی گیری در کار نباشد؛ چرا که در روش رأی گیری مشکلات خرید رأی افراد و اعمال خشونت و تهدید برای تغییر رأی آنها وجود دارد.

اگر یک قرعه کشی ترتیب دهیم و هربار یک شخص تصادفی را انتخاب کنیم چه؟ این اولین پیش نویس طرح است:

۱. هر کسی در دنیا می تواند عضو سیستم باشد. ده ها هزار نفر می توانند به قرعه کشی نگه دارندگان دفتر کل در شبکه بپیوندند.
۲. زمانی که قصد ارسال پول داریم تمام شبکه را از این امر مطلع می کنیم، همان طور که قبلاً هم می کردیم.
۳. هر ۱۰ دقیقه یک برنده انتخاب می شود.
۴. زمانی که برنده انتخاب شد، آن شخص باید تمام تراکنش هایی را که اتفاق می افتد در دفتر کل ثبت کند.
۵. اگر شخص برنده فقط تراکنش های معتبر را در دفتر کل ثبت کند (سایر اعضا نیز باید اعتبار آن را تایید کنند) مبلغی به عنوان کارمزد به او تعلق می گیرد.
۶. هر کس یک نسخه از دفتر کل نزد خود دارد و اطلاعاتی که برنده قرعه کشی ارائه می دهد را به آن اضافه می کند.
۷. فاصله زمانی میان دو قرعه کشی ۱۰ دقیقه تعیین شده است تا مطمئن شویم افراد، زمان کافی برای به روزرسانی دفتر کل خود دارند.

این سیستم پیشرفته تر است؛ چرا که به دلیل نامشخص بودن برنده بعدی، زدوبند با اعضای سیستم ممکن نیست. اما باز هم اشکالاتی وجود دارد. چه اشکالاتی؟

سیستم خود کار قرعه کشی

این سیستم قرعه کشی دو مشکل اساسی دارد:

۱. چه کسی بلیت قرعه کشی را می فروشد و برنده را انتخاب می کند، در حالی که ما مشخص کرده ایم هیچ نوع مرجع مرکزی نباید وجود داشته باشد تا اجرای قرعه کشی به خطر نیفتد.
  ۲. چطور مطمئن شویم که برنده قرعه کشی واقعا تراکنش های درست را در دفتر کل ثبت کرده است و قصد تقلب ندارد؟
- اگر می خواهیم یک سیستم بدون نیاز به مجوز داشته باشیم که همه بتوانند به آن بپیوندند، باید نیاز به اعتماد را در سیستم از بین ببریم و در اصلاح، سیستم از اعتماد بی نیاز^۱ باشد. باید سیستمی را ارائه دهیم که این ویژگی ها را داشته باشد:

۱. این امکان باید برای همه اعضاء (به طور یکسان) وجود داشته باشد که شخصا بلیت قرعه کشی خودشان را ایجاد کنند، چون به هیچ مرجعی نمی توان اعتماد کرد.
۲. بقیه اعضا باید به سادگی بتوانند با بررسی بلیت، صحت برنده شدن شما در قرعه کشی را تشخیص دهند، چون به کسی نمی توان برای تعیین برنده ی رقابت اعتماد کرد.
۳. اگر کسی برنده قرعه کشی شد و تراکنش نامعتبری را در دفتر کل ثبت کرد، باید راهی برای تنبیه او پیش بینی شود. به این صورت به جای اعتماد به افراد خاص در

---

1 Trustless

شبکه، با استفاده از مکانیزم‌های تشویقی و تنبیهی، اعتماد را در شبکه نهادینه می‌کنیم.

بیایید تک تک این موارد را حل کنیم. توضیح چگونگی انجام این قرعه‌کشی شاید سخت‌ترین چیز در فهمیدن بیت کوین باشد. برای همین، ۳ فصل بعدی را برای بررسی عمیق این مسئله در نظر گرفته‌ایم.

سیستم‌های استاندارد قرعه‌کشی مثل بخت‌آزمایی‌هایی که تحت نظارت یک مرجع مرکزی برگزار می‌شوند، توسط یک فرد اجرا می‌شوند. در این سیستم‌ها مجموعه‌ای از اعداد و تعدادی بلیت با شماره‌های تصادفی تولید می‌شوند. تنها یک بلیت شماره‌ای مشابه شماره محرمانه تولید شده توسط سازمان اداره‌کننده بخت‌آزمایی دارد. اما از آنجایی که ما نمی‌توانیم به هیچ مرجعی اعتماد کنیم باید اجازه دهیم هر فرد خودش اعداد تصادفی خود را تولید کند.

چطور برنده را تشخیص دهیم؟ در یک قرعه‌کشی بخت‌آزمایی مسئولان از ترکیب اعداد برنده مطلع هستند. چون ما نمی‌توانیم چنین شخصی را در یک سیستم غیرمتمرکز داشته باشیم، در عوض می‌توانیم سیستمی را ایجاد کنیم که همه بتوانند از قبل درباره یک بازه عددی به توافق برسند. اگر عدد تصادفی شما در این بازه قرار گرفت شما برنده هستید. ما از یک روش رمزنگاری به نام هَش^۱ برای این کار استفاده می‌کنیم. در فصل ۴ درباره آن مفصل صحبت خواهیم کرد.

در نهایت باید راهی برای تنبیه افراد متقلب داشته باشیم. تولید اعداد تصادفی، مثل بلیت بخت‌آزمایی، اساساً رایگان است. چطور این را به گونه‌ای ارائه دهیم که شما ملزم به پرداخت وجه برای خرید بلیت شوید درحالی که کسی وجود ندارد که از او بلیت بخرید؟

---

1 Hash

شما باید این بلیت را با هزینه کردن انرژی بخرید؛ منبع کمیابی که از هیچ به وجود نمی‌آید. در فصل ۵ این ایده شرح داده خواهد شد.

اثبات کار^۱: حل یک معمای دشوار و نامتقارن

راه حل مناسب برای این سه مشکل، به کار گرفتن روش اثبات کار است. این روش قبل از اختراع بیت کوین و در سال ۱۹۹۳ ابداع شده است.

قیمت بلیت قرعه‌کشی باید زیاد باشد و گرنه افراد، تعداد نامحدودی شماره بلیت تولید می‌کنند. چه چیزی به این اندازه قیمت دارد اما در مرکز معتبری عرضه نمی‌شود؟

در ابتدای کتاب، اشاره به نقش فیزیک و علوم دیگر در ساخت بیت کوین کردم و اینجا همان نقطه‌ای است که فیزیک در بیت کوین نقش ایفا می‌کند: قانون اول ترمودینامیک می‌گوید انرژی نه به وجود می‌آید و نه از بین می‌رود. به بیان دیگر انرژی چیزی مثل غذای رایگان نیست. انرژی برق همیشه گران است چون یک انرژی کمیاب و هزینه‌بر است. برق را یا باید از تولیدکنندگان آن بخرید یا نیروگاه خودتان را راه‌اندازی کنید. در هر صورت شما نمی‌توانید آن را از هیچ به وجود آورید.

مفهوم اثبات کار بر این پایه است که شما در یک فرایند تصادفی شرکت می‌کنید، مثل پرتاب تاس، اما به جای شش وجه، تاس ما به اندازه اتم‌های جهان وجه دارد. برای پرتاب تاس و تولید اعداد قرعه‌کشی، کامپیوتر شما باید عملیات زیادی را انجام دهد که نیازمند صرف انرژی برق است.

---

1 Proof of Work

برای برنده شدن در قرعه کشی باید یک عدد خاص را تولید کنید که به لحاظ محاسباتی آن عدد از تراکنش‌هایی که قرار است در دفتر کل ثبت شوند و یک عدد تصادفی، به دست می‌آید (جزئیات عملکرد این موضوع در فصل آینده بررسی خواهد شد).

برای رسیدن به این عدد برنده، ممکن است مجبور شوید تاس را میلیون‌ها، میلیارد‌ها و یا حتی بیشتر پرتاب و صدها یا هزاران دلار برای صرف انرژی هزینه کنید. چون این فرایند براساس تصادف است، برای همه این امکان وجود دارد که بلیت قرعه کشی خود را تولید کنند؛ با استفاده از یک سخت‌افزار یا نرم‌افزار و یک لیست از تراکنش‌هایی که باید در دفتر کل ثبت شود و بدون نیاز به یک مرجع مرکزی می‌توانند اعداد تصادفی تولید کنند.

حتی اگر هزاران دلار برای پیدا کردن عدد درست انرژی مصرف کرده باشید، بقیه افراد شبکه برای تأیید آن دو مسأله را بررسی می‌کنند:

۱. عددی که شما تولید کرده‌اید از آستانه‌ای که همه درمورد آن توافق کرده‌اند کوچکتر است یا بزرگتر؟

۲. آیا این عدد از نظر ریاضی به راستی از مجموعه‌ای از تراکنش‌های معتبر که می‌خواهید در دفتر کل ثبت کنید به دست آمده است؟

این فرایند سیستم اثبات کار را به یک سیستم نامتقارن تبدیل می‌کند، به این معنا که تولید عدد بسیار سخت ولی اعتبارسنجی آن آسان است.

هزینه زیادی که برای مصرف انرژی در تولید عدد تصادفی پرداخت می‌شود - و همه باید صحت آن را تأیید کنند - انگیزه کافی را در افراد ایجاد می‌کند که صادقانه عمل کرده و فقط تراکنش‌های معتبر را در دفتر کل ثبت کنند.

برای مثال اگر تلاش کنید از پولی که قبلاً خرج شده است دوباره استفاده کنید، بلیت برنده شما از طرف همه رد می‌شود، و شما پول زیادی را هم که برای انرژی هزینه کرده‌اید از دست خواهید داد. از طرف دیگر اگر بتوانید تراکنش‌های معتبر را در دفتر کل ثبت کنید، به عنوان پاداش بیت کوین دریافت خواهید کرد تا با آن هزینه انرژی صرف شده را پرداخت و کمی هم سود کنید.

ویژگی اثبات کار گران بودن آن است. بنابراین اگر کسی بخواهد از راه اعمال فشار و زور به اعضای این شبکه به آن حمله کند، صرف رفتن به خانه‌های آن‌ها کفایت نمی‌کند و گروه مهاجم باید هزینه‌های انرژی مصرف شده را هم بپردازد.

امروزه میزان انرژی مصرفی شبکه بیت کوین از مصرف برق برخی از کشورهای متوسط دنیا بیشتر تخمین زده می‌شود. پس برای تقلب در این شبکه نیاز به این مقدار انرژی برق خواهیم داشت.

اعضای شبکه چگونه ثابت می‌کنند که انرژی مصرف کرده‌اند؟ این مورد در فصل بعد بررسی می‌شود.

فصل ۴

ریاضیات بیت کوین

قبل از اینکه در مورد چگونگی ارزیابی اثبات کار بحث کنیم، نیاز به اطلاعات مختصری از علم کامپیوتر داریم: بیت^۱ و هش

هش کردن^۲

معمای نامتقارن اثبات کار در بیت کوین وابسته به استفاده از یک تابع هش است. می‌دانیم که یک تابع مثل جعبه‌ای است که اگر مقدار x را به عنوان ورودی به آن بدهید، مقدار خروجی y را از آن دریافت می‌کنید. مثلاً تابع $f(x)=2x$ یک مقدار را می‌گیرد و در عدد ۲ ضرب می‌کند. اگر ورودی ۲ باشد خروجی تابع ۴ خواهد بود.

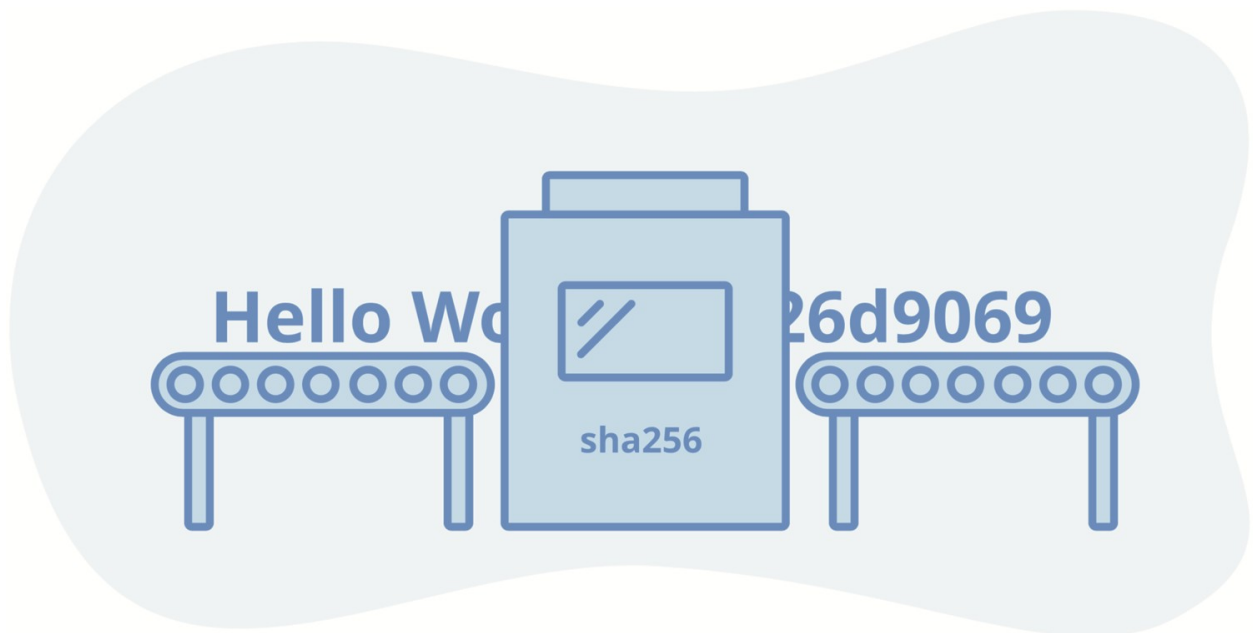
تابع هش یک تابع خاص است که هر رشته‌ای از حروف، اعداد یا داده‌ای را دریافت کند، خروجی آن یک عدد تصادفی بزرگ خواهد بود. مثلاً برای رشته Hello world خروجی بلند زیر به دست خواهد آمد.

```
111181171325821924266132935775749045845
54890446643616001126584346633541502095
```

---

1 bits
2 Hashing

من از تابع هشی به نام sha256 برای هش کردن Hello word استفاده کرده‌ام که در بیت کوین نیز استفاده می‌شود.

تابع sha256 ویژگی‌هایی دارد که برای ما مناسب است:

۱. خروجی آن قطعی است؛ یعنی برای یک ورودی ثابت همیشه یک خروجی ثابت دارد.
۲. خروجی آن غیرقابل پیش‌بینی است؛ یعنی تغییر حتی یک کاراکتر و یا اضافه کردن فاصله در رشته ورودی، به کلی خروجی را عوض می‌کند به گونه‌ای که نمی‌توانید رابطه‌ای بین ورودی و خروجی پیدا کنید.
۳. زمان محاسبه هش، صرف‌نظر از طول ورودی کوتاه است.
۴. اساساً غیرممکن است که دو رشته ورودی متفاوت، خروجی یکسانی داشته باشند.
۵. از خروجی تابع sha256 نمی‌توان ورودی را به‌دست آورد.
۶. اندازه خروجی همیشه ثابت است (در sha256 همیشه ۲۵۶ بیت است)

نگاهی کوتاه بر مفهوم بیت‌ها^۱

سیستم عددی که معمولاً از آن استفاده می‌کنیم شامل اعداد ۰ تا ۹ است که به آن سیستم دسیمال^۲ (ده دهی) می‌گویند چون ۱۰ رقم دارد. کامپیوترها سیستم عددی متفاوتی دارند که از صفر و یک ساخته شده است، که نشان‌دهنده وجود یا عدم وجود سیگنال الکتریکی است. به این سیستم عددی، باینری^۳ (دو دویی) می‌گویند.

در سیستم دسیمال تنها از ارقام ۰ تا ۹ استفاده می‌شود. اگر بخواهید اعداد یک رقمی ایجاد کنید می‌توانید ۱۰ عدد مختلف داشته باشید از ۰ تا ۹. اگر بخواهید اعداد دورقمی ایجاد کنید می‌توان ۱۰×۱۰ عدد مختلف تولید کرد از ۰ تا ۹۹. برای سه رقم، ۱۰×۱۰×۱۰ عدد قابل تولید است از ۰ تا ۹۹۹.

تصور کنید که با N رقم چه عدد بزرگی را می‌توان تولید کرد. ۱۰ را N بار در خودش ضرب می‌کنیم، به عبارت دیگر 10^N یا ۱۰ به توان N .

سیستم باینری هم به همین شکل کار می‌کند. تنها تفاوت آن تعداد ارقام قابل استفاده است. وقتی در سیستم دسیمال از ۱۰ رقم می‌توان استفاده کرد، در سیستم باینری یا بیتی فقط از دو رقم صفر و یک استفاده می‌شود.

اگر به یک بیت، فقط رقم‌های صفر و یک را نسبت دهیم، با ۲ بیت می‌توان ۴ مقدار تولید کرد: ۰۰، ۰۱، ۱۰، ۱۱. شما می‌توانید این تعداد را از ضرب عدد 2×2 به دست آورید چون هر رقم می‌تواند دو مقدار مختلف داشته باشد.

---

1 Bits
2 decimal
3 binary

با ۳ بیت، $2^3 = 2 \times 2 \times 2$ یعنی ۸ عدد مختلف می‌توان نشان داد: ۰۰۰، ۰۰۱، ۰۱۰، ۰۱۱، ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۱۰، ۱۱۱.

پس با یک عدد باینری که طول آن N بیت باشد می‌توان 2^N عدد مختلف ساخت.

بنابراین با یک عدد باینری ۲۵۶ بیتی، یعنی به اندازه خروجی تابع sha256، می‌توان 2^{256} عدد مختلف و غیرتکراری ایجاد کرد. این عدد به اندازه غیرقابل تصویری بزرگ است. در سیستم دسیمال، 2^{256} دارای ۷۸ رقم است، عددی به بزرگی تعداد اتم‌های کیهان^۱.

$$2^{256} = 115,792,089,237,316,195,423,570,985,008,687,907,853,269,984,665,640,564,039,457,584,007,913,129,639,936$$

این عدد، تعداد خروجی‌های ممکن با استفاده از تابع sha256 است. حدس زدن خروجی این تابع مثل پیش‌بینی ۲۵۶ بار پرتاب یک سکه پشت‌سرهم، یا پیش‌بینی مکان یک اتم خاص در جهان، تقریباً غیرممکن است.

به دلیل طولانی بودن این عدد، از این به بعد آن را به صورت 2^{256} نشان می‌دهیم که امیدوارم تصویر ذهنی درستی از احتمالات ممکن برای شما ایجاد کند.

بیایید یک رشته را هش کنیم

در اینجا تعدادی رشته حروف و هش sha256 آنها آورده شده است. خروجی آنها به شکل دسیمال نشان داده شده است اما در کامپیوتر این عدد به شکل رشته‌های باینری صفر و یک قرار می‌گیرد. می‌خواهیم ببینیم چطور با یک تغییر کوچک در ورودی، عدد

---

1 Universe

خروجی تغییر می کند و اینکه در تابع هش نمی توان براساس ورودی، خروجی را پیش بینی کرد:

"Hello world!"

52740724284578854442640185928423074974

81806529570658746454048816174655413720

"Hello world!!"

958633198749395357316023441946434972583

74513872780665335270495834770720452323

برای هیچ کس حتی کامپیوترها هم ممکن نیست بتوانند از خروجی تابع، رشته ورودی را پیدا کنند. اگر مایل باشید، در بعضی سایت ها امکان دیدن خروجی تابع هش sha256 به صورت آنلاین نیز وجود دارد و می توانید مقادیر دلخواه خود را در آن ها امتحان کنید.

هش کردن برای برنده شدن در قرعه کشی اثبات کار

بسیار خوب، دیگر الان می توانیم درباره موضوع اصلی صحبت کنیم. پیشتر گفتیم که ^{۲۵۶} خروجی ممکن برای تابع sha256 وجود دارد. اما فعلاً برای ساده تر شدن موضوع، بیا بید فرض کنیم تنها ۱۰۰۰ خروجی ممکن برای تابع هش وجود دارد.

سیستم قرعه کشی به صورت زیر عمل می کند:

۱. آید اعلام می کند که می خواهد ۲۰ه.ت برای بابک ارسال کند.

۲. همه برای تراکنش «آیدا ۲۰ه.ت به بابک پرداخت می کند» در قرعه کشی شرکت می کنند و یک عدد تصادفی که به آن نانس^۱ (عددی که فقط یک بار استفاده می شود) گفته می شود را به انتهای آن اضافه می کنند. این کار بدین منظور است که مطمئن شوند رشته ای که هش می شود با سایرین متفاوت است و به پیدا کردن شماره برنده قرعه کشی نیز کمک می کند.

۳. اگر عدد به دست آمده کوچکتر از عددی باشد که درباره آن توافق شده است (کمی جلوتر به آن خواهیم پرداخت)، برنده قرعه کشی مشخص می شود.

۴. اگر عدد به دست آمده بزرگتر از عددی باشد که روی آن توافق شده است (عدد هدف)، عملیات هش با یک عدد نانس متفاوت تکرار می شود:

«آیدا ۲۰ه.ت به بابک پرداخت می کند نانس=۱۲۳۴۵» سپس

«آیدا ۲۰ه.ت به بابک پرداخت می کند نانس=۹۲۳۴۵»، سپس

«آیدا ۲۰ه.ت به بابک پرداخت می کند نانس=۱۳۲۸۴۹۰۱۲۳۴۸۰۹۲۱»

و به همین ترتیب تا درنهایت عددی به دست بیاید که از عدد هدف کوچکتر باشد.

ممکن است برای رسیدن به جواب بارها و بارها این عملیات تکرار شود. حالا موضوع این است: اگر ۱۰۰۰ هش ممکن وجود داشته باشد و عدد هدف روی ۱۰۰ تعیین شده باشد، چه درصدی از هش ها کوچکتر از عدد هدف خواهند بود؟

در ۱۰۰۰ عدد ممکن بین صفر تا ۹۹۹، ۱۰۰ عدد وجود دارد که از ۱۰۰ کوچکتر هستند و ۹۰۰ عدد دیگر بزرگتر. بنابراین $100/1000$ یا ۱۰٪ از هش ها کوچکتر از هدف هستند. درنتیجه اگر تمام رشته ها را هش کنید و تابع هش شما ۱۰۰۰ خروجی متفاوت داشته باشد، انتظار می رود که ۱۰٪ مواقع خروجی های شما کوچکتر از ۱۰۰ باشد.

سیستم قرعه کشی به این شکل کار می کند: یک عدد هدف مشخص می شود، و همه درمورد آن با هم به توافق می رسند (کمی جلوتر به آن خواهیم پرداخت که چطور این

1 Nonce (number used only once)

اتفاق می‌افتد). سپس همه تراکنش‌هایی که افراد به شبکه اعلام کرده‌اند را دریافت و آنها را هش می‌کنند و یک مقدار نانس به انتهای آن اضافه می‌شود. به محض اینکه یک نفر هشی را پیدا کند که کوچکتر از هدف باشد، به همه افراد شبکه اعلام می‌شود که:

- من تراکنش‌های «آیدا ۰۲۰ه.ت به بابک پرداخت می‌کند، فرزین ۰۵۰ه.ت به آیدا پرداخت می‌کند» را دریافت کردم.
- مقدار نانس که مساوی با ۳۲۸۹۵ است را به انتهای آن اضافه کرده‌ام.
- به مقدار هش ۴۲ دست یافته‌ام که کمتر از هدف تعیین شده، یعنی ۱۰۰ است.
- این اثبات کار من است: داده‌های تراکنش، نانس‌ای که من اضافه کرده‌ام، و هش تولید شده براساس این ورودی‌ها.

ممکن است این موفقیت برای کسی که اثبات کار را به دست آورده، حاصل میلیاردها بار هش کردن برای رسیدن به خروجی مورد نظر و هزینه هزاران دلار هزینه‌ی انرژی است، اما همه می‌توانند بلافاصله هش من را ارزیابی کنند، ورودی و خروجی به آنها داده می‌شود و آنها می‌توانند با هش کردن ورودی، صحت خروجی را تایید کنند. به یاد داشته باشید که هش قابلیت تبدیل خروجی به ورودی را ندارد اما محاسبه خروجی با فرض داشتن داده ورودی بسیار ساده و سریع است.

این فرایند چه ربطی به مصرف انرژی دارد؟ قبلاً گفته شد که تعداد هش‌های ممکن، عدد بسیار بزرگی به اندازه اتم‌های جهان است. حالا اگر عدد هدف را کوچک کنیم کسر کمتری از هش‌ها معتبر خواهند بود. به این معنا که هر کسی که می‌خواهد یک هش معتبر پیدا کند باید زمان محاسباتی و میزان برق بسیار زیادی را صرف کند تا به هدف برسد. هرچه عدد هدف کوچکتر باشد تلاش بیشتری برای پیدا کردن عدد مناسب نیاز است، و هرچه عدد هدف بزرگتر باشد با سرعت بالاتری می‌توان هش برنده را پیدا کرد.

فصل ۵

استخراج^۱

حالا آماده‌ایم تا بینیم اثبات کار در بیت کوین واقعاً چطور کار می‌کند:

۱. هر کس در هر جای دنیا می‌تواند با اتصال کامپیوتر خود به شبکه بیت کوین عضوی از آن باشد و تراکنش‌ها را دریافت کند.
۲. آیدای اعلام می‌کند که قصد دارد تعدادی کوین برای بابک ارسال کند. کامپیوترهای شبکه این تراکنش را بین هم پخش می‌کنند تا سراسر شبکه از آن مطلع شوند.
۳. همه کامپیوترهایی که قصد شرکت در این بخت‌آزمایی را دارند با اضافه کردن مقدار نانس و اجرای تابع sha256، شروع به هش کردن تراکنش دریافتی می‌کنند.
۴. اولین کامپیوتری که هشی را پیدا کند که کوچکتر از عدد هدف باشد برنده این بخت‌آزمایی است.
۵. این کامپیوتر، عدد برنده، همچنین مقدار ورودی (تراکنش و مقدار نانس) را اعلام می‌کند. این عمل ممکن است ساعت‌ها و یا فقط چند دقیقه طول بکشد. به تمام این اطلاعات در کنار هم (تراکنش، نانس، مقدار هش اثبات کار) یک بلاک^۲ می‌گویند.
۶. بقیه اعضای شبکه تراکنش‌ها و نانس بلاک ایجاد شده را بررسی می‌کنند تا مطمئن شوند مقدار هش به‌دست آمده واقعاً کوچکتر از مقدار هدف باشد و هیچ تراکنش

---

1 Mining

2 Block

نامعتبری در آن نیست. همچنین تاریخچه این بلاک نباید با بلاک‌های قبلی در تناقض باشد.

۷. همه اعضا این بلاک را در نسخه دفتر کل نزد خود ثبت می‌کنند و بلاک را به انتهای زنجیره بلاک‌هایی که قبلاً ثبت شده‌اند اضافه و یک بلاک‌چین ایجاد می‌کنند.

تمام ماجرا همین است. ما اولین بلاک و اولین ورودی دفتر را ایجاد کردیم. استخراج بیت کوین یعنی فرایند انجام عملیات اثبات کار، برنده شدن در آن، و نوشتن بلاک در دفتر کل بیت کوین.

بیت کوین‌های جدید چگونه استخراج می‌شوند؟

تا اینجا توضیح دادیم که آیدا چگونه ۲۰هـ.ت برای بابک ارسال می‌کند. از این به بعد دیگر درباره تومان یا دلار صحبت نمی‌کنیم، چون بیت کوین چیزی از تومان یا ارزهای دیگر نمی‌داند. ما فقط بیت کوین داریم - یک واحد دیجیتال که بیانگر ارزش در شبکه بیت کوین است.

برای مرور مثالی پیشتر زدیم، آنچه دقیقاً رخ داده این است که آیدا ۲ بیت کوین به حساب بابک ارسال می‌کند، درواقع بیت کوینی را که در حساب خودش ثبت شده بوده در حساب بابک ثبت می‌کند، و کسی که برنده قرعه کشی اثبات کار شود این تراکنش را در دفتر کل ثبت می‌کند.

اما آیدا آن دو بیت کوین را از کجا آورده است؟ بیت کوین چگونه شروع به کار کرد و چطور افراد قبل از اینکه جایی برای خرید بیت کوین وجود داشته باشد آن را به دست می‌آوردند؟

درواقع تولید بیت کوین یعنی مشارکت در فرآیند قرعه کشی و تلاش برای پیدا کردن اثبات کار و کسب اجازه برای نوشتن در دفتر کل. این فرآیند به استخراج معروف است. زمانی که شما با صرف میزان زیادی انرژی عدد نانس برنده قرعه کشی و بالتبع بلاک معتبری پیدا می کنید، اجازه دارید تراکنش هایی که از شبکه دریافت کرده اید را در آن ثبت کنید.

همچنین اجازه دارید علاوه بر تراکنش هایی که از شبکه دریافت کرده اید یک تراکنش بسیار خاص را هم به آن بلاک اضافه کنید، که به آن تراکنش کوین بیس^۱ می گویند. این تراکنش درواقع می گوید: «۱۲/۵ بیت کوین استخراج شد و به مریم که یک ماینر است بابت هزینه انرژی صرف شده برای پیدا کردن عدد اثبات کار و ساختن بلاک پرداخت می شود.»

پاداش استخراج بلاک

بنابر آنچه گفته شد، کسی که یک بلاک جدید استخراج می کند می تواند بیت کوین های جدیدی به حساب خود واریز کند. چرا این مقدار ۱۲/۵ است و ۱۰۰۰ نیست؟ چرا مریم نمی تواند تقلب کند و هر مقدار بیت کوینی که دوست دارد برای خود بردارد؟ این قسمت کلیدی است: بیت کوین یک سیستم بر پایه توافق توزیع شده^۲ است. به این معنا که همه افراد باید درمورد آنچه که معتبر تشخیص داده شده است توافق داشته باشند.

اگر مریم یک بلاک را استخراج کند و بخواهد به خودش بیت کوین بیشتری پاداش دهد، این بلاک برای سایر اعضا نامعتبر خواهد بود؛ چرا که در نرم افزار کاربران بیت کوین که همه آن را اجرا کرده اند کُدی وجود دارد که اعلام می کند: «جایزه این بلاک دقیقا ۱۲/۵ بیت کوین است. در صورت مشاهده بلاکی با مقداری بیشتر، آن را قبول نکنید.»

1 Coinbase

2 Distributed consensus

اگر مریم تقلب کند و بلاک نامعتبری ایجاد کند، آن بلاک در دفتر کل هیچ کس ثبت نخواهد شد و هزینه انرژی که او برای ساختن آن بلاک صرف کرده است به هدر می‌رود.

اولین بلاک توسط ساتوشی استخراج شده است. کُد بیت کوین متن باز است - به معنای اینکه همه می‌توانند آن را ببینند و اعتبارسنجی کنند که هیچ چیز مشکوکی در جریان نیست. حتی ساتوشی هم برای استخراج اولین بلاک عملیات اثبات کار و محاسبات لازم را انجام داده است.

در ابتدا جایزه استخراج هر بلاک ۵۰ بیت کوین بود، مقداری که ساتوشی برای استخراج اولین بلاک دریافت کرد. افراد دیگری هم که در همان روزهای اول به شبکه پیوستند به همین مقدار جایزه استخراج بلاک دریافت کردند.

کُد بیت کوین هر چهار سال یک بار مقدار جایزه بلاک را نصف می‌کند (در اصطلاح رایج به این رویداد، هاوینگ^۱ گفته می‌شود). این کاهش براساس تعداد بلاک‌های استخراج شده از ابتدای بیت کوین است، نه فقط گذر زمان، البته این دو موضوع تقریباً یکی هستند چون در هر ۱۰ دقیقه یک بلاک ساخته می‌شود.

در سال ۲۰۰۸ جایزه هر بلاک ۵۰ بیت کوین بود، در ۲۰۱۲ معادل ۲۵ بیت کوین و در سال ۲۰۱۶ معادل ۱۲/۵ بیت کوین. امروز، ۱۵ ژانویه ۲۰۱۹، تعداد بلاک ۵۵۸,۶۶۸ بلاک از ابتدای تاریخ بیت کوین استخراج شده است و جایزه آن ۱۲/۵ بیت کوین برای هر بلاک است.

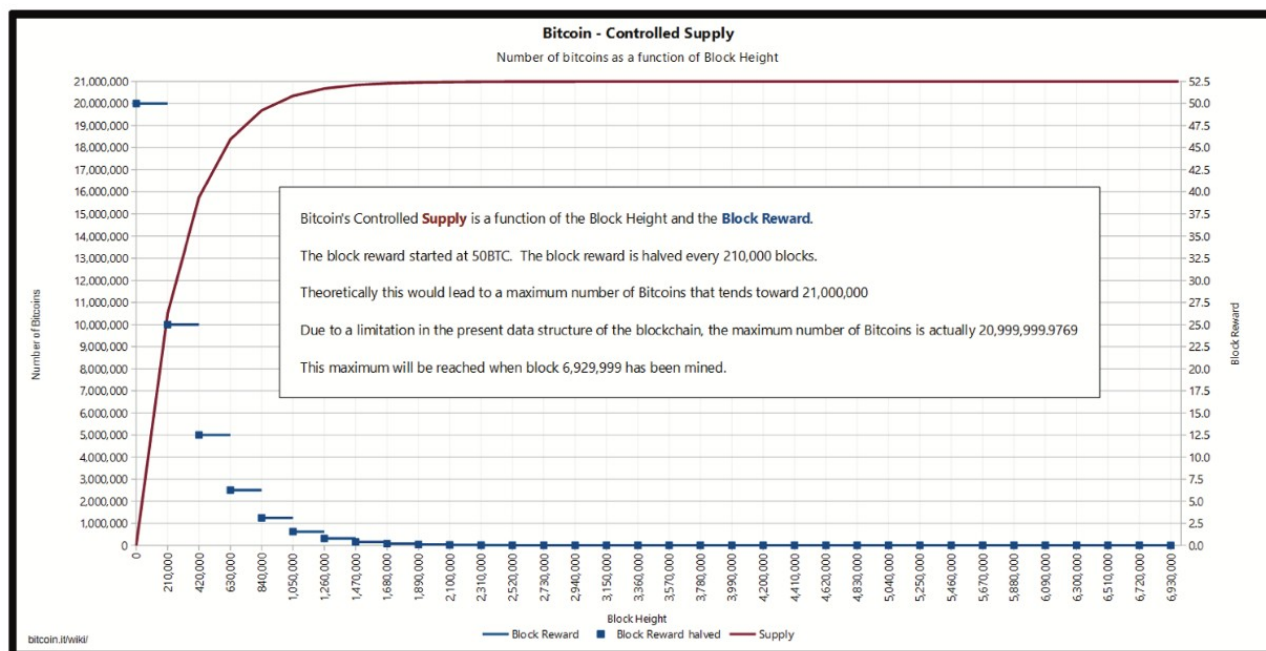
۷۱,۳۱۲ بلاک دیگر، یا تقریباً حوالی ماه مه سال ۲۰۲۰ میلادی مقدار جایزه به ۶/۲۵ بیت کوین کاهش می‌یابد، که میزان عرضه بیت کوین را سالانه ۱/۸٪ افزایش خواهد داد. یک دهه بعد، که دوبار دیگر مقدار جایزه بیت کوین نصف شود، بیشتر از ۹۹٪ تمام

---

1 Halving

بیت کوین ها استخراج شده است و کمتر از ۱ بیت کوین برای تولید هر بلاک پرداخت خواهد شد.

https://en.bitcoin.it/w/images/en/4/42/Controlled_supply-supply_over_block_height.png

در نهایت در سال ۲۱۴۰ دیگر جایزه‌ای برای استخراج بلاک وجود نخواهد داشت و درآمد ماینرها از کارمزدی است که کاربران شبکه بیت کوین برای ارسال تراکنش‌ها به ماینرها پرداخت خواهند کرد.

قوانین خلق بیت کوین‌های جدید و تعداد جایزه بلاک‌ها در کُد بیت کوین تعیین شده است. تکرار می‌کنم که این کُد متن باز و بررسی برنامه تولید بیت کوین از راه پاداش بلاک برای همه امکان‌پذیر است. پس بلاکی که این قوانین را نقض کند از طرف همه کسانی که اجرای قوانین بیت کوین را از طریق اجرای کُد آن کنترل می‌کنند، رد خواهد شد.

کنترل فاصله زمانی استخراج بیت کوین های جدید

انجام عملیات استخراج به سخت افزار و برق نیاز دارد، بنابراین هرچه سخت افزار و برق بیشتری داشته باشید، به احتمال زیاد عدد برنده را سریع تر از سایرین پیدا خواهید کرد. برای مثال اگر ۱۰۰ کامپیوتر مشابه در شبکه وجود داشته باشد و ۱۰ تای آنها متعلق به شما باشد، در این صورت ۱۰٪ مواقع شما برنده خواهید بود. البته، فرایند استخراج براساس شانس و تصادف است و گاهی ممکن است ساعت ها یا حتی روزها هیچ بلاک جدیدی را نتوانید پیدا کنید.

با توجه به بخش های قبل می دانیم که ماینرها نمی توانند جایزه دلخواهی را برای خود تعیین کنند و گرنه بلاک آنها توسط سایر نودهای شبکه رد می شود. اما اگر برای تسریع در ماین کردن بلاک ها انرژی بیشتری صرف کنند و بیشترین حجم استخراج بیت کوین در دست آنها باشد چه؟ در این صورت یکی از الزامات طراحی بیت کوین یعنی برنامه زمان بندی تولید بیت کوین های جدید زیر پا گذاشته خواهد شد.

بیایید به مثال برگردیم: تنها ۱۰۰۰ هش ممکن وجود دارد و عدد هدف ۱۰۰ است؛ به معنی اینکه در ۱۰٪ مواقع، عددی که تولید می شود کوچکتر از ۱۰۰ است و بلاک جدید پیدا می شود.

بیایید فرض کنیم زمان محاسبه هر هش یک ثانیه باشد. اگر هر ثانیه یک بار تراکنش جاری را با عدد نانس هش کنیم و ۱۰٪ مواقع به عددی کوچکتر از عدد هدف برسیم، به طور میانگین ۱۰ ثانیه زمان برای پیدا کردن هش معتبر نیاز داریم.

حالا اگر دو کامپیوتر در این قرعه کشی شرکت کنند چه؟ سرعت دوبرابر می شود و انتظار می رود هر ۵ ثانیه هش معتبر پیدا شود. اگر با ۱۰ کامپیوتر این کار را انجام دهیم چه؟ تقریباً هر ثانیه یکی از آنها هش درست را پیدا خواهد کرد.

مشکل این است که اگر تعداد افراد بیشتری به کار استخراج بیت کوین مشغول شوند، بلوک‌ها به سرعت ایجاد خواهند شد، که دو پیامد نامطلوب دارد:

۱. در برنامه ازپیش تعیین‌شده‌ی عرضه بیت کوین اختلال بوجود می‌آورد. ما می‌خواهیم بیت کوین‌هایی که در هر ساعت عرضه می‌شوند تعداد نسبتاً ثابتی داشته باشند تا اطمینان حاصل شود که تا سال ۲۱۴۰ تمام بیت کوین‌ها عرضه شوند، نه زودتر.
۲. باعث ایجاد مشکل در شبکه می‌شود: اگر بلاک‌ها با سرعت بالایی استخراج شوند، زمان کافی وجود ندارد که بلاک به دست همه افراد شبکه برسد و قبل از اینکه همه از آن مطلع شوند بلاک ساخته شده است، بنابراین نمی‌توان درمورد تاریخچه بلاک‌ها به اجماع رسید. مثلاً ممکن است که چند ماینر تراکنش یکسانی در بلاک خود داشته باشند و عملاً چون این تراکنش‌ها قبلاً در بلاک‌های قبلی خرج شده‌اند، این بلاک از نظر شبکه مردود باشد.

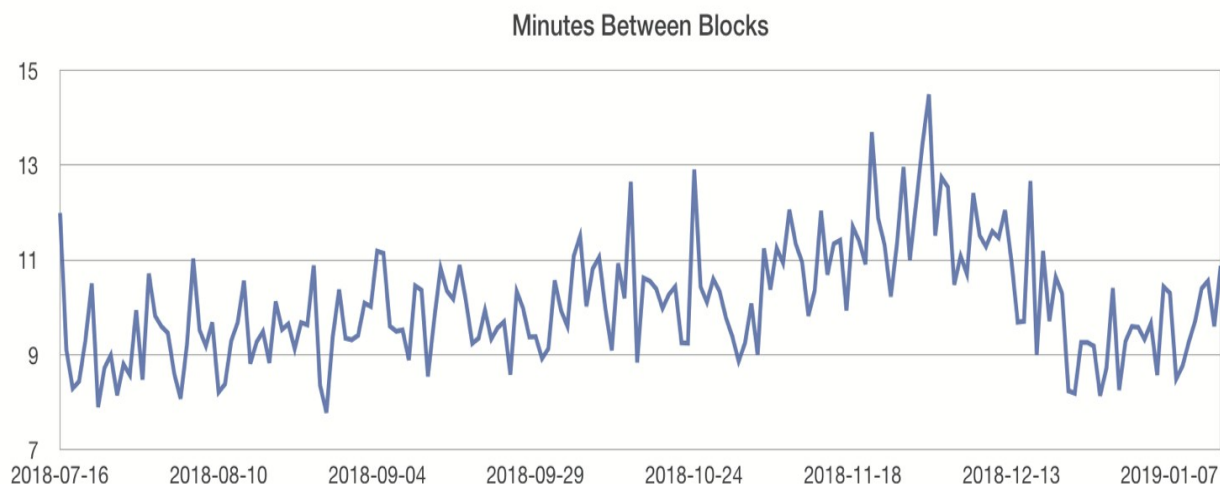
در مقابل اگر تعداد افراد کمتری به استخراج مشغول شوند این مشکلات پیش خواهد آمد:

۱. سرعت ساخت بلاک‌ها کم می‌شود و این موضوع باعث ایجاد اختلال در برنامه عرضه بیت کوین خواهد شد.
۲. اگر افراد مجبور باشند برای ثبت یک تراکنش در دفتر کل ساعت‌ها و روزها صبر کنند بلاک‌چین عملاً غیرقابل استفاده خواهد بود.

به تعداد کل هشی که در هر ثانیه توسط تمام ماینرهای شبکه بیت کوین انجام می‌شود «توان هش^۱» شبکه گفته می‌شود.

---

1 Hash Rate

زمان سپری شده بین استخراج بلاک‌ها

تنظیم سختی^۱؛ توافق روی عدد هدف

چگونه می‌توان با افزایش تعداد شرکت کنندگان در بخت آزمایی، پیدا کردن هش معتبر را سخت‌تر و با کاهش تعداد آنها آن را آسان‌تر کرد، تا عرضه بیت کوین و زمان ساختن بلاک‌ها ثابت بماند؟

بیت کوین این مسئله را با تنظیم سختی استخراج^۲ بلوک‌ها حل کرده است. از آنجایی که همه افراد شبکه کُد یکسانی را اجرا و بالتبع از قوانین مشترکی پیروی می‌کنند، و همه افراد یک نسخه از تاریخچه تمام بلوک‌ها تا آخرین آن‌ها را دارند، هرکسی می‌تواند به‌طور مستقل سرعت تولید بلوک‌ها را محاسبه کند.

در طول ۲ هفته باید ۲۰۱۶ بلاک ساخته شود، می‌توان بررسی کرد که تولید این تعداد بلاک چه قدر زمان برده است و سپس عدد هدف را برای بالا بردن یا کم کردن سرعت تولید بلاک‌ها تنظیم کرد.

1 Difficulty Adjustments

2 Mining difficulty adjustment

همه اعضای شبکه، ۲۰۱۶ بلاک آخر را دریافت کرده و بر زمان تولید آن تقسیم می کنند تا میانگین زمان تولید هر بلاک به دست آید. آیا بیشتر از ۱۰ دقیقه است؟ پس سرعت تولید هر بلاک کم است. آیا کمتر از ده دقیقه است؟ پس سرعت بالا است.

حالا می توان عدد هدف را به گونه ای تعیین کرد که متناسب با آنچه که می خواهیم، سرعت تولید بلاک ها را کم یا زیاد کنیم تا به همان ۱۰ دقیقه فاصله زمانی که در گد آمده است برسیم.

می توان عدد هدف را بزرگ تر انتخاب و بازه هش های معتبر را بیشتر کرد که در این صورت ماینرها شانس بیشتری برای برنده شدن خواهند داشت و انرژی کمتری هم مصرف می شود، که به آن کاهش سختی^۱ می گویند. همچنین می توان عدد هدف را عدد کوچکی در نظر گرفت که در این صورت بازه هش های قابل قبول کوچک تر می شود و ماینرها باید انرژی بیشتری برای پیدا کردن هش معتبر هزینه کنند، که به آن افزایش سختی^۲ گفته می شود.

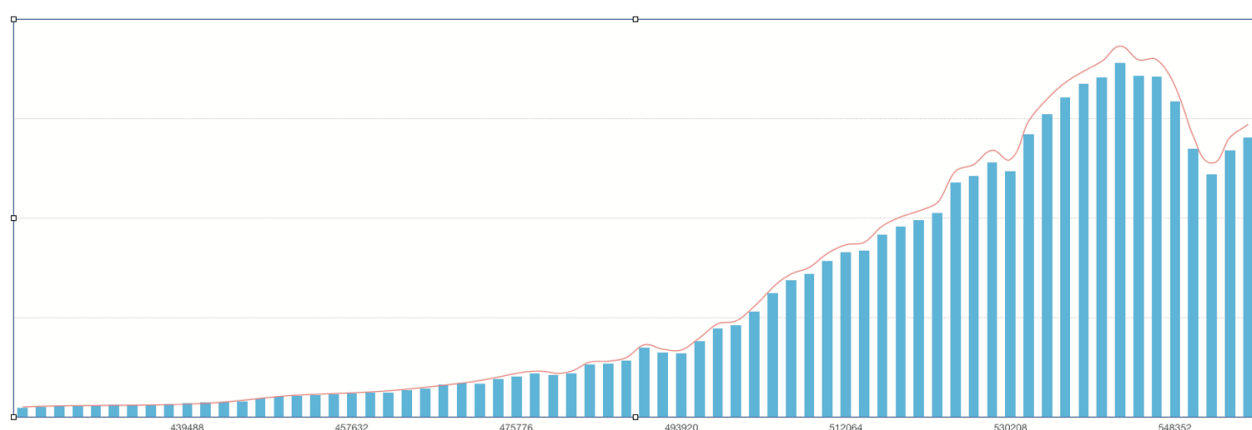
این همچنین به این معناست که برای هر بلاک، براساس تعداد بلاک هایی که قبل از آن پیدا شده اند (یا همان شماره بلاک)، می توانیم متوجه شویم که عدد هدف چیست. عدد هدف این اجازه را به ما می دهد تا آستانه ی برنده شدن یک بلاک خاص (که در آن عدد هش پیدا شده باید کمتر از آن باشد) را بدانیم.

با این روش هوشمندانه دیگر نیازی به یک مرجع مرکزی برای دریافت اطلاعات شبکه نداریم. تمام کاری که باید انجام دهیم این است که خودمان بررسی کنیم عدد هدف چه باشد و اینکه شماره بلیتی که ادعا می کند برنده بخت آزمایی است کوچکتر از عدد هدف است یا نه.

1 Lowering the difficulty

2 Raising the difficulty

نمودار زیر توان هش شبکه را به صورت یک خط، و سختی را به صورت میله‌ای نشان می‌دهد. نمودار سختی به شکل پله‌ای است چون با اضافه شدن هر ۲۰۱۶ بلاک، تنظیم می‌شود. می‌توان مشاهده کرد که هر زمان میزان توان هش شبکه بالاتر از سختی باشد، میزان سختی افزایش می‌یابد تا خود را به توان هش شبکه برساند. وقتی که توان هش شبکه کاهش پیدا می‌کند، همان‌طور که در اکتبر و دسامبر ۲۰۱۸ اتفاق افتاد، از سختی هم کاسته می‌شود. تنظیم سختی همیشه وابسته به میزان توان هش شبکه است.

مقایسه مقدار توان هش و سختی شبکه

به دلیل اینکه تنظیم سختی شبکه هر ۲۰۱۶ بلاک اتفاق می‌افتد، در فواصل این دوره‌های ۲۰۱۶ بلاکی ممکن است توان هش شبکه تغییرات ناگهانی داشته باشد و سرعت خلق بیت کوین‌های جدید سریع‌تر یا کندتر از برنامه زمان‌بندی پیش رود. درواقع در حال حاضر سرعت ما در مقایسه با برنامه‌ی عرضه تمام بیت کوین‌ها تا سال ۲۰۱۴، کمی بیشتر است. افزایش توان هش شبکه معمولاً به دلیل تولید سخت‌افزارهای جدیدی است که طی سال‌های اخیر ساخته شده است و با این حال تاثیر چندانی روی سرعت تولید بلاک‌ها در درازمدت نخواهد داشت و در آینده جبران خواهد شد.

تا اینجا تقریباً اختراع بیت کوین را کامل کرده‌ایم:

۱. جایگزین کردن بانک مرکزی با یک دفتر کل توزیع شده.
۲. ایجاد یک سیستم قرعه کشی برای انتخاب کسی که اجازه ثبت بلاک را در این دفتر کل دارد.
۳. با استفاده از سیستم اثبات کار، شرکت کنندگان قرعه کشی را به صرف انرژی برای خرید بلیت وادار کردیم و از طریق کنترل شماره هش تولید شده توسط شرکت کنندگان در این قرعه کشی، اعتبارسنجی بلیت برنده را برای همه اعضای شبکه آسان کردیم.
۴. به همه شرکت کنندگان در قرعه کشی اعلام شد که اگر برخلاف قوانین عمل کنند بلاک ساخته شده توسط آنها رد خواهد شد و در نتیجه جایزه پاداش ساخت بلاک یا کوین بیس به آنها پرداخت نخواهد شد. به این ترتیب یک روش اقتصادی برای جلوگیری از تقلب در شبکه ایجاد شد و همچنین انگیزه‌ای شد تا همه از قوانین پیروی کنند.
۵. محاسبه عدد هدف - بر اساس ۲۰۱۶ بلاک گذشته و قوانین کُد بیت کوین - را بر عهده شرکت کنندگان در قرعه کشی گذاشتیم و از این طریق زمان بندی تولید بیت کوین و تعیین عدد سختی را کنترل کردیم.
۶. برنامه زمان بندی عرضه بیت کوین را با استفاده از تنظیم سختی شبکه و تطابق آن با کاهش یا افزایش توان هش شبکه، اعمال کردیم.
۷. استفاده از کد متن باز برای اطمینان از اینکه همه می توانند صحت اجرای قوانین، اعتبارسنجی تراکنش‌ها، جایزه بلاک و محاسبه سختی را بررسی کنند.

هیچ مرجع مرکزی وجود ندارد. ما یک سیستم کاملاً توزیع شده و غیرمتمرکز داریم. هر کسی می تواند به آن بپیوندد. هر کسی می تواند در قرعه کشی شرکت کرده و بیت کوین استخراج کند. همه می توانند از آن برای ارسال یا دریافت بیت کوین استفاده کنند. صحت

بلاک‌های تولید شده توسط کل شبکه احراز می‌شود و پاداش ساختن یک بلاک معتبر از طریق تراکنش کوین‌بیس به ماینرها تعلق می‌گیرد. ماینر یک بلاک نامعتبر تنبیه می‌شود و پاداش ساخت بلاک به او پرداخت نخواهد شد و ماینرها باید برای استخراج بلاک‌ها انرژی صرف کنند.

تقریباً تمام مطالب گفته شد، تنها یک مشکل باقی مانده است. زمانی که یک نفر به شبکه متصل می‌شود و یک نسخه از دفتر کل را درخواست می‌کند، ممکن است نسخه‌های متفاوتی از نودهای مختلف دریافت کند. چگونه یک تاریخچه یکپارچه و یکسان ایجاد کنیم و چگونه از بازنویسی مجدد دفتر کل توسط ماینرها جلوگیری کنیم؟

فصل ۶

ایمن کردن کوین‌ها در بلاک‌ها

تا اینجا درباره نحوه نگهداری از نسخه‌های دفتر کل و ثبت تراکنش‌ها در آن و از بین بردن امکان اعمال زور و تهدید و تقلب در طول این فرایند صحبت کردیم. اما اگر برنده قرعه‌کشی بخواهد خرابکاری کند چه؟ آیا فرد برنده می‌تواند تاریخچه بلاک‌ها را در تمام دفاتر کل دستکاری کند؟ آیا آوا و داوود و فرانک می‌توانند با هم تبانی کرده و تاریخچه بلاک‌ها را بازنویسی کنند، و یا موجودی حساب‌ها را تغییر دهند و کوین‌های اضافی به خود بدهند؟

از اینجا وارد بحث بلاک‌چین^۱ می‌شویم. بلاک‌چین مفهومی است که در بسیاری از بخش‌های فناوری نفوذ کرده است. بلاک‌چین چیزی بیشتر از این نیست که بلاک‌های بیت‌کوین به هم وصل شوند تا مجموعه‌ای از تراکنش‌ها را به مجموعه بعدی متصل کنند.

در فصل‌های قبل برای ساده کردن موضوع کمی دروغ گفتیم. زمانی که اثبات کار را اجرا می‌کنید، اینطور نیست که فقط تراکنش‌هایی که قرار است در بلاک بعد نوشته شوند را به همراه مقدار نانس هش کنیم، بلکه هش بلاک قبلی هم به عنوان ورودی در تابع هش قرار می‌گیرد تا این بلاک را به بلاک قبلی متصل کند.

---

1 Blockchain

این کار باعث ایجاد یک تاریخچه برای هر بلاک می‌شود که به «اولین بلاک استخراج شده»^۱ توسط ساتوشی برمی‌گردد. زمانی که یک بلاک در زنجیره نوشته می‌شود باید بررسی شود که تراکنش‌های موجود در آن با توجه به بلوک‌های قبلی تکراری نباشند.

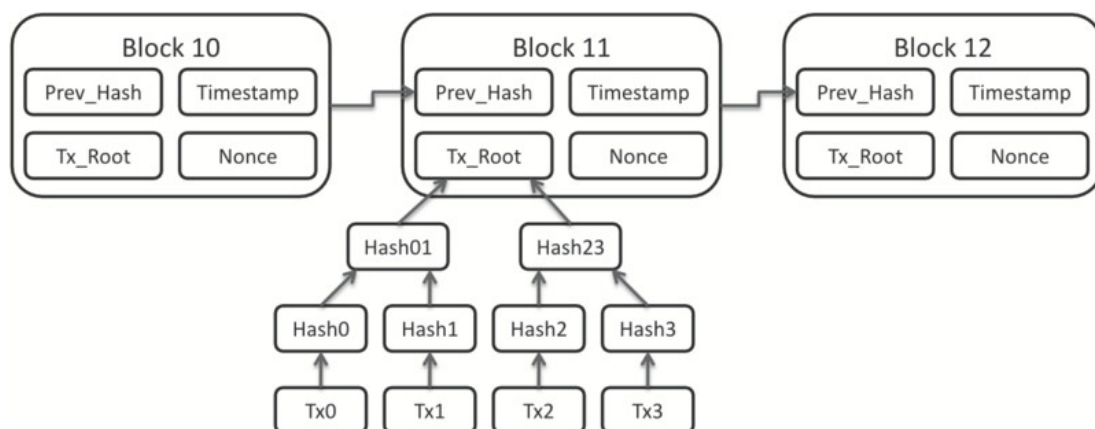
یادآوری می‌کنم که خروجی یک تابع هش، تصادفی است و به تمام داده‌های ورودی وابسته است. پس حالا اصلاح می‌کنم که یک بلاک شامل ورودی‌های زیر است:

۱. تراکنش‌هایی که باید در دفتر کل ثبت شوند

۲. مقدار نانس

۳. هش بلاک قبلی که به عنوان مبنایی برای تاریخچه دفتر کل از آن استفاده می‌کنیم

اگر یکی از این ۳ مورد تغییر کند، خروجی هش هم به شکل غیرقابل پیش‌بینی و به کلی تغییر می‌کند. این کار ویژگی جالبی را ایجاد می‌کند: اگر داده‌های هریک از بلاک‌های قبلی را دستکاری کنید، هش آن تغییر می‌کند، بنابراین هش تمام بلاک‌های بعد از آن هم تغییر خواهد کرد.

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/7a/Bitcoin_Block_Data.png

هرگونه تغییر در هریک از بلاک‌ها قابل تشخیص و دستکاری در آن کاملاً مشهود است^۱. اگر کسی تلاش کند یکی از بلاک‌های قدیمی در زنجیره را تغییر دهد، باید مقدار هش بلاک دستکاری شده و همچنین تمام بلاک‌های بعد از آن را نیز مجدداً محاسبه کند.

درواقع هر بلاک جدیدی که در شبکه بیت کوین استخراج می‌شود، به امنیت بلاک‌های قبلی اضافه می‌کند. وقتی ۶ بلاک جدید بعد از ثبت یک تراکنش در دفتر کل ساخته شود، مثل این است که این تراکنش را روی سنگ حک کرده باشند و دیگر قابل تغییر نیست. چرا که برای بازتولید ۶ بلاک آخر، با توجه به توان هش‌ای که در حال حاضر در شبکه بیت کوین وجود دارد، مقدار زیادی انرژی باید صرف شود. اگر ۱۰۰ بلاک جدید بگذرد دیگر تغییر این تراکنش را به کل فراموش کنید.

مهم است که بدانیم هیچ قانونی برای تعیین نهایی شدن یک تراکنش در شبکه بیت کوین وجود ندارد. هر پرداخت‌ساز^۲ یا فروشنده‌ای^۳ خودش تصمیم می‌گیرد که با ساخته شدن چند بلاک جدید یک تراکنش را نهایی فرض می‌کند. امروزه اکثر افراد ۶ بار تایید تراکنش را (تولید ۶ بلاک بعد از بلاکی که تراکنش ما در آن است) به عنوان تایید نهایی آن در نظر می‌گیرند ولی این عدد برای هر کس ممکن است متفاوت باشد.

اگر شما کتاب دیجیتال که قیمت ناچیزی دارد می‌فروشید، ممکن است تنها یک تایید برای شما کافی باشد و یا حتی بدون هیچ تاییدی به محض اینکه تراکنش در شبکه پخش شد کالای دیجیتال را تحویل خریدار دهید. اگر بخواهید یک خانه را بفروشید ممکن است تا ۱۲ تایید که تقریباً ۲ ساعت طول می‌کشد، صبر کنید. هرچه بیشتر صبر کنید دفعات بیشتری عملیات اثبات کار انجام می‌شود و بلاک‌های بیشتری بعد از بلاکی که تراکنش شما در آن قرار دارد ایجاد می‌شوند و هزینه هرگونه تغییر در آن بلاک عملاً بیشتر می‌شود.

---

1 Tamper Evident

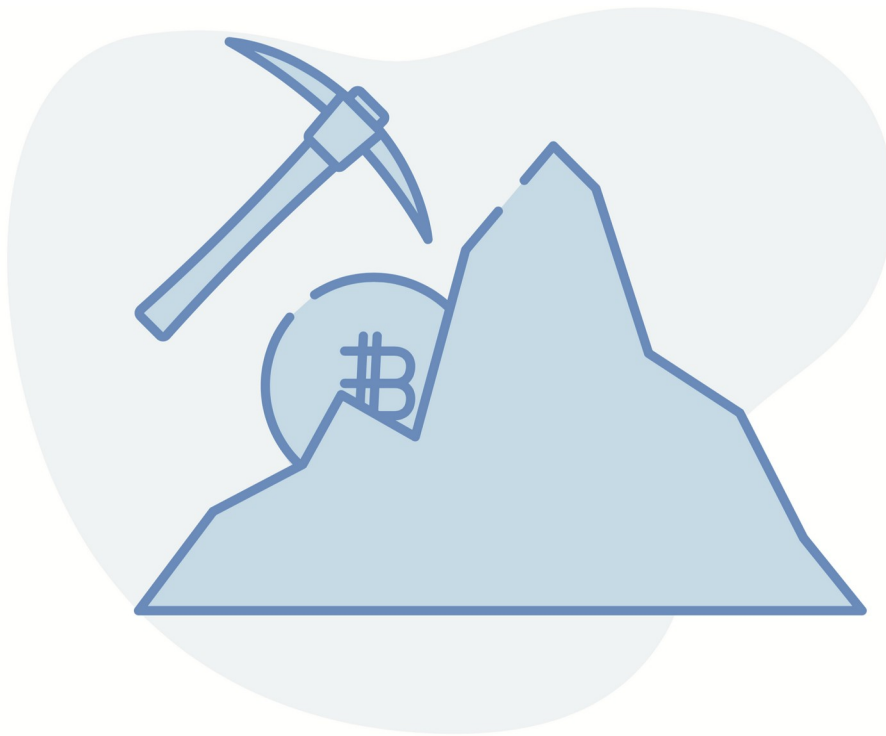
2 Payment processor

3 Merchant

اگر توان هش شبکه بیت کوین به اندازه قابل توجهی کاهش پیدا کند، به این معناست که مقدار انرژی کمتری امنیت بلاک را تضمین می کند، در این صورت افراد می توانند منتظر تعداد دفعات تأیید بیشتری بمانند و معامله را در صورت رسیدن به این تعداد دلخواه نهایی کنند. ممکن است این موضوع شما را کمی نگران کند ولی در نظر داشته باشید که تراکنش های کارت های اعتباری [در کشور ایالات متحده] ۱۲۰ روز بعد از انجام، قابل برگشت هستند. از طرف دیگر بیت کوین مثل طلا یا پول نقد است که کسی نمی تواند از چنگ شما دریاورد. از نقطه نظر برگشت ناپذیری و نهایی بودن، تراکنش های بیت کوین در مقایسه با شبکه های پرداخت رایج سنتی خیلی پیشرفته تر است.

بیاید به مثال فصل ۳ برگردیم، جایی که حمید به شبکه متصل شد و نسخه های متفاوتی از دفتر کل دریافت کرد. دفتر کل ای که از فرزین دریافت کرد معتبر بود اما دفتر کل آوا و داوود و فرانک نادرست بود چون بلاکی که حاوی تراکنش آیدا بود را حذف کرده بودند و می توانستند حمید را گول بزنند که آیدا هنوز آن کوین ها را دارد. قبل از آنکه بلوک ها توسط اثبات کار به هم متصل شوند، حمید نمی توانست از حذف یک بلاک قدیمی (حاوی تراکنش آیدا) خبردار شود.

چون اثبات کار برای هر یک از بلوک ها محاسبه می شود، او براساس عدد هدف تعیین شده در آن بلاک، می داند حدوداً چه مقدار انرژی برای تولید آن صرف شده است. چون هر بلاک به بلاک قبلی خود متصل است، او می داند که با ایجاد تغییر در تراکنش های یک بلاک، اثبات کار نه تنها برای آن بلاک بلکه برای همه بلاک های بعد از آن نیز باید دوباره انجام شود. همچنین او تمام تراکنش های موجود در یک بلاک را می بیند و می تواند مطمئن شود که هیچ کوین ای دوبار خرج نشده است.

برخلاف استخراج طلا که آن هم نیاز به صرف انرژی دارد،
فرایند استخراج بیت کوین شبکه را در برابر دست کاری دفتر کل ایمن می کند

اگر دونفر همزمان با هم یک بلاک را پیدا کنند چه اتفاقی می افتد؟

یک نکته از توافق در این سیستم باقی مانده است. تصور کنید که این شبکه در سراسر جهان در حال اجرا است. افراد در تمام دنیا از امریکا تا چین به این شبکه سراسری متصل شده اند و عملیات اثبات کار و قرعه کشی را انجام می دهند.

یک نفر در شیکاگو یک بلاک معتبر را پیدا و آن را در شبکه منتشر (اعلام) می کند و تمام کامپیوترهای واقع در ایالات متحده آمریکا این خبر را دریافت می کنند. در همین زمان یک نفر در شانگهای چین همان بلاک را چند ثانیه بعد از بلاکی که در شیکاگو پیدا شده بود، پیدا می کند. کامپیوترهای نزدیک به شبکه چین هنوز از بلاکی که در آمریکا پیدا شده است خبر ندارند و اول بلاکی که در کشور چین ساخته شده است را دریافت خواهند کرد.

با انتشار این دو بلاک توسط نودهای شبکه بیت کوین به یکدیگر دو نسخه از بلاک چین پدید می‌آید که با یکدیگر در رقابت‌اند. آمریکایی‌ها بلاک چینی دارند که بلاک آمریکایی در انتهای آن است و بلاک پیدا شده در چین هم به انتهای بلاک چین چینی‌ها وصل شده است. چون هردو بلاک چین مقدار اثبات کار یکسانی دارند و هردو حاوی تراکنش‌های معتبر هستند، شبکه به دو شاخه تقسیم می‌شود.

تعیین بلاک برنده در اختیار هیچ مرجعیت متمرکزی نیست. پس چه باید کرد؟ برای حل این مشکل، بیت کوین یک راه حل ساده دارد: باید صبر کنیم تا ببینیم چه پیش می‌آید. حالا دو نسخه از بلاک چین وجود دارد که در رقابت با هم هستند. حدوداً ۱۰ دقیقه بعد بلاک بعدی ساخته خواهد شد. آمریکایی‌ها براساس بلاک چین خود و چینی‌ها نیز براساس بلاک چین خود عملیات استخراج را انجام می‌دهند.

هر کدام که بتواند بلاک بعدی را پیدا کند برنده خواهد شد. چگونه؟ قانونی در گد بیت کوین وجود دارد که می‌گوید در شرایطی که بلاک چین دوشاخه شود، زنجیره‌ای که طولانی‌تر است برنده خواهد بود. هر کس انرژی بیشتری را صرف کند برنده است؛ قانونی که ناهمخوانی بین زنجیره‌ها را براساس اثبات کار انباشته^۱ آنها حل می‌کند و به افتخار ساتوشی ناکاموتو، اجماع ناکاموتو^۲ نام‌گذاری شده است.

فرض می‌کنیم بلاک بعدی را چینی‌ها پیدا می‌کنند. حالا زنجیره آنها یک بلاک طولانی‌تر از زنجیره آمریکایی‌ها است. وقتی آن را در شبکه منتشر کنند نودهای بیت کوین آمریکایی متوجه می‌شوند که نودهای چینی زنجیره طولانی‌تری را تولید کرده‌اند و بلاک چین خود را اصلاح^۳ می‌کنند، یعنی بلاک خود را با دو بلاکی که چینی‌ها ساخته‌اند عوض می‌کنند. حالا به بلاکی که آمریکایی‌ها ایجاد کرده‌اند بلاک یتیم^۴ می‌گویند؛ چرا که از طرف شبکه رد شده و استخراج‌کننده آن جایزه‌ای بابت آن نگرفته است.

1 Cumulative Proof of Work

2 Nakamoto Consensus

3 Reorg (Reorganization)

4 Orphan Block

اگرچه من از لفظ امریکایی و چینی برای اشاره به نودها استفاده کرده‌ام، اما در واقعیت آن‌ها از هویت و موقعیت جغرافیایی یکدیگر بی‌خبرند. تنها چیزی که باید بدانند این است که چه کسی طولانی‌ترین زنجیره از بلاک‌ها را دارد و تراکنش‌های موجود در زنجیره همگی معتبر هستند (هیچ کوین‌ای دوبار خرج نشده باشد و باقی قوانین).

احتمال دو شاخه شدن زنجیره بلاک چین بسیار کم است. در گذشته یک مورد در ماه و یا کمتر بود اما اخیراً به دلیل ارتقاء تکنولوژی انتشار بلاک‌ها و ارتباط بین استخراج‌کنندگان در شبکه این اتفاق تقریباً نادر است.

یکی از دلایلی که بیت‌کوین هر ۱۰ دقیقه بلاک‌های نسبتاً کوچکی (کمتر از ۲ مگابایت) تولید می‌کند برای این است که این بلاک‌های به اصطلاح یتیم تا جایی که ممکن است کمتر ایجاد شوند. دلیل دیگر، کاهش نیازهای سخت‌افزاری برای اجرای یک نود است تا افراد بیشتری تشویق به اجرای آن در سیستم شوند.

اگر در هر ثانیه یک بلاک ساخته می‌شد یا اندازه بلاک‌ها خیلی بزرگ بود، مغایرت در زنجیره بلاک‌های چینی و آمریکایی با احتمال بیشتری رخ می‌داد، چون به لحاظ جغرافیایی فاصله زیادی با هم دارند و مدت زمان بیشتری طول می‌کشد تا اطلاعات بین آن‌ها منتقل شود. اگر ایجاد بلاک‌های به اصطلاح یتیم در شبکه زیاد باشد بلاک‌چین از بین خواهد رفت چون این بلاک‌های یتیم پشت‌سرهم تولید خواهند شد و نودهای شبکه دیگر نمی‌توانند روی تاریخچه یکپارچه تراکنش‌ها با هم به توافق برسند.

یک نود بیت‌کوین برای جلوگیری از حمله هک‌رهایی که ممکن است اطلاعات نادرستی به آن بدهند، فقط کافیست به یک نود معتبر که آخرین نسخه صحیح بلاک‌چین را در اختیار دارد، دسترسی داشته باشد. نودهای شبکه مدام با یکدیگر در ارتباط هستند و بلاک‌های تولید شده را با یکدیگر به اشتراک می‌گذارند. نود شما برای پیدا کردن صحیح‌ترین نسخه بلاک‌چین فقط کافیست بلاک‌چین‌ای که بیشترین اثبات کار انباشته را

در خود دارد، در شبکه پیدا کند. چون دیگران هم از این قانون که در کُد نرم افزار نوشته شده است پیروی می کنند، این اطمینان حاصل می شود که همه نودهای شبکه روی صحیح ترین نسخه دفتر کل با یکدیگر به توافق می رسند.

بنابراین ارسال یک نسخه ناصحیح از بلاک چین به یک نود برای هکرها کار دشواری است، چون برای رسیدن به هدف خود باید ارتباط آن نود به همه نودهای معتبر دیگر را قطع کنند و او را تنها به نودهای نامعتبر وصل کنند.

اگرچه انشعاب های (چند شاخه شدن) زنجیره بلاک چین در شبکه بیت کوین عمدتاً تصادفی و به دلیل تأخیر در انتشار بلاک ها ایجاد می شوند، اما این احتمال نیز وجود دارد که یک عنصر مخرب بخواهد کنترل بلاک بعدی و محتوای تراکنش های آن را در دست بگیرد و از اجماع ناکامو تو سوء استفاده کند. این کار در صورتی ممکن است که فرد خرابکار کنترل بیش از ۵۰٪ توان هش شبکه را در اختیار بگیرد و طولانی ترین زنجیره را بر اساس بیشترین اثبات کار انباشته ایجاد کند. این مشکل به «حمله ۵۱٪» معروف است که در فصل ۹ به طور مفصل درباره آن صحبت می کنیم.

امنیت و ارزش دلاری بیت کوین

گفته شد که شبکه بیت کوین عدد سختی تولید بلاک را براساس تعداد شرکت کنندگانی که در قرعه کشی شرکت می کنند (ماینرهایی که برای انجام هش انرژی صرف می کنند) تنظیم می کند. اینجا همان نقطه ای است که دنیای واقعی، دنیای دیجیتال را لمس می کند؛ قیمت بیت کوین، قیمت سخت افزار، قیمت انرژی، و مقدار عدد سختی رابطه پیچیده ای را ایجاد می کنند:

۱. ماینرها برای تأمین انرژی استخراج و تولید بیت کوین هزینه می کنند چون فکر می کنند چیز باارزشی است.
۲. معامله گران، بیت کوین می خرند چون فکر می کنند قیمت آن تا x دلار افزایش می یابد.
۳. ماینرها x دلار برای تأمین انرژی و سخت افزار استخراج بیت کوین هزینه می کنند.
۴. تقاضای بالای خریداران و افزایش قیمت بیت کوین، ماینرهای بیشتری را به سمت استخراج بیت کوین سوق می دهد.
۵. هرچه تعداد ماینرها بیشتر شود، یعنی انرژی بیشتری در شبکه بیت کوین صرف می شود و به امنیت بیشتر شبکه می انجامد. این امنیت بیشتر به خریداران اطمینان خاطر بیشتری می دهد و گاهی اوقات منجر به افزایش قیمت بیت کوین می شود.
۶. بعد از تولید ۲۰۱۶ بلاک، در نتیجه حضور ماینرهای بیشتر و بالا رفتن توان هش شبکه، عدد سختی تنظیم و تولید بلاک ها دشوارتر می شود.
۷. سختی بالاتر به معنای کوچکتر شدن عدد هدف است پس ماینرها بلاک های کمتری استخراج می کنند که باعث می شود برخی از آن ها بیشتر از x دلار برای عملیات استخراج بیت کوین هزینه کنند.
۸. بعضی از ماینرها دیگر هیچ سودی نمی کنند چون هزینه صرف شده برای انرژی استخراج بلاک ها از ارزش بیت کوین های به دست آمده بیشتر شده است. در این حالت بعضی ماینرها کار را متوقف می کنند.
۹. ۲۰۱۶ بلاک دیگر تولید می شود، سختی شبکه مجدداً محاسبه می شود و این بار چون بعضی از ماینرها دستگاه های خود را خاموش کرده اند، سختی کاهش می یابد و در نتیجه تولید بلاک ها ساده تر می شود.
۱۰. سختی کمتر یعنی ماینرهایی که در دوره قبلی سود نمی کردند می توانند دوباره به شبکه برگردند و به استخراج مشغول شوند. یا ماینرهای جدیدی وارد بازی شوند.
۱۱. برو به مرحله ۱.

در یک بازار نزولی، با فروش بیش از حد کوین‌ها از سمت کاربران، این چرخه می‌تواند در جهت دیگری حرکت کند و باعث کاهش قیمت بیت کوین شود (اصطلاحاً دامپ اتفاق بیفتد) و ماینرها نتوانند سود کنند. با این وجود، برخلاف آنچه که در رسانه‌ها تحت عنوان مارپیچ مرگ^۱ مطرح می‌شود، الگوریتم تنظیم سختی شبکه این اطمینان را حاصل می‌کند که همواره نوعی تعادل بین قیمت بیت کوین و تعداد ماینرها در شبکه وجود خواهد داشت، همچنین ماینرهای ناکارآمد را به نفع ماینرهایی که با ارزان‌ترین انرژی ممکن کار می‌کنند، کنار می‌زنند.

در عمل در این چندسال گذشته، قیمت بیت کوین رشد سریعی داشته است همان‌طور که توان هش شبکه افزایش داشته است. هرچه توان هش شبکه بالاتر باشد، حمله به آن هم سخت‌تر خواهد شد، چون برای در دست گرفتن کنترل محتویات بلاک بعدی، به اندازه بیش از نیمی از کل شبکه، انرژی و سخت‌افزار نیاز است. امروزه حجم انرژی مصرفی در شبکه بیت کوین تقریباً برابر با انرژی مصرف شده در یک کشور متوسط است.

---

1 Death Spiral

فصل ۷

حساب‌های بی‌نام

تا اینجا یک دفتر کل توزیع شده بدون نیاز به یک مرجع مرکزی، یک سیستم قرعه‌کشی برای انتخاب فردی که در آن بنویسد، یک سیستم پاداش برای ماینرهای خوب و تنبیه بدها، راهی برای تنظیم سختی شبکه تا مطمئن باشیم برنامه عرضه بیت کوین ثابت است، و در نهایت یک سیستم برای بررسی اعتبار زنجیره ایجاد کرده‌ایم.

اکنون بیاید درباره هویت صحبت کنیم. در یک سیستم بانکی سنتی، شما با معرفی خود به بانک از طریق ارائه مدارک هویتی به صورت حضوری، یا ارائه نام کاربری و کلمه عبور در اپلیکیشن‌های نت بانک، اقدام به جابه‌جا کردن پول می‌کنید. بانک از این روش اطمینان حاصل می‌کند که یک شناسه هویتی بین دو نفر به اشتراک گذاشته نمی‌شود.

حال که هیچ مرجعی برای بایگانی هویت افراد نداریم، چطور می‌توانیم در سیستم مالی بیت کوین یک حساب جدید باز کنیم، و چطور می‌توان مطمئن شد وقتی آیدا می‌خواهد به بابک پرداخت کند واقعا این آیدا است و اجازه جابه‌جا کردن پول را دارد؟

ایجاد یک «حساب بیت کوین»^۱

از آنجا که نمی‌توانیم به یک واسطه مرکزی مثل بانک، برای ثبت تمامی حساب‌ها اعتماد کنیم و چون افراد می‌توانند بدون کسب اجازه بیایند و بروند، حساب‌ها را چگونه مدیریت کنیم؟

چه می‌شود اگر هرکس نام کاربری و کلمه عبور خودش را مدیریت کند؟ یک بانک معمولاً بررسی می‌کند که این نام کاربری قبلاً استفاده نشده باشد، اما این روش اینجا ممکن نیست، چون هیچ مرجعی وجود ندارد که تمام شناسه‌ها را در اختیار داشته باشد. پس به چیزی قوی‌تر، بزرگتر و خاص‌تر از یک نام کاربری و کلمه عبور نیاز داریم. این شیوه با توجه به فصل‌های قبلی باید برای شما آشنا باشد؛ دوباره نیاز به یک عدد تصادفی بزرگ داریم.

همان‌طور که خرید بلیت بخت‌آزمایی با تولید شماره‌های تصادفی ممکن شد، از همین روش برای ایجاد حساب‌ها نیز استفاده می‌کنیم. برای ایجاد یک «حساب بیت کوین» که به آن آدرس می‌گویند، ابتدا یک جفت عدد ۲۵۶ بیتی تولید می‌کنیم که از لحاظ ریاضی با هم مرتبط هستند، به نام کلیدهای عمومی و خصوصی^۲. ۲^{۲۵۶} جفت کلید، عددی بسیار بزرگ و به اندازه اتم‌های موجود در کیهان است. بنابراین احتمال اینکه دو نفر جفت کلیدهای مشابهی تولید کنند تقریباً غیرممکن است.

این جفت کلید ویژگی‌های قابل توجهی دارند. می‌توان از آن‌ها هم برای رمزنگاری و هم برای رمزگشایی یک پیغام استفاده کرد. علاوه بر این شما می‌توانید کلید عمومی خود را در سراسر جهان به اشتراک بگذارید. با دانستن کلید عمومی، کسی نمی‌تواند به کلید خصوصی شما دسترسی پیدا کند.

1 Bitcoin Account

2 Public/Private key pair

بیاید بینیم آیدا چطور برای بابک کوین ارسال می‌کند. برای دریافت یک تراکنش، بابک جفت کلید عمومی و خصوصی را تولید می‌کند و کلید خصوصی را کاملاً محرمانه نگه می‌دارد. او یک آدرس ایجاد کرده است، یک عدد بزرگ براساس کلید عمومی. سپس بابک این شماره آدرس را با آیدا به اشتراک می‌گذارد، حالا آیدا می‌تواند برای بابک کوین ارسال کند.

آیدا باید به شبکه اطلاع دهد که می‌خواهد از آدرس عمومی خودش به آدرس عمومی بابک کوین بفرستد. اما چطور ثابت کند که اجازه‌ی خرج کردن از این آدرس را دارد؟ آیدا این کار را با اثبات اینکه کلید خصوصی او متعلق به این آدرس است، انجام می‌دهد، بدون اینکه کلید خصوصی خود را افشا کند.

این اثبات با استفاده از امضای دیجیتال^۱ انجام می‌شود. آیدا یک تراکنش ایجاد می‌کند، که در اصل یک داده کامپیوتری است. چیزی شبیه به «آدرس ۱۲۳۴۵ مقدار ۲ بیت کوین برای آدرس ۵۶۷۸ ارسال می‌کند» با این تفاوت که شماره آدرس‌ها عدد بزرگی هستند. سپس آیدا تراکنش خود را هش کرده و با کلید خصوصی خود هش را رمزنگاری و یک امضای دیجیتال ایجاد می‌کند.

وقتی آیدا تراکنش خود را در شبکه منتشر می‌کند، کلید عمومی و امضای دیجیتال خود را هم به شبکه اعلام می‌کند. چون همه کلید عمومی آیدا را دارند می‌توانند امضای دیجیتال تراکنش را رمزگشایی کنند. اما نتیجه این رمزگشایی زمانی موفقیت‌آمیز خواهد بود که تراکنش واقعاً با کلید خصوصی که فقط در اختیار آیدا است، رمزنگاری شده باشد.

تنها مزیتی که رمزگشایی امضای دیجیتال دارد این است که به همه اجازه می‌دهد تا بدانند آیدا کلید خصوصی این آدرس را دارد، بدون اینکه نیازی به افشای کلید خصوصی باشد.

---

1 Digital Signature

وقتی پولی را در بانک جابه‌جا می‌کنید، شناسه کاربری و رمزعبور خود را به بانک می‌دهید. وقتی چکی را می‌نویسید، آن را امضا می‌کنید تا تصدیق کنید این چک را خودتان نوشته‌اید. وقتی بیت کوین جابه‌جا می‌کنید ثابت می‌شود که مالک کلید خصوصی آن آدرس بیت کوین هستید.

برخلاف امضای چک یا رمز بانکی شما، امضای دیجیتال شما مختص داده‌های تراکنشی است که هر بار ساخته می‌شود. از این جهت امکان دزدی یا استفاده آن‌ها در تراکنش‌های دیگر وجود نخواهد داشت. هر تراکنش امضای متفاوتی دارد حتی اگر براساس کلید خصوصی یکسانی تولید شده باشد.

آیا می‌توان یک کلید خصوصی را حدس زد؟

بیایید احتمال حدس زدن یک کلید خصوصی را بررسی کنیم. هر کس کلید خصوصی را در اختیار داشته باشد می‌تواند کوین‌هایی که در آدرس عمومی آن ذخیره شده است را جابجا کند. یادآوری می‌کنم که یک کلید از حداکثر ۲۵۶ بیت ساخته می‌شود. هر بیت تنها دو مقدار می‌تواند بگیرد (صفر و یک). می‌توانید هر بیت را مثل یک بازی شیر یا خط در نظر بگیرید.

اگر کلیدهای خصوصی ما ۱ بیتی بودند، حکم یک سکه دو رو را داشتند، یا شیر یا خط. از دو بار پرتاب یک سکه، حدس شما یک بار درست از آب در می‌آید.

مرور مختصری بر احتمالات به زبان ساده: احتمال وقوع چند رویداد با ضرب کردن احتمال رخ دادن تک‌تک آن‌ها محاسبه می‌شود. اگر در پرتاب سکه احتمال شیر آمدن $1/2$ باشد، بنابراین احتمال شیر آمدن در دوبار پرتاب سکه برابر با $1/4$ یا یک به ۴ خواهد بود.

اگر ۲ بیت داشته باشیم، مثل دوبار پرتاب سکه است. $2^2=4$ ، بنابراین شانس شما ۱ به ۴ است.

نتیجه پرتاب ۸ بار پشت سر هم سکه، 2^8 است یا ۱ به ۲۵۶.

یک پلاک شهربانی در ایالات متحده دارای ۶ رقم یا حرف است. تعداد حروف الفبای انگلیسی ۲۶ و تعداد ارقام موجود ۱۰ تا است، بنابراین جمعاً ۳۶ کاراکتر برای پلاک وجود دارد. چون پلاک ۶ رقمی است تعداد پلاک‌هایی که می‌توان ایجاد کرد 36^6 خواهد بود. پس احتمال حدس زدن پلاک ۱ به ۲,۱۷۶,۷۸۲,۳۳۶ است.

یک کارت اعتباری ۱۶ رقم دارد. هر رقم می‌تواند ۱۰ مقدار داشته باشد. پس احتمال حدس زدن شماره کارت اعتباری 10^{16} است، یعنی یک به $10,000,000,000,000,000$.
 حدود 10^{50} اتم بر روی سیاره زمین وجود دارد. اگر به طور تصادفی یکی از اتم‌ها را در نظر بگیریم، شانس شما در حدس زدن آن چیزی حدود ۱ به

1,000,000,000,000,000,000,000,000,000,
 000,000,000,000,000,000,000,000,000

یک کلید خصوصی ۲۵۶ بیت دارد، یعنی 2^{256} یا حدود 10^{77} . درواقع عددی به بزرگی حدس زدن یک اتم خاص از کل هستی و یا ۹ بار برنده شدن پشت سر هم در بخت‌آزمایی. شانس شما در حدس زدن آن ۱ به

115,792,089,237,316,195,423,570,985,008,687,907,853,
 269,984,665,640,564,039,457,584,007,913,129,639,936

اما اگر یک کامپیوتر بسیار قدرتمند برای حدس زدن در اختیار داشته باشیم چه؟ این موضوع در یکی از پست‌های سایت ردیت^۱ به خوبی توضیح داده شده است و پیشنهاد می‌کنم آن مطلب^۲ را بخوانید. با وجود اینکه متن تخصصی است اما پاراگراف آخر آن می‌تواند تصور خوبی از فهرست کردن تمام کلیدهای ۲۵۶ بیتی ممکن را به شما بدهد:

«اگر بتوانید از سیاره زمین به عنوان حافظه استفاده کنید، به ازای هر اتم یک بایت ذخیره کنید، از ستاره‌ها به عنوان سوخت استفاده کنید، و یک تریلیون کلید در ثانیه تولید کنید، نیاز به 37 اکتیلیون^۳ زمین برای ذخیره آن و 237 میلیارد خورشید برای تامین انرژی سخت‌افزارها نیاز دارید و تمام این فرایند $3/6717$ اکتادسیلیون^۴ سال طول خواهد کشید.»

- U/PSBLAKE on R/BITCOIN

1 Reddit

2 reddit.com/r/Bitcoin/comments/1rurll/on_the_subject_of_listing_all_possible_private

3 Octillion (1×10^{27})

4 Octodecillion (1×10^{801})

اساساً حدس زدن کلید خصوصی دیگران غیرممکن است. نه فقط این، بلکه تعداد آدرس‌های بیت‌کوین به قدری زیاد است که بهتر است برای هر تراکنشی که ایجاد می‌شود یک آدرس جدید ساخت. بنابراین به جای داشتن یک حساب بانکی، شما می‌توانید هزاران یا حتی میلیون‌ها حساب بیت‌کوین داشته باشید؛ یک حساب جداگانه برای هر بار دریافت بیت‌کوین.

ممکن است این موضوع که امنیت حساب بیت‌کوین شما براساس شانس تامین می‌شود برای شما کمی نگران‌کننده باشد، اما امیدوارم نوشته بالا این اطمینان را به شما بدهد که امنیت این حساب بسیار بیشتر از رمز عبور حساب بانکی شماست که در یک سرور مرکزی ذخیره شده و در دسترس هکرهاست.

بررسی موجودی حساب

حالا زمان تصحیح آخرین دروغ مصلحتی‌ای است که درباره نحوه کار بیت‌کوین گفتم. مانده حساب‌ها در دفترکل ثبت نمی‌شوند، به جای آن بیت‌کوین از یک مدل به نام «خروجی خرج نشده»^۱ استفاده می‌کند. (با توجه به رایج بودن اصطلاح UTXO بین کاربران فارسی‌زبان، در ادامه از عبارت انگلیسی آن استفاده می‌کنیم. - م)

ایده UTXO به این صورت است که، هر تراکنش مجموعه‌ای از ورودی‌هایی است که برای تولید خروجی‌های جدید از آن‌ها استفاده می‌شود. مثل این است که تعدادی سکه فلزی را به یک دستگاه بدهیم تا آن‌ها را ذوب کند و سکه‌های جدیدی و به هر اندازه‌ای که می‌خواهیم برای ما ضرب کند و به ما برگرداند. به بیان ساده UTXO، یک خروجی از تراکنش‌های قبلی است که هنوز به آدرس دیگری ارسال نشده یا به عبارت دیگر هنوز خرج نشده است. تراکنش پاداش تولید بلاک به ماینرها (کوین‌بیس) هم تا وقتی خرج نشود یک UTXO محسوب می‌شود.

---

1 UTXO (Unspent Transaction Output)

به عنوان مثال، آیدا آدرسی دارد که ۱ بیت کوین در آن است. او می‌خواهد ۰/۳ بیت کوین برای بابک ارسال کند. او یک تراکنش ایجاد می‌کند که ورودی آن یک UTXO با ۱ بیت کوین است و دو خروجی به شرح: یک UTXO جدید به ارزش ۰/۳ بیت کوین به عنوان خروجی به آدرس بابک، و یک UTXO جدید دیگر به ارزش ۰/۷ بیت کوین به عنوان خروجی برای بازگرداندن باقیمانده به آدرس آیدا. باقی بیت کوین آیدا می‌تواند به همان آدرسی بازگردد که او تراکنش را از آن ارسال می‌کند، ولی برای رعایت حریم خصوصی بهتر است در حین ایجاد تراکنش یک آدرس جدید بسازد و باقیمانده را به آن ارسال کند.

از آنجا که در زنجیره بلوک‌ها راهی برای شناسایی صاحب یک آدرس وجود ندارد، (برای این منظور باید کلیدهای خصوصی هر آدرس بیت کوین را بدانید و آن‌ها را به هویت افراد در دنیای واقعی ارتباط دهید)، مدل UTXO با فراهم آوردن امکان ایجاد و به کارگیری یک آدرس جدید در هر تراکنش، ساز و کار بسیار خوبی برای ایجاد حریم خصوصی به وجود آورده است.

بنابراین برای مشاهده موجودی حساب^۱ یک آدرس موردنظر، درواقع باید موجودی همه UTXO هایی که این آدرس در خروجی آن‌ها قرار دارد را با هم جمع کنیم. وقتی افراد از یک آدرس به چند آدرس مختلف بیت کوین ارسال می‌کنند مجموع کل UTXO های موجود در شبکه بیت کوین افزایش، و وقتی افراد چند UTXO را با یکدیگر ادغام^۲ می‌کنند و خروجی را به یک آدرس ارسال می‌کنند این مقدار کاهش پیدا می‌کند.

مدل UTXO تشخیص دوبار خرج کردن^۳ را هم بسیار ساده و مؤثر می‌کند چون هر UTXO را فقط یک بار می‌توان خرج کرد. با این روش دیگر نیازی به بایگانی تاریخچه همه پرداخت‌های انجام شده از یک آدرس بیت کوین هم نخواهد بود.

---

1 Balance
2 Consolidate
3 Double spend

همچنین می‌توان با ایجاد تراکنش‌های پیچیده‌ای که ورودی و خروجی‌های مختلف را با هم ترکیب می‌کنند، در آن واحد تعداد زیادی UTXO ایجاد کرد و از بین برد. این ویژگی امکان «ترکیب کوین‌ها»^۱ را فراهم می‌کند که در آن چندین نفر می‌توانند در یک تراکنش بیت کوین، که هر تعدادی از ورودی‌ها را برای تولید هر تعداد خروجی ترکیب می‌کند شرکت، و از این طریق تاریخچه UTXO ها را پنهان کنند. به علاوه این اجازه را به افراد می‌دهد که کوین‌ها را از آدرس‌های مختلف به یک آدرس ادغام کنند یا آن‌ها را بین آدرس‌های مختلف و برای افزایش امنیت و حریم خصوصی پخش کنند.

کیف پول

ایجاد یک حساب، چیزی بیشتر از ساخت یک عدد تصادفی ۲۵۶ بیتی به عنوان کلید خصوصی نیست، و ما می‌توانیم هزاران و یا حتی میلیون‌ها حساب ایجاد کنیم. به همین دلیل نیاز به ساز و کاری برای رصد کردن آن‌ها پیدا می‌کنیم. در بیت کوین واژه کیف پول به هر نوع وسیله‌ای اشاره می‌کند که با آن بتوانیم کلیدهای خود را مدیریت کنیم. این وسیله می‌تواند به سادگی یک تکه کاغذ باشد و یا به پیچیدگی یک سخت‌افزار.

نرم‌افزار اصلی بیت کوین که توسط ساتوشی ارائه شد به همراه خود یک نرم‌افزار کیف پول دارد. این کیف پول قادر است جفت کلیدهای عمومی و خصوصی شما را ایجاد کند. (یادآوری می‌کنم، کلید عمومی برای ساختن آدرس بیت کوین استفاده می‌شود و کلید خصوصی برای امضا کردن تراکنش‌های پرداخت از آن آدرس).

برخلاف کیف پول بانکی که معمولاً در قالب یک اپلیکیشن تحت وب یا موبایل است، بیت کوین کاملاً یک سیستم باز است. به همین دلیل صدها کیف پول مختلف وجود دارد که بیشتر آن‌ها رایگان هستند، بسیاری متن باز و همچنین نیمی از آن‌ها کیف پول‌های سخت‌افزاری هستند. در آینده کیف پول‌های بیشتری ساخته خواهد شد. هر کسی با دانش

---

1 Coin mixing

برنامه‌نویسی کامپیوتر می‌تواند کیف پول خود را بسازد یا سورس کد^۱ کیف پول‌ها را بررسی کند تا مطمئن شود هیچ تقلبی در کار نیست. این یکی دیگر از مزیت‌های کیف پول‌های بیت کوین بر اپلیکیشن‌های موبایل بانک شما است که برای نوآوری در این حوزه نیازی به کسب اجازه از یک مرجع مرکزی نیست.

از آنجا که برای خرج کردن کوین‌های تان فقط به کلید خصوصی نیاز است، پس باید به خوبی از آن مراقبت کنید. اگر کسی کارت اعتباری شما را سرقت کند، می‌توانید با شرکت صادر کننده آن تماس و با تنظیم شکایت، پول خود را پس بگیرید. در بیت کوین، چنین واسطه‌ای وجود ندارد. اگر کسی کلید خصوصی شما را در اختیار داشته باشد می‌تواند کوین‌های شما را کنترل کند و هیچ‌کسی نیست که شما بتوانید با او تماس بگیرید و مشکل را حل کنید.

همچنین کلیدهای خصوصی، بسیار مستعد گم‌شدن هستند. اگر کیف پول خود را در کامپیوتر ذخیره کنید و کامپیوتر دزدیده شود و یا آتش بگیرد، به مشکل خواهید خورد. اگر بر اساس روش پیشنهاد شده، برای هر دریافت بیت کوین آدرسی جدید می‌سازید و بعد از آن کلیدهای خصوصی را ذخیره و از آن‌ها پشتیبان تهیه می‌کنید، بعد از گذشت مدت کوتاهی این کار برای شما بسیار دشوار خواهد شد.

در طول زمان، راه‌حلهایی برای حل این مشکل ارائه شده است. در سال ۲۰۱۲، BIP32 (پیشنهاد بهبود بیت کوین^۲ سازوکاری است که در آن افراد می‌توانند ایده خود را برای ارتقاء بیت کوین منتشر کنند) پیشنهاد ایجاد کیف پول‌های سلسله‌مراتبی-قطعی^۳ که به آن HD می‌گویند را مطرح کرد. در این روش تنها با استفاده از یک عدد تصادفی (معروف به seed) می‌توان تمام زنجیره جفت کلیدهای عمومی و خصوصی را ایجاد کرد؛ آدرس‌های بیت کوین و امضای دیجیتال هر کدام از آنها.

---

1 Source code

2 Bitcoin Improvement Proposal

3 HD Wallet (Hierarchical Deterministic Wallet)

امروزه هر نرم افزار یا سخت افزار کیف پولی که دردسترس است، به صورت اتوماتیک کلیدهای جدیدی برای هر تراکنش شما ایجاد می کند و شما فقط لازم است تنها از یک seed نگهداری و پشتیبان گیری کنید.

در سال ۲۰۱۳، BIP39 ذخیره و پشتیبان گیری از کلیدها را حتی آسان تر کرد. به جای استفاده از اعداد کاملاً تصادفی، کلیدها می توانند در قالب کلمات قابل فهم برای انسان تولید شوند. به عنوان مثال:

witch collapse practice feed shame open
despair creek road again ice least

با این روش، پشتیبان گیری از کلیدها بسیار ساده می شود. می توانید این seed را روی تکه ای کاغذ بنویسید و در محل امنی از آن نگهداری کنید. حتی می توانید عبارت ها را به خاطر بسپارید و از کشوری که اقتصاد آن در حال فروپاشی است خارج شوید، و هیچ کس متوجه نخواهد شد که همه دارایی شما در ذهن شما ذخیره شده است.

علاوه بر این ممکن است برای دسترسی به بیت کوین های ذخیره شده در یک آدرس به بیش از یک کلید خصوصی نیاز باشد. آدرس های چند امضایی^۱ یا multisig می توانند انواع مختلفی از طرح های امنیتی را به کار گیرند. به عنوان مثال افراد می توانند حساب های مشترک داشته باشند که ۱-از-۲ باشد، یعنی هریک از آنها می تواند تراکنش ها را امضا کند یا ممکن است ۲-از-۲ باشد که در این صورت برای جابه جا کردن بیت کوین های ذخیره شده، هر دو طرف باید تراکنش را با کلیدهای خصوصی شان امضا کنند.

می توان با استفاده از مدل چند امضایی^۲ از-۳ یک حساب امانی^۳ ایجاد کرد. خریدار و فروشنده هر کدام یک کلید در اختیار دارند و کلید سوم به یک میانجی^۳ (حکَم) اختصاص

---

1 Multisignature
2 Escrow
3 Arbitrator

پیدا می‌کند. خریدار و فروشنده در صورت توافق بر سر معامله می‌توانند تراکنش را امضا کنند، ولی اگر اختلاف نظری بین آن‌ها پیش آید، نفر سوم می‌تواند با یکی از طرفین توافق و تراکنش را امضا کند.

می‌توانید برای جلوگیری از بروز خطر از دست رفتن کلیدها از مدل ۳-از-۵ استفاده کنید. در این صورت حتی اگر ۲ کلید از ۵ کلید خود را از دست بدهید، همچنان قادر به استفاده از حساب خود خواهید بود. می‌توان ۲ تا از کلیدها را در دو جای مختلف، ۲ تای دیگر را نزد دو دوست قابل اطمینان که یکدیگر را نمی‌شناسند گذاشت، و آخرین کلید را در سرویس‌های خاصی مثل BitGo قرار داد که تراکنش‌های شما را با همکاری شما امضا می‌کنند. با این کار درحالی که از خطر از دست رفتن کلیدهای خود جلوگیری می‌کنید، سرقت بیت‌کوین‌های شما نیز بسیار دشوار خواهد بود. (با توجه به شرایط فعلی کشور ما در روابط جهانی، در انتخاب و استفاده از سرویس‌های بین‌المللی نهایت دقت را به کار برید. - م)

حتی می‌توان از این هم فراتر رفت و آدرس‌هایی را ساخت که دسترسی به آنها شرایط پیچیده‌تری داشته باشد، مثلاً برای جابه‌جا کردن آن‌ها نیاز به افشای عددی محرمانه باشد، یا اصلاً امکان جابه‌جا کردن آن‌ها برای مدت مشخصی وجود نداشته باشد. مثلاً می‌توانید یک آدرس بیت‌کوین بسازید که به مدت ۱۰ سال نتوانید از آن خرج کنید؛ هیچ‌کس نمی‌تواند شما را مجبور به تغییر آن کند.

این گزینه‌ها اثرات عمیقی بر زندگی ما خواهند داشت و می‌توانند دنیا را تغییر دهند. پیش از این هرگز امکان نداشت کسی بتواند دارایی خود را تا این حد مصون از مصادره یا سرقت با خود حمل کند.

فصل ۸

نرم افزار بیت کوین^۱

تا اینجا یک سیستم توزیع شده ساختیم که با آن می توان حساب و کتاب پول، و نقل و انتقالات آن را نگه داشت. بیایید آنچه را که ایجاد کرده ایم مرور کنیم:

۱. یک دفتر کل توزیع شده که یک نسخه از آن در اختیار همه اعضا قرار دارد.
۲. یک سیستم قرعه کشی براساس اثبات کار و ساز و کار بازتوزیع سختی شبکه برای حفظ ایمنی و ثابت نگه داشتن حجم عرضه بیت کوین.
۳. یک سیستم اجماع که این اطمینان را به همه اعضای شبکه می دهد که می توانند تمام تاریخچه بلاک چین را شخصاً و با استفاده از نرم افزار متن باز بیت کوین اعتبارسنجی کنند.
۴. یک سیستم شناسایی بر پایه امضای دیجیتال که اعضا را قادر به ساختن حساب های کاربری و دریافت بیت کوین بدون نیاز به یک مرجع مرکزی می کند.

حال زمان آن است که یکی از جالب ترین و مهمترین چیزها را در مورد بیت کوین حل کنیم: قوانین از کجا می آیند و چگونه اعمال می شوند؟

---

1 Bitcoin client

نرم افزار بیت کوین

در طول فصل های قبل، فرض ما بر این بود که همه اعضا در شبکه از یک قانون پیروی می کنند: اجازه دوبار خرج کردن کوین ها را نمی دهند، اطمینان حاصل می کنند که هر بلاک مقدار اثبات کار درستی دارد، هر بلاک به بلاک قبل از خود در راس بلاک چین اشاره می کند، و تمام چیزهای دیگری که افراد در طول زمان درباره آنها توافق کرده اند. گفته شد که بیت کوین یک نرم افزار متن باز است. متن باز یعنی هر کسی می تواند کدهای آن را بخواند، و همچنین هر جایی از کد را که بخواهد برای خود تغییر دهد. اما این تغییرات چگونه به بیت کوین راه پیدا می کنند؟

بیت کوین یک پروتکل^۱ است. در نرم افزار کامپیوتر، این واژه به معنای مجموعه ای از قوانین است که نرم افزار از آنها پیروی می کند. با این حال، شما تا جایی اجازه تغییر دارید که نرم افزار شما همچنان مجموعه قوانینی که همه از آن پیروی می کنند را رعایت کند. وقتی گفته می شود که کسی «یک نود بیت کوین اجرا می کند»، در واقع به معنای اجرا کردن نرم افزاری است که به زبان پروتکل بیت کوین حرف می زند و قوانین آن را رعایت می کند. این نرم افزار می تواند با سایر نودهای بیت کوین ارتباط برقرار کند، تراکنش ها و بلاک ها را به آنها انتقال دهد، نودهای دیگر را برای وصل شدن به آنها پیدا کند و چیزهایی از این قبیل.

جزئیات نحوه پیاده سازی این نرم افزار بر عهده کسی است که آن را اجرا می کند. در واقع در حال حاضر نرم افزارهای زیادی پروتکل بیت کوین را پیاده سازی کرده اند. مشهورترین آنها Bitcoin Core است که نسخه توسعه یافته ی نرم افزاری است که برای اولین بار توسط ساتوشی ناکاموتو منتشر شد.

---

1 Protocol

نرم افزارهای دیگری نیز وجود دارند؛ بعضی از آنها حتی به زبانهای دیگری نوشته شده اند و توسط افراد مختلفی نگهداری می شوند. چون توافق اعضا در بیت کوین بسیار مهم است (یعنی تمام نودها باید بر سر اینکه بلاک ها معتبر هستند یا نه، توافق داشته باشند) اکثریت نودها نرم افزار Bitcoin core را اجرا می کنند تا از اشکالاتی که ممکن است باعث اختلاف نظر نودها روی اعتبار بلاک شود، جلوگیری کنند.

چه کسی قوانین را تعیین می کند؟

قوانینی که بیت کوین با آنها تعریف می شود در Bitcoin Core نوشته شده اند، اما چه کسی در مورد قوانین تصمیم می گیرد؟ چرا می گوئیم بیت کوین کمیاب است درحالی که ممکن است یک نفر تغییری در نرم افزار ایجاد کند و تعداد بیت کوین را از ۲۱ میلیون به ۴۲ میلیون تغییر دهد؟

چون این سیستم توزیع شده است، تمامی نودها در شبکه باید روی این قوانین توافق داشته باشند. اگر یک ماینر نرم افزار بیت کوین را به گونه ای تغییر دهد تا دوبرابر آنچه که در قوانین بیت کوین آمده جایزه دریافت کند، بقیه نودها بلاک استخراج شده توسط این ماینر را قبول نخواهند کرد. تغییر قوانین بیت کوین بسیار سخت است چون هزاران نود توزیع شده در سراسر جهان هستند که این قوانین را اجرا می کنند.

مدل حاکمیت بیت کوین به راحتی قابل فهم نیست، به خصوص برای کسانی مثل ما که در یک دموکراسی غربی زندگی می کنند. ما عادت کرده ایم که با رأی دادن حکومت کنیم، رأی دادن یعنی اکثریت مردم می توانند تصمیم بگیرند که کاری انجام شود، قانونی تصویب شود و آنچه که می خواهند را به اقلیت مردم تحمیل کنند. اما حاکمیت بیت کوین بیشتر شبیه به آنارشی است تا دموکراسی. بیایید نگاهی به نحوه کنترل این مسئله در سیستم بیندازیم:

نودها: هر عضو در شبکه بیت کوین یک نود را اجرا می کند و حق انتخاب دارد که کدام نرم افزار آن را اجرا کند. اگر نرم افزار مخرب باشد و سعی بر انجام کاری شبیه به افزایش جایزه ساختن بلاک را داشته باشد، طبعاً هیچ کس آن را اجرا نخواهد کرد. نود، یعنی هر کسی که پذیرنده بیت کوین است؛ مانند فروشندگان، صرافی ها، ارائه دهندگان کیف پول و افرادی که به صورت روزمره از بیت کوین استفاده می کنند.

ماینها: بعضی از نودهای شبکه استخراج هم می کنند، یعنی برق مصرف می کنند تا اجازه نوشتن در دفتر کل بیت کوین را داشته باشند. این کار امنیت شبکه بیت کوین را تأمین می کند؛ چرا که هزینه دستکاری در دفتر کل بسیار زیاد است. چون ماینها تنها کسانی هستند که در دفتر کل می نویسند، ممکن است فکر کنید که آنها هستند که قوانین را تعیین می کنند، اما اینطور نیست. آنها فقط قوانین اعمال شده توسط نودهای بیت کوین بر شبکه را اجرا می کنند. اگر ماینها شروع به تولید بلاک هایی کنند که جایزه اضافی دارند، نودهای دیگر آنها را رد می کنند، چون این کار باعث بی ارزش شدن ارزش کوین ها می شود. پس هر کاربری که یک نود را اجرا می کند عضوی از حکومت آناشیتی است - آنها تعیین می کنند که چه قوانینی باید وجود داشته باشد و هرگونه نقض این قوانین را رد می کنند.

کاربران/سرمایه گذاران: کاربران افرادی هستند که مثل نودها (پذیرندگان)، به خرید و فروش بیت کوین مشغول هستند. در حال حاضر بسیاری از کاربران نود خودشان را اجرا نمی کنند اما به یک نود که توسط ایجاد کننده کیف پولشان اجرا می شود اعتماد می کنند، چون ارائه دهندگان کیف پول به نیابت از کاربران و طبق خواسته و میل آنها عمل می کنند. کاربران هستند که ارزش کوین ها را در بازار آزاد تعیین می کنند. حتی اگر ماینها و اغلب پذیرندگان سیستم بخواهند با هم تبانی کنند و تغییراتی مثل افزایش نرخ جایزه را در سیستم ایجاد کنند، کاربران می توانند قیمت کوین آنها را پایین بیاورند و شرکت های متخلف را از گردونه خارج کنند. اگر روزی بیت کوین به چیزی تبدیل شود

که کاربران آن را نمی‌پسندند، یک گروه متعصب از کاربران همیشه می‌توانند نسخه بیت کوین خود را فعال نگه دارند.

توسعه‌دهندگان: Bitcoin Core مهم‌ترین نرم‌افزار بیت کوین است که صدها نفر از بهترین توسعه‌دهندگان و شرکت‌های متخصص در علم رمزنگاری را به خود جلب کرده است. هسته اصلی پروژه بسیار امن است چرا که این نرم‌افزار شبکه‌ای را ایجاد کرده است که امروزه امنیت صدها میلیون دلار را تامین می‌کند. هر تغییری که پیشنهاد شود به دقت مورد بررسی قرار می‌گیرد. فرایند بررسی کدها و پیشنهادها کاملاً باز است و هر کسی می‌تواند به آن ملحق شود، درباره آن اظهار نظر کند و یا پیشنهاد تغییری در کد ارائه دهد. اگر توسعه‌دهندگان تخلف کنند و چیزی را معرفی کنند که هیچ‌کس تمایل به اجرای آن ندارد، کاربران به سادگی نرم‌افزار دیگری را اجرا خواهند کرد (شاید نسخه قدیمی‌تر را اجرا کنند و یا شروع به توسعه نسخه جدیدی کنند). به همین دلیل توسعه‌دهندگان باید تغییراتی را ایجاد کنند که مطابق با خواست کاربران باشد در غیر این صورت جایگاهشان را از دست خواهند داد.

اکوسیستم بیت کوین درواقع همکاری صدها و هزاران عضو آن است که اگرچه همه آنها خودخواهانه عمل می‌کنند و معمولاً در رقابت با یکدیگر هستند، اما در نهایت یک سیستم بسیار مقاوم و به نفع همه ایجاد شده است. بیت کوین واقعاً یک بازار آزاد و برپایه آنارشی است که شخص خاصی مسئول آن نیست.

فصل ۹

گذشته، حال و آینده

حالا که شبکه بیت کوین را کاملا شناختیم می‌توانیم چند رفتار جالب که در طول ده سال گذشته در سیستم شکل گرفته است را بررسی کنیم.

ASIC ها و استخراج های ماینینگ

در ابتدا ساتوشی اولین بیت کوین ها را با استفاده از CPU کامپیوتر خود ماین کرد. چون سختی اولیه سیستم بسیار کم بود، تولید این کوین ها با کامپیوتر برای او ارزان درمی آمد.

به مرور زمان، با دستکاری نرم افزار، عملیات استخراج بهتر و بهتر شد. در نهایت از پردازنده خاصی به نام GPU استفاده شد که روی کارت های گرافیکی وجود داشت و برای بازی های ویدیویی استفاده می شد.

با استفاده از GPU، عملیات استخراج هزاران بار بهتر از CPU انجام می شد. در این زمان افرادی که از CPU استفاده می کردند کسر کمتری از توان هش شبکه را نسبت به ماینرهای GPU در دست داشتند که با افزایش سختی، ماین کردن برای آنها سودی نداشت.

وقتی GPU بر CPU غالب شدند، مردم شروع به خرید مقدار زیادی از آنها کردند. با تولید ASIC (Application Specific Integrated Circuit) میزان بهره‌وری استخراج بیت کوین بهینه‌تر شد. آنها چیپ‌های سخت‌افزاری هستند که تنها یک کار انجام می‌دهند؛ فقط تابع Sha256 بیت کوین را اجرا می‌کنند. ASICها فقط این الگوریتم خاص را اجرا می‌کنند و در نتیجه برای عملیات استخراج، هزاران بار به‌صرفه‌تر از GPU هستند و عملاً آنها را غیرقابل استفاده کردند، درست همان کاری که GPU با CPU کرد. هر چند سال یک بار نسل جدیدی از ASIC عرضه می‌شود که با توجه به پیشرفت چشمگیری که در راندمان دارد نسخه‌های قبل از خود را از رده خارج می‌کند.

ماینرهای اولیه در شبکه، برای تولید بیت کوین هزینه برق کمی صرف می‌کردند. با افزایش قیمت بیت کوین، ماینرهای زیادی به شبکه پیوستند و در نتیجه سختی بالا رفت و تولید بیت کوین گران و گران‌تر شد.

یک مسئله در استخراج بیت کوین این است که قطعیت ندارد. مثل پرتاب تاس است. یعنی شما ممکن است صدها دلار برای مصرف برق هزینه کنید و هیچ بلاک معتبری هم پیدا نکنید.

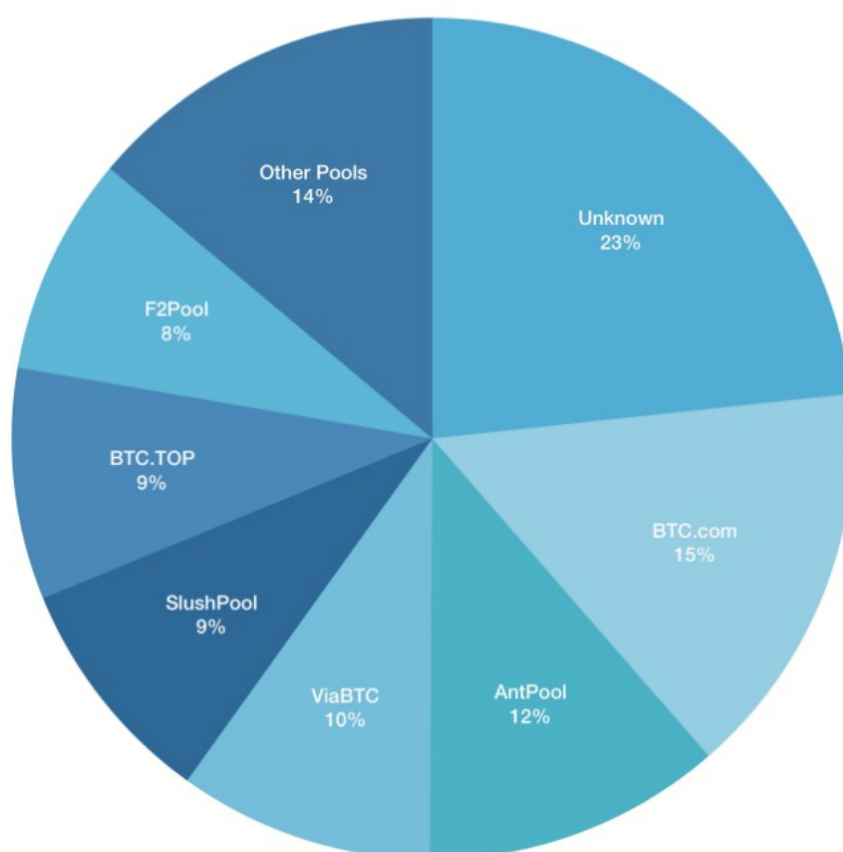
در سال ۲۰۱۰ ابتکار تازه‌ای به نام استخراج استخراج^۱ ایجاد شد تا مشکل ماینرهایی را که انرژی مصرف می‌کنند اما جایزه‌ای دریافت نمی‌کنند حل کند. استخراج استخراج چیزی شبیه به بیمه‌های درمانی است و ریسک کار را به اشتراک می‌گذارد.

همه ماینرهای استخراج در کار استخراج با یکدیگر مشارکت می‌کنند و یک ماینر بسیار قدرتمند را ایجاد می‌کنند. اگر کسی در استخراج یک بلاک معتبر پیدا کند، جایزه آن بلاک به طور مناسب بین تمام ماینرها، براساس توان هشی که در اختیار استخراج گذاشته‌اند، تقسیم می‌شود. این باعث می‌شود که حتی ماینرهای کوچک مثل ماینرهای شخصی هم با

---

1 Mining Pool

توجه به میزان مشارکت‌شان در توان هش، مقدار کمی جایزه دریافت کنند. برای ایجاد این سرویس، استخراج بخشی از جایزه ایجاد بلاک را به‌عنوان کارمزد دریافت می‌کند. ظهور استخراج‌های استخراج باعث ایجاد تمرکز در شبکه شده است، چون کاربران به سمت استخراج‌های بزرگ‌تر می‌روند. نمودار زیر توزیع تقریبی استخراج‌ها را در ژانویه ۲۰۱۹ نشان می‌دهد.

حمله‌های ۵۱٪

تمرکز در استخراج‌های استخراج باعث نگرانی درمورد حمله ۵۱٪ در شبکه می‌شود. اگر به نمودار بالا نگاه کنید، متوجه خواهید شد که مجموع توان هش ۵ استخراج برتر آن، بیش از ۵۰٪ کل شبکه است.

بیاید بررسی کنیم که چنین حمله‌ای چگونه اتفاق می‌افتد و چه خطراتی به همراه دارد.

وقتی بیش از ۵۰٪ از توان هش شبکه در اختیار شما باشد، شما بر ثبت بلوک‌ها در دفتر کل تسلط کامل خواهید داشت، چون توانایی شما در تولید زنجیره‌ی طولانی‌تر بیشتر از ۵۰٪ از سایر اعضای شبکه است. توجه داشته باشید که اجماع ناکاموتو می‌گوید که باید زنجیره‌ای را بپذیریم که شامل طولانی‌ترین زنجیره اثبات کار باشد.

در اینجا مثالی ساده از نحوه رخ دادن حمله ۵۱٪ ارائه می‌کنیم:

۱. فرض می‌کنیم شبکه در کل ۱,۰۰۰ هش در هر ثانیه تولید می‌کند و بلوک‌ها را در دفتر کل می‌نویسد.
۲. شما مقداری سخت‌افزار استخراج و برق خریداری می‌کنید که بتوانید ۲,۰۰۰ هش بر ثانیه تولید کنید. حالا شما ۶۶٪ از کل توان هش را در اختیار دارید (۲,۰۰۰/۳,۰۰۰).
۳. شما شروع به استخراج زنجیره‌ای می‌کنید که فقط شامل بلاک‌های خالی است.
۴. دو هفته بعد زنجیره بلوک‌های خالی خود را در شبکه منتشر می‌کنید. چون توان استخراج شما دوبرابر سریع‌تر از ماینرهای صادق شبکه است پس زنجیره شما دو برابر طولانی‌تر از بقیه شبکه خواهد بود و در تمام شبکه پذیرفته خواهد شد و تاریخچه ۲ هفته گذشته از بین خواهد رفت.

علاوه بر استخراج بلاک‌های خالی که زنجیره را بلااستفاده می‌کنند، می‌توانید حمله دوبار خرج کردن را هم ترتیب دهید:

۱. تعدادی بیت کوین به یک صرافی ارسال کنید.
۲. آن را با بفروشید و پول را از صرافی برداشت کنید.
۳. بعد از مدتی، زنجیره‌ای را که مخفیانه ساخته‌اید و تراکنش ارسال بیت کوین به صرافی در آن نوشته نشده است را در شبکه منتشر کنید.
۴. شما حالا زنجیره را بازنویسی کرده‌اید و هم بیت کوین‌ها و هم پول‌ها برای شما است.

در عمل، با توان هش‌ای که امروزه در شبکه وجود دارد، فراهم آوردن برق و سخت‌افزار لازم برای ترتیب دادن چنین حمله‌ای بسیار گران است (یادآوری می‌کنم که مصرف برق شبکه بیت کوین در حال حاضر به اندازه یک کشور متوسط است). همچنین، از بین بردن شواهد در حمله دوبار خرج کردن با این روش بسیار سخت است و ترتیب‌دهندگان آن در نهایت شناسایی خواهند شد (معمولاً خرید و فروش بیت کوین در ارقام بالا نیاز به احراز هویت دارد. - م). از این‌ها گذشته، شما باید به اندازه یک کشور متوسط انرژی مصرف کنید و میلیون‌ها دلار بابت خرید سخت‌افزار بپردازید، سپس میلیون‌ها دلار را برای فروش به صرافی ارسال کنید.

انجام چنین حمله‌ای در بازه زمانی طولانی که باعث بروز مشکل در شبکه بیت کوین شود تقریباً غیرممکن است ولی حتی اگر فرض کنیم گروهی یا افرادی به یک بودجه نامحدود دسترسی داشته باشند و بخواهند برای آسیب رساندن به شبکه بیت کوین به این حمله ادامه دهند، شبکه می‌تواند یک روش جدید اثبات کار را به خدمت بگیرد (چیزی متفاوت از sha256). در این صورت همه سخت‌افزارهای ASIC که توسط مهاجم استفاده شده‌اند

بلا استفاده خواهند شد. اگرچه این گزینه باعث ناکارآمد شدن تمام ماینرهای صادق نیز می‌شود اما شبکه زنده می‌ماند و دوباره روی پای خود خواهد ایستاد.

علاوه بر غیرممکن بودن حمله ۵۱ درصد، حتی با فرض در دست داشتن اکثریت توان هش شبکه، هیچ‌یک از موارد زیر در شبکه عملی نخواهد بود:

۱. نمی‌توان سرخود و به‌عنوان پاداش ایجاد بلاک، خارج از برنامه زمان‌بندی شده از هیچ بیت‌کوین اضافی تولید کرد. چون برنامه زمان‌بندی ایجاد بلاک‌ها را نقض خواهد کرد و حتی اگر بلاک دارای اثبات کار کافی باشد، نودهای شبکه آن را رد می‌کنند.

۲. امکان خرج کردن کوین‌هایی که مالک آن‌ها نیستید همچنان وجود ندارد، چون باید یک امضای دیجیتال معتبر ارائه دهید.

۳. نمی‌توان سرعت عرضه بیت‌کوین را بالا برد، چون سختی مثل قبل، هر ۲۰۱۶ بلاک تنظیم می‌شود.

در نتیجه حتی اگر اکثریت ماینرها متقلب باشند، نودهای پذیرنده بیت‌کوین می‌توانند از درستی شبکه محافظت کنند. علاوه بر این اگر یک استخراج‌ساز درصد خاصی از توان هش شبکه را در اختیار دارد به این معنی نیست که همه سخت‌افزار موجود در آن، در اختیار این استخراج‌ساز است. در واقع استخراج‌ها ترکیبی از هزاران ماینر شخصی هستند. اگر استخراج شروع به انجام رفتارهای نادرست کند، ماینرها می‌توانند استخراج خود را عوض کنند؛ چراکه خواهان حفظ ارزش اقتصادی بیت‌کوین هستند. ماینرها برای کسب درآمد تلاش می‌کنند نه برای ازدست دادن آن.

در گذشته اتفاق افتاده است که ماینرها استخراج‌سازانی که توان هش آن زیاد شده بود را ترک کردند. در سال ۲۰۱۴، [Ghash.io](https://ghash.io) نزدیک به نیمی از قدرت شبکه را در دست

داشت. ماینرها متوجه شدند که شبکه به سمت متمرکز شدن پیش می‌رود، پس داوطلبانه استخراج را ترک کردند.

اگرچه امروزه استخراج‌های استخراج نسبتاً متمرکزی وجود دارند، اما ارتقاء مداوم تکنولوژی استخراج شامل طرحی به نام BetterHash است که به ماینرها این امکان را می‌دهد تا بر آنچه که استخراج می‌کنند کنترل بیشتری داشته باشند و وابستگی آنها به هماهنگی استخراج را کاهش می‌دهد.

هارد فورک‌ها^۱ و سافت فورک‌ها^۲

پیچیده‌ترین موضوع در بیت کوین را در مرحله آخر توضیح می‌دهیم.

تا اینجا متوجه شدیم که نرم‌افزار بیت کوین چگونه قوانینی را که افراد روی آنها توافق دارند در شبکه اعمال می‌کند و فهمیدیم که افراد چگونه قوانینی را که موافق آن هستند با استفاده از انتخاب نسخه نرم‌افزار اجرا می‌کنند.

همچنین توضیح دادیم که چطور ماینرها در هنگام تولید بلاک قوانین شبکه را رعایت می‌کنند و باید بلاک‌ها را به گونه‌ای تولید کنند که مورد قبول کاربران باشد، در غیر این صورت باید ریسک رد شدن بلاک و از دست رفتن پاداش بلاک را بپذیرند.

در نهایت، می‌دانیم که نرم‌افزار بیت کوین طولانی‌ترین زنجیره‌ای که بیشترین حجم انباشته اثبات کار را در خود جای داده باشد به عنوان زنجیره معتبر می‌پذیرد، و می‌دانیم که چند شاخه شدن زنجیره‌ها (یا به اصطلاح فورک‌ها) به دلایلی که در فصل ۶ به تفصیل توضیح داده شد اتفاق می‌افتند.

---

1 Hard Fork
2 Soft Fork

حالا بیا ببینیم به فورک‌هایی که به عمد ایجاد می‌شوند پردازیم. فورک عمدی زمانی است که تعدادی از ماینرها و/یا کاربران با قوانین جاری بیت‌کوین موافق نباشند و تصمیم بگیرند آن را تغییر دهند. به‌طور کلی دو نوع فورک برای تغییر قوانین وجود دارد: سافت فورک، که با قوانین قبل سازگاری دارد^۱ و هارد فورک که با قوانین قبل سازگار نیست^۲. ببینیم این فورک‌ها چگونه اتفاق می‌افتند و مثال‌هایی از آنها را مطرح کنیم.

سافت فورک‌ها

یک سافت فورک ایجاد تغییر در قوانین اجماع بیت‌کوین است، به‌صورتی که تغییرات با قوانین قبلی شبکه سازگاری داشته باشد. یعنی چه؟ این یعنی اگر شما یک نود قدیمی را اجرا کنید که به‌روزرسانی نشده باشد، بلاک‌هایی که با قوانین جدید ساخته شده‌اند همچنان برای نود شما معتبر هستند. برای یک نود که با فورک جدید به‌روزرسانی شده است تمام بلاک‌هایی که قبلاً نامعتبر بوده‌اند هنوز هم نامعتبر هستند اما حالا بعضی از بلاک‌های معتبر ممکن است برای این نود نامعتبر باشند. اجازه دهید با یک مثال این موضوع را روشن‌تر کنیم:

۱۲ سپتامبر ۲۰۱۰ قانون جدیدی به نرم‌افزار بیت‌کوین معرفی شد: سائز بلاک‌ها حداکثر می‌تواند ۱ مگابایت باشد. این قانون برای مقابله با اسپم‌ها در بلاک‌چین اعمال شد. قبل از این قانون، بلاک‌ها با هر سائزی قابل قبول (معتبر) بودند. با قانون جدید تنها بلاک‌های با اندازه کوچکتر از ۱ مگابایت پذیرفته می‌شدند. اگر شما یک نود قدیمی را اجرا می‌کردید که به‌روزرسانی نشده بود بلاک‌های کوچکتر همچنان برای آن معتبر بودند، پس شما تحت تاثیر قرار نمی‌گرفتید.

استفاده از سافت فورک‌ها برای به‌روزرسانی قوانین شبکه باعث بروز اختلال در شبکه نمی‌شود. چون به صاحبان نودها این امکان را می‌دهد که داوطلبانه و به مرور زمان نرم‌افزار

---

1 Backwards compatible

2 Backwards incompatible

نود خود را به روزرسانی کنند. اگر این کار را هم انجام ندهند، می توانند همچنان مثل گذشته به فعالیت خود ادامه دهند. فقط ماینرها که بلاک ها را تولید می کنند باید نرم افزار نود خود را به روز کنند تا بلاک های تولید شده از قوانین جدید پیروی کنند. وقتی یک ماینر قانون محدودیت ۱ مگابایت را در فورک جدید به روزرسانی می کرد، سائز تمام بلاک های بعدی او حداکثر ۱ مگابایت بود و ممکن بود کاربرانی که نسخه های قدیمی نرم افزار را اجرا می کردند اصلاً از قضیه خبردار نمی شدند.

هارد فورک ها

هارد فورک نقطه مقابل سافت فورک است. در یک هارد فورک تغییری که با قوانین گذشته سازگار نیست در شبکه اعمال می شود و بلاک هایی که قبلاً نامعتبر بودند حالا در شبکه معتبر خواهند بود. در یک هارد فورک نودهای قدیمی که به روزرسانی نشده اند دیگر نمی توانند بلاک هایی را که تحت قوانین جدید ایجاد شده اند بررسی کنند. به همین دلیل تا نرم افزار خود را به روزرسانی نکنند در زنجیره قبلی باقی خواهند ماند. یکی از نمونه های هارد فورک افزایش سائز بلاک ها از ۱ مگابایت به سائز بیشتری بود. چون بلاک بزرگ تر از ۱ مگابایتی که بر اساس قانون قبلی نامعتبر بود، بعد از اعمال هارد فورک و بر اساس قوانین جدید معتبر است.

هارد فورک هایی که در آن ها همه نودهای شبکه روی تغییرات جدید با یکدیگر هم رأی هستند، در شبکه مشکلی ایجاد نمی کنند. همه نودها باید سریعاً نرم افزار خود را به روزرسانی کنند. اگر کسی در جریان نباشد و از ایجاد تغییرات در قوانین اطلاع نداشته باشد، دیگر بلاک های جدید را دریافت نخواهد کرد و اگر خوش شانس باشد متوجه می شود که نرم افزار از کار افتاده است و وادار به ارتقاء نرم افزار خود خواهد شد.

هارد فورک ها در عمل به این سادگی پیش نمی روند. در یک سیستم آناشیشستی و غیرمتمرکز، نمی توان همه را وادار به قبول قوانین جدید کرد. در اگوست ۲۰۱۷، افرادی که از شرایط بیت کوین در زمینه پرداخت های ارزان (با کارمزد کم) ناراضی بودند،

تصمیم گرفتند برای ایجاد زنجیره‌ای با بلاک‌های بزرگ‌تر یک فورک ایجاد کنند. چون قانون بیت کوین تولید بلاک‌هایی کمتر از ۱ مگابایت بود (با توجه به سافت فورک سال ۲۰۱۰)، این افراد تصمیم گرفتند زنجیره جدیدی ایجاد کنند که در آن اندازه بلاک‌ها بزرگ‌تر باشد. این فورک با نام Bitcoin Cash شناخته می‌شود.

هارد فورکی مثل Bitcoin Cash که از چهارچوب قوانین بیت کوین خارج شده است و از جانب همه نودها و ماینرها پذیرفته نمی‌شود، یک بلاک چین جدید ایجاد می‌کند که قسمتی از تاریخچه آن با زنجیره اولیه مشترک است، اما از نقطه‌ای که زنجیره آن از زنجیره بیت کوین جدا شده است، کوین‌هایی که در آن تولید می‌شوند دیگر بیت کوین نیستند و بنابراین توسط هیچ نودی در شبکه بیت کوین پذیرفته نخواهند شد.

اینکه چه چیزی بیت کوین «است» و چه چیزی بیت کوین «نیست» در طی یک سال بعد از فورک Bitcoin Cash بحث داغی بود. بعضی از افرادی که طرفدار Bitcoin Cash بودند، اعتقاد داشتند که بیت کوین باید براساس آنچه که ساتوشی ۱۰ سال پیش در مقاله اولیه خود نوشته است، تعریف شود، و برای اثبات نظر خود جملاتی از مقاله را گلچین کرده بودند. اما یک سیستم مبتنی بر اجماع براساس مشاخره‌هایی که در شبکه‌های اجتماعی شکل می‌گیرند کار نمی‌کند، بلکه براساس انتخاب افراد در اجرای نرم‌افزاری خاص، برای اجرای قوانین مشخصی عمل می‌کند.

درمورد این فورک، اکثریت افرادی که نودهای مهمی از نظر اقتصادی اجرا می‌کردند (مثل کیف پول‌ها، صرافی‌ها و پذیرندگان بیت کوین) نمی‌خواستند نرم‌افزار خود را با چیزی که گروه کمتری از آن حمایت می‌کنند و تیم کم‌تجربه‌تری آن را توسعه داده است عوض کنند. همین‌طور میزان توان هش شبکه ناچیز آن نشان می‌داد افراد کمتری خواهان تغییر این قوانین هستند. همچنین افراد فکر می‌کردند که چنین «ارتقاءای» ارزش برهم زدن اکوسیستم را ندارد. مشکل هارد فورک‌ها این است که آنها زمانی موفقیت‌آمیز هستند که همه آن را بپذیرند، ولی اگر اختلاف نظر به وجود بیاید، دو کوین متفاوت ایجاد

می‌شود. پس بیت کوین همان بیت کوین باقی ماند و Bitcoin Cash، کوین جداگانه‌ای شد.

امروزه تعداد زیادی فورک بیت کوین ایجاد شده است، مثل Bitcoin Gold و Bitcoin Diamond و Bitcoin Private، که توان هش شبکه ناچیزی امنیت آنها را تامین می‌کند و توسعه‌دهندگان کمتری مشغول توسعه آنها هستند و تقریباً فعالیت اقتصادی ندارند. بسیاری از آنها به طور واضحی مصداق کلاه‌برداری، یا پروژه‌های تحقیقاتی سطح پایینی هستند. صدها کوین شبیه به بیت کوین وجود دارند که کدهای مشابهی دارند اما تاریخچه حساب (مجموعه UTXO) آنها از بیت کوین جدا است، مثل Litecoin و Dogecoin.

بازار کارمزد تراکنش

درباره کارمزد در فصل ۵ وقتی درباره استخراج بیت کوین صحبت می‌کردیم بحث کوتاهی شد ولی این مسأله می‌بایست در یک بخش جداگانه توضیح داده شود. در برنامه عرضه بیت کوین، هر ۴ سال یک‌بار مقدار پاداش تولید بلاک‌ها نصف می‌شود تا زمانی که کاملاً حذف شود و از آن به بعد هیچ‌گونه عرضه جدیدی در بیت کوین نخواهد بود. اما ما همچنان باید راهی پیدا کنیم تا برای حفظ امنیت شبکه به ماینرها انگیزه کافی بدهد. کارمزد تراکنش توسط بازار آزاد تعیین می‌شود، که در آن کاربران برای خرید فضای محدود بلاک به ماینرها پیشنهاد می‌دهند. کاربرانی که تراکنش انجام می‌دهند، مشخص می‌کنند که چه مقدار کارمزد می‌خواهند به ماینرها پرداخت کنند، و ماینرها با توجه به مقدار کارمزد تصمیم می‌گیرند که تراکنش آنها را در بلاک قرار دهند یا نه. زمانی که تعداد تراکنش‌های در صف انتظار کم باشد، مقدار کارمزد می‌تواند به مقدار کم تعیین شود چون رقابتی وجود ندارد. اما با پر شدن فضای بلاک، کاربرانی که می‌خواهند تراکنش‌شان سریع‌تر تایید شود (در بلاک بعدی قرار بگیرد) مقدار کارمزد بیشتر، و کسانی که

عجله‌ای ندارند کارمزد کمتری پرداخت می‌کنند و زمان بیشتری هم منتظر می‌مانند تا فضای بلاک خالی و تراکنش انجام شود.

برخلاف سیستم مالی سنتی، که در آن مقدار کارمزد درصدی از مبلغ انتقال یافته است، در بیت کوین مبلغ منتقل شده بر کارمزد هیچ تاثیری ندارد. در عوض، کارمزد متناسب با منابع محدودی که مصرف می‌شوند (یعنی فضای بلاک) تعیین می‌شود. بنابراین کارمزد با واحد «ساتوشی بر بایت»^۱ اندازه‌گیری می‌شود (هر بایت برابر با ۸ بیت است). درواقع فقط مقدار فضایی که تراکنش شما اشغال می‌کند را اندازه‌گیری می‌کند). در نتیجه کارمزد تراکنشی که یک میلیون بیت کوین را به یک آدرس ارسال می‌کند ارزان‌تر از تراکنشی است که یک بیت کوین را به ۱۰ قسمت تقسیم می‌کند و آن‌ها را به ۱۰ حساب جداگانه ارسال می‌کند، چون دومی فضای بیشتری در بلاک اشغال می‌کند.

در گذشته، در برهه‌ای از زمان که بیت کوین خریداران زیادی داشت، مثل زمان افزایش قیمت اواخر سال ۲۰۱۷، کارمزدها بسیار بالا رفت. بعد از آن امکانات جدیدی برای کاهش فشار کارمزد در شبکه پیاده شد.

یکی از این امکانات Segregated Witness یا Segwit است که ساختار بلاک را تغییر می‌دهد و با جدا کردن امضای دیجیتال از تراکنش‌ها فضای بیشتری برای داده‌ها بوجود می‌آورد. تراکنش‌هایی که از این قابلیت استفاده می‌کنند، می‌توانند بیشتر از ۱ مگابایت فضای بلاک را اشغال کنند و توضیح این ترفند هوشمندانه از حوصله این کتاب خارج است.

عامل دیگر کاهش کارمزدها به دلیل ارسال گروهی تراکنش‌ها است. صرافی‌ها و دیگر عوامل تاثیرگذار در اکوسیستم بیت کوین که حجم تراکنش‌های بالایی دارند، اقدام به ترکیب تراکنش‌های چندین کاربر بیت کوین در یک تراکنش کردند. برخلاف سیستم

---

1 Satoshi per byte

پرداخت سنتی در بانک یا پی‌پال که تراکنش‌ها از یک فرد به فرد دیگر است، یک تراکنش بیت‌کوین می‌تواند تعداد زیادی ورودی را با هم ترکیب کند و تعداد زیادی خروجی تولید کند. بنابراین یک صرافی که باید برای ۱۰۰ نفر بیت‌کوین ارسال کند، این کار را در یک تراکنش انجام می‌دهد. این روش، استفاده از فضای بلاک را بهینه‌تر می‌کند و به جای انجام تعداد کمی تراکنش در هر ثانیه، هزاران پرداخت در ثانیه انجام می‌شود.

Segwit و دسته‌بندی تراکنش‌ها هم‌اکنون به‌خوبی تقاضا برای فضای بلاک را کاهش داده‌اند و اصلاحات بیشتری هم برای استفاده بهینه از فضای بلاک در حال توسعه است. با این حال زمانی فرا خواهد رسید که کارمزد بیت‌کوین به دلیل پر شدن بلاک‌ها در اثر تقاضای زیاد کاربران، دوباره بالا خواهد رفت.

تحولات آینده بیت‌کوین

تا اینجا پروتکل بیت‌کوین را اختراع کردیم و به چگونگی تکامل شبکه در طول زمان پرداختیم. حالا می‌خواهیم به آینده نگاه کنیم و برخی از پیشرفت‌هایی که به‌زودی در بیت‌کوین رخ می‌دهند را بررسی کنیم. برخلاف ارز سنتی، که چاپ و استفاده می‌شود، بیت‌کوین یک پول قابل برنامه‌نویسی است که می‌توان روی آن لایه‌های خدماتی بی‌شماری ایجاد کرد. این یک مفهوم کاملاً جدید است و ما تازه اول راه هستیم.

شبکه لایت‌نینگ^۱

همان‌طور که گفته شد، مشکل بیت‌کوین این است که با افزایش تقاضا برای فضای خالی بلاک، کارمزد تراکنش‌ها هم افزایش می‌یابد. امروزه بیت‌کوین بر اساس تعداد تراکنش‌هایی که در یک بلاک جا می‌شوند می‌تواند بین ۳ تا ۷ تراکنش در ثانیه انجام دهد. به این نکته توجه کنید که اگرچه هر تراکنش ممکن است از طریق دسته‌بندی،

---

1 Lightning Network

درواقع پرداخت به صدها نفر باشد اما همچنان ظرفیت کافی برای تبدیل شدن به یک شبکه پرداخت جهانی را ندارد.

یک راه حل ساده لوحانه می‌تواند افزایش سائز بلاک باشد و در واقع چندین رقیب بیت کوین مثل Bitcoin Cash این روش را امتحان کرده‌اند. اما بیت کوین این راه را در پیش نخواهد گرفت چون افزایش سائز بلاک می‌تواند بر خصوصیات غیرمتمرکز شبکه مثل تعداد نودها و پراکندگی جغرافیایی آنها تاثیر منفی بگذارد. حتی اگر افزایش سائز بلاک با پیشرفت‌هایی که در سخت‌افزار رخ می‌دهد ممکن باشد، همچنان ذات غیرمتمرکز بیت کوین ممکن است در مقابل هارد فورکی که قصد افزایش سائز بلاک را داشته باشد طوری برخورد کند که باعث ایجاد اخلال و بی‌نظمی در اکوسیستم شود و دوباره موجب پدید آمدن یک زنجیره و کوین جدید شود.

همچنین افزایش سائز بلاک‌ها مشکل مناسب نبودن بیت کوین به عنوان یک سیستم پرداخت جهانی را نیز حل نمی‌کند چون افزایش ظرفیت تراکنش‌های شبکه بیت کوین به این سادگی‌ها نیست. شبکه لایتینگ برای حل این مشکل معرفی شده است؛ یک پروتکل جدید و مجموعه‌ای از نرم‌افزارهای پیاده‌سازی شده‌ای که تراکنش‌های بیت کوینی را به صورت off-chain (خارج از زنجیره بیت کوین) ایجاد می‌کند. شبکه لایتینگ به تنهایی می‌تواند موضوع یک کتاب باشد، اما اینجا توضیح مختصری درباره آن می‌دهیم.

ایده لایتینگ این است که نیازی به ثبت همه تراکنش‌ها در بلاک چین نیست. برای مثال اگر من و شما به یک کافه برویم و نوشیدنی سفارش بدهیم، فروشنده حساب سفارش‌های ما را تا آخر پیش خود نگه می‌دارد و ما آخر شب و هنگام ترک آنجا حساب‌مان را تسویه می‌کنیم. معنی ندارد حین هربار سفارش دادن حساب‌مان را تسویه کنیم و کارت بکشیم چون این روش فقط وقت ما را تلف می‌کند. شبکه بیت کوین ظرفیت ثبت تراکنش‌های خرید قهوه یا نوشابه افراد را روی بلاک چینی که به اندازه یک کشور انرژی

مصرف می کند و دفتر کل را روی هزاران کامپیوتر در سراسر دنیا ذخیره می کند ندارد. علاوه بر این، این روش به حریم خصوصی خریداران هم آسیب می رساند.

اگر شبکه لایتینگ موفق شود، نقاط ضعف زیادی در بیت کوین بهبود پیدا خواهند کرد:

- توان عملیاتی تقریباً نامحدود: صدها و هزاران تراکنش کوچک بیت کوین می توانند انجام و سپس فقط یکبار به عنوان پرداخت نهایی در بلاک چین بیت کوین ثبت شوند.
- تاییدهای سریع: نیاز نیست صبر کنیم تا بلاک ها ساخته شوند.
- کارمزدهای بسیار پایینی که برای پرداخت های خُرد مناسب هستند، مثل پرداخت مبلغ کمی برای خواندن مطلب یک وبلاگ.
- افزایش حریم خصوصی: فقط افرادی که در تراکنش شرکت دارند از آن اطلاع پیدا می کنند، درست برعکس تراکنش های on-chain (که روی بلاک چین بیت کوین ثبت می شوند) و در سراسر شبکه منتشر می شوند.

لایتینگ از مفهوم کانال پرداخت استفاده می کند، که در واقع همان تراکنش های on-chain هستند که مبلغی بیت کوین در آن قرار می گیرد و سپس توسط شبکه لایتینگ سریع و تقریباً رایگان منتقل می شود. شبکه لایتینگ در مراحل اولیه است اما با این وجود آینده روشنی دارد. می توانید سایت <https://yalls.org> که از پرداخت های خُرد لایتینگ برای مطالعه مقالات استفاده می کند را ببینید.

بیت کوین در فضا

بیت کوین مقاومت خوبی در مقابل سانسور دارد. همچنین مصادره آن هم کار آسانی نیست (می توانید آن را در ذهن خود نگه داری کنید). انتقال آن هم فقط به یک ماینر

صادق در شبکه نیاز دارد تا تراکنش ارسالی شما را تأیید کند (هرکس خودش می‌تواند به استخراج بیت کوین پردازد).

با این حال چون بیت کوین از طریق اینترنت جابه‌جا می‌شود، در سطح شبکه در معرض سانسور قرار دارد. دولت‌ها اگر بخواهند فعالیت بیت کوین را کاهش دهند می‌توانند از ورود ترافیک بیت کوین به کشورشان جلوگیری کنند.

ماهواره‌ی شرکت «بلاک‌استریم»^۱ اولین تلاش برای حذف سانسور در سطح شبکه و ایجاد دسترسی برای مناطق دورافتاده‌ای که به اینترنت دسترسی ندارند است. این ماهواره به همه این امکان را می‌دهد که با یک دیش و مجموعه‌ای از تجهیزات ارزان به شبکه بیت کوین متصل شوند و بلاک‌چین آن را دانلود کنند. ارتباط دوطرفه هم به‌زودی امکان‌پذیر خواهد شد. تلاش‌های دیگری هم مثل TxTenna برای ساخت شبکه مش^۲ مستقل از اینترنت وجود دارند که وقتی در کنار این سیستم ماهواره‌ای به کار گرفته شوند متوقف کردن آن‌ها تقریباً غیرممکن خواهد بود.

---

1 Blockstream
2 Mesh Networking

فصل ۱۰

قدم بعدی چیست؟

تمام ماجرا همین بود، مراحل اختراع بیت کوین را دیدید و یاد گرفتید، حالا آماده برای تحقیقات بیشتر هستید. بعد از این کتاب سراغ چه می‌روید؟ در اینجا تعدادی منبع برای مطالعه بیشتر معرفی شده‌اند:

برای یادگیری بیشتر درباره اقتصاد پشت بیت کوین:

- The Bitcoin Standard by Saifedean Ammous
- Cryptoassets by Chris Burniske and Jack Tatar
- Google: Austrian Economics
- Bitcoin Investment Theses by Pierre Rochard
https://medium.com/@pierre_rochard/bitcoin-investmenttheses-part-1-e97670b5389b
- The Bullish Case for Bitcoin by Vijay Boyapati
<https://medium.com/@vijayboyapati/the-bullish-case-forbitcoin-6ecc8bdecc1>

برای درک بیشتر در دانش کامپیوتری :

- The Bitcoin whitepaper by Satoshi
<https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>
- Mastering Bitcoin by Andreas Antonopoulos
- Jimmy Song's seminar at
<https://programmingblockchain.com>

and his book on github at

<https://programmingblockchain.gitbook.io/programmingblockchain>

برای آموزش بیشتر درباره تاریخچه و فلسفه بیت کوین:

- Planting Bitcoin by Dan Held
<https://medium.com/@danhedl/planting-bitcoin-soundmoney-72e80e40ff62>
- Bitcoin Governance by Pierre Richard
https://medium.com/@pierre_rochard/bitcoin-governance37e86299470f
- Bitcoin Past and Future by Murad Mahmudov
<https://blog.usejournal.com/bitcoin-past-and-future-45d92b3180f1>
- Every video made by Andreas Antonopoulos, especially Currency Wars and The Monument of Immutability, at
<https://www.youtube.com/user/aantonop>

بخش بزرگی از اکوسیستم بیت کوین در توئیتر است، در اینجا تعدادی از افرادی که دنبال کردن آنها مفید است ذکر شده‌اند:

@lopp

@pwuille

@adam3us

@danheld

@TraceMayer

@pierre_rochard

@bitstein

@Melt_Dem

@theonevortex

@WhatBitcoinDid

@stephanlivera

@TheBlock__

@TheLTBNetwork

@real_vijay

@jimmysong

@Excellion

@starkness
@roasbeef
@saifedean
@giacomozucco
@Snyke
@aantonop
@MustStopMurad
@peterktodd
@skwp

درباره نویسنده

Yan Pritzker در ۲۰ سال گذشته یک توسعه‌دهنده نرم‌افزار و کارآفرین بوده است. از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۸ او CTO سایت Reverb.com بوده و تکنولوژی و زیرساخت‌های این مجموعه را مدیریت کرده است. امروزه او تمرکز خود را بر آموزش بیت کوین و مشاوره برای استارت‌آپ‌های نوپا گذاشته است.

مطالب نویسنده درباره بیت کوین و موضوعات مرتبط در سایت yanpritzker.com قرار می‌گیرد.

همچنین می‌توانید او را در تویتر دنبال کنید: @skwp

ترجمه این کتاب توسط مترجم ناشناس با شناسه توئیتر [nodrunner](#) و بازیینی و صفحه‌بندی ویراست اول آن توسط «سایت خبری-آموزشی کوین‌ایران»، و بازیینی و صفحه‌بندی ویراست دوم توسط «سایت منابع فارسی بیت‌کوین» انجام شده است.

منابع فارسی بیت‌کوین
زمستان ۱۳۹۹

bitcoind.me

منابع فارسی بیت‌کوین

معرفی کتاب‌ها، مقالات، خودآموزها، و بطور کلی منابع آموزشی و کاربردی معتبر حوزه بیت‌کوین، اقتصاد، و حریم خصوصی که توسط علاقمندان و فعالان جامعه فارسی‌زبان بیت‌کوین تالیف یا ترجمه شده‌اند